

รายงานประจำปี 2550

ANNUAL REPORT 2007

CENTER FOR THE PROMOTION OF NATIONAL STRENGTH
ON MORAL ETHICS AND VALUES

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม)
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961170875

รายงานประจำปี 2550

รายงานประจำปี 2550

สารบัญ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม	4
พันธกิจ/วัตถุประสงค์/วิสัยทัศน์/เป้าหมาย	7
โครงสร้างการบริหาร ศูนย์คุณธรรม	9
คณะที่ปรึกษาและคณะกรรมการ (ประจำปีงบประมาณ 2550)	10
สถานภาพคุณธรรมของประชาชนในสังคมไทย	14
ผลการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการ	18
ผลการดำเนินงานสมาชิกคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรม	20
แผนงานและเป้าหมายการดำเนินงาน (ตามงบประมาณปี 2550)	28

 ผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์

38

❖ แผนยุทธศาสตร์ที่ 1

40

การเสริมหนุน เชื่อมประสาน เพิ่มพลังเครือข่ายองค์กรภาคี

❖ แผนยุทธศาสตร์ที่ 2

54

การวิจัยและจัดการความรู้

❖ แผนยุทธศาสตร์ที่ 3

62

การเสริมหนุนสื่อเพื่อส่งเสริมคุณธรรม

❖ แผนยุทธศาสตร์ที่ 4

72

นโยบายสาธารณะ

❖ แผนยุทธศาสตร์ที่ 5

76

สมัชชาคุณธรรม

เครือข่าย/ศูนย์เรียนรู้/แหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรม

94

ติดต่อกับ ศูนย์คุณธรรมฯ และเครือข่าย

สำนักงาน

102

บริการทางอินเทอร์เน็ต

103

รายการทางโทรทัศน์ วิทยุ DVD/VCD/CD และ

104

สื่อสิ่งพิมพ์ของ ศูนย์คุณธรรม

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส

ทิศทางโลกาวิวัฒน์หรือทิศทางการพัฒนาของประเทศต่างๆทั่วโลกต่างมุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพัฒนาทางด้านวัตถุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรม เพื่อเป็นตัวช่วยเร่งให้ค่าดัชนีชี้วัดที่เชื่อกันว่าเป็นตัวเลขแสดงถึงความเจริญก้าวหน้าและการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศตนเอง มีค่าสูงอย่างต่อเนื่องเป็นหลัก แต่ผลของการพัฒนาในลักษณะเช่นนี้ก่อให้เกิดการแข่งขันและความขัดแย้งทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง การแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติ สงครามแย่งชิงผลประโยชน์ต่างๆด้วยทุกวิธีการ เพื่อให้ได้สิ่งที่ตนเองหรือพวกพ้องของตนเองต้องการ โดยไม่คำนึงว่าวิธีการนั้นจะถูกต้องตามทำนองคลองธรรมหรือไม่ เอาจริงเอาจังเปรียบผู้อื่นหรือไม่ ทำให้ผู้อื่นลำบากเดือดร้อนหรือไม่ ทำให้ผู้อื่นบาดเจ็บล้มตายหรือไม่ ฯลฯ และปัญหาเหล่านี้นับวันก็ยิ่งทวีความก้าวร้าวรุนแรงมากยิ่งขึ้นเรื่อยๆกระจายไปทั่วทุกภูมิภาคของโลก

การพัฒนาประเทศไทยตลอดเวลาที่ผ่านมาเช่นเดียวกัน คือมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาก้าวหน้าในทางเศรษฐกิจอย่างก้าวกระโดดตามกระแสโลกาวิวัฒน์ เพื่อให้สามารถต่อสู้แข่งขันทางการค้ากับนานาชาติได้เป็นอันดับแรก แต่การพัฒนาในลักษณะดังกล่าวกลับทำให้สังคมภายในประเทศของทุกประเทศซึ่งรวมถึงประเทศไทยด้วยนั้นเกิดความเสื่อมถอยทางด้านคุณธรรมจริยธรรมลงอย่างมาก อันเนื่องมาจากการพยายามต่อสู้แข่งขันพยายามแย่งชิงกันเพื่อเอาชนะและได้มาซึ่งผลประโยชน์ที่มีอยู่จำกัด นอกจากนี้ ยังมีสาเหตุมาจากค่านิยมหรือลัทธิบางอย่าง ที่มักชอบอ้างอิงและทำตามกระแสสังคมต่างชาติซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นประเทศหรือวัฒนธรรมที่พัฒนาแล้วและเจริญกว่าประเทศไทย การแทรกซึมและการกลบกลืนของวัฒนธรรมต่างชาติจากภูมิภาคอื่นของโลก ก่อให้เกิดปัญหาอบายมุขต่างๆ การพนัน ลักขโมย ยาเสพติด สู้ราและของมีนเมา อาชญากรรม ครอบครัวยแตกแยก การประทุพผิตและละเมิดทางเพศ การติดเชื่อโรคร้าย ปัญหาสิ่งแวดล้อม มีแต่การประทุพผิตศีลธรรมอันดี จ้องแต่จะเอาर्डเอาเปรียบซึ่งกันและกัน เกิดการทุจริตประทุพผิตมิชอบ การฉ้อราษฎร์บังหลวง และปัญหาความเลวร้ายอื่นๆอีกมากมาย ซึ่งได้ทำลายคุณธรรมจริยธรรมอันเป็นคุณสมบัติพื้นฐานที่โดดเด่นของสังคมไทยให้ตกต่ำลงอย่างน่าใจหาย และที่เลวร้ายไปกว่านั้นก็คือ ยังส่งผลย้อนให้เกิดความถดถอยทางด้านเศรษฐกิจอีกต่อหนึ่งด้วย

การพัฒนาที่มุ่งเน้นสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากเกินไปทำให้เกิดปัญหาความไม่สมดุลของการพัฒนา การมุ่งเร่งให้เกิดการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจหรือทางวัตถุโดยไม่ได้พัฒนาพื้นฐานของสังคมภายในให้มั่นคงยั่งยืนตามไปด้วย ย่อมก่อให้เกิดปัญหาใหญ่หลวงตามมาจนอาจยากที่จะแก้ไข ดังที่มีการกล่าวสรุปผลการพัฒนาไว้ในปลายแผนพัฒนาฉบับที่ 7 (พ.ศ.2504-พ.ศ.2539) ว่า “เศรษฐกิจดี สังคมมีปัญหา การพัฒนาไม่ยั่งยืน”

การพัฒนาในลักษณะดังกล่าว มีผลทำให้การทำความดีโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนเป็นเหมือนเรื่องของบุคคลที่แปลกแยกออกจากสังคมโดยสิ้นเชิง ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่หรือจิตอาสากลายเป็นสิ่งที่ผู้คนต่างระแวงสงสัยว่า มีเจตนาร้ายที่ไม่ถูกไม่ควรแอบแฝงซ่อนเร้นอยู่เบื้องหลังหรือไม่ ผู้ตั้งใจทำความดี มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือผู้อื่น มีศีลธรรมอันดี มักรู้สึกว่าคุณสังคมกัดกัน รู้สึกว่าตัวเองแปลกแยก บางครั้งถูกตำหนิติเตียนต่อว่าบางครั้งถูกทำร้ายบาดเจ็บ โดยไม่ได้รับการเหลียวแลและเห็นใจจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ฯลฯ ทำให้บางคนเกิดความสับสนว่าจะเป็นคนดีมีคุณธรรมจริยธรรมไปเพื่ออะไร ส่วนผู้ที่ยังคงทำความดีมีคุณธรรมต่อไปก็มีลักษณะโดดเดี่ยวไร้พลังหลบเงียบ ไม่อยากทำความดีต่อเนื่อง ขาดการสนับสนุนส่งเสริม เป็นปัจจัยให้สังคมไร้อันตรายแห่งการกระทำ ความดี เป้าหมายของชีวิตของคนทั่วไปจึงหวังเพียงแต่การไขว่คว้าให้ได้มาซึ่งเงินและวัตถุสิ่งของอันอำนวยความสะดวก สิ่งของฟุ่มเฟือยหรูหรา ความพอเพียงที่หมายถึง

เรือนโสภา : บ้านพิชญโลก
ที่ทำการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดิน
เชิงคุณธรรม (ที่ทำการเดิม)

การ “รับ” อย่างพอประมาณและ “ให้” อย่างเต็มศักยภาพ ด้วยฉันทะและสติกลับเลือนหายไป ผู้คนในสังคมต่างแก่งแย่งแข่งขัน หวังแต่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม เมื่อคุณธรรมเจือจาง สิ่งที่เป็นผลตามมาก็คือวิกฤตทางสังคม ทั้งในระดับปัจเจกและส่วนรวม เกิดเป็นวิกฤตทางเศรษฐกิจและการเมืองซึ่งสะท้อนให้เห็นได้จากปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาเยาวชน ปัญหาครอบครัวแตกแยก วิกฤตเศรษฐกิจ และการทุจริตประพฤติมิชอบ ซึ่งถือได้ว่าเป็นวิกฤตที่สำคัญของชาติที่จำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขโดยด่วน การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้งอกงามในสังคมไทยอย่างยั่งยืนสืบไป จึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ทุกภาคส่วนต้องตระหนักคำนึงถึงและช่วยกันเร่งแก้ไข

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาเหล่านี้กำลังรุกร้าเข้าไปสู่เด็กและเยาวชนไทยอย่างรวดเร็วและรุนแรง ในขณะที่ประเทศไทยต้องปรับตัวเพื่อแข่งขันทางเศรษฐกิจกับประเทศอื่นๆ ที่มีการเปิดการค้าเสรีกันมากขึ้น และรัฐบาลมีนโยบายสำคัญเรื่องการแก้ปัญหาค่าความยากจนให้หมดไปโดยเร็ว ซึ่งนอกเหนือจากการเสริมสร้างให้คนไทยมีความรู้ในการประกอบอาชีพต่างๆที่สามารถแข่งขันกับประเทศอื่นได้แล้ว การพัฒนาให้คนไทยมีพฤติกรรมทางคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ อาทิ มีปัญญา รู้จักการแก้ปัญหาในทิศทางที่ถูกต้อง ก่อประโยชน์สุขต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม มีความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ เสียสละ กตัญญู เป็นต้น ก็จะเป็นคุณลักษณะสำคัญที่ช่วยให้ประเทศไทยสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆ และสามารถช่วยลดปัญหาต่างๆทางสังคมที่เกิดขึ้นจากการแข่งขันในโลกยุคโลกาภิวัตน์ได้เป็นอย่างดี

ท่ามกลางความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ได้ก่อให้เกิดปัญหาความเสื่อมโทรมทางสังคมและคุณธรรมจริยธรรมอย่างรุนแรง แม้ในปัจจุบันมีหน่วยงานองค์กร สถาบัน ทั้งภาครัฐและเอกชน ได้จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอย่างหลากหลายรูปแบบ โดยแต่ละองค์กรต่างได้ดำเนินการตามความถนัดและขีดความสามารถได้คุณภาพระดับหนึ่งแล้ว แต่หากองค์กรทั้งหลายได้มารวมพลังกัน ก็น่าจะทำให้เกิดกระบวนการขับเคลื่อนในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิผลสูงขึ้น

ปัจจุบันมีหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เช่น หน่วยงานราชการ วัด มูลนิธิ สมาคม ฯลฯ ได้จัดฝึกอบรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้กับข้าราชการ เยาวชน ประชาชนทั่วประเทศอย่างหลากหลายรูปแบบ หน่วยงานเหล่านั้นได้ดำเนินการตามสภาพและขีดความสามารถของแต่ละองค์กร โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงด้าน

ตึก CMMU : อาคารวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล ถนนวิภาวดีรังสิต (ที่ทำการปัจจุบัน)

คุณธรรมและวิถีชีวิตของสังคมไทยในรูปแบบต่างๆกัน แต่ยังคงขาดหน่วยงานที่จะเป็นแกนกลางในการประสานงานกับเครือข่ายองค์กรที่มีอยู่ดังกล่าว

คณะกรรมการบริหารสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ได้ตระหนักในปัญหาดังกล่าว จึงได้มีมติให้ประกาศจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรมขึ้นเป็นหน่วยงานเฉพาะด้าน เพื่อทำหน้าที่เป็นองค์กรแกนกลางในการบริหารจัดการ และพัฒนาองค์ความรู้ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนประสานงานและสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายองค์กรด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ให้มีพลังในการพัฒนาคุณภาพประชากรของชาติในด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อรักษาคุณภาพในการพัฒนาสังคมไทย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรมจึงได้ถือกำเนิดขึ้น เป็นหน่วยงานเฉพาะด้านภายใต้สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ตามประกาศคณะกรรมการบริหารสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ที่ 6/2547 เรื่องการจัดตั้งและการจัดการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม โดยใช้ชื่อในภาษาอังกฤษว่า **Center for the Promotion of National Strength on Moral Ethics and Values** เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2547 และต่อมาได้มีการปรับปรุงประกาศจัดตั้งตามประกาศคณะกรรมการบริหารสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ที่ 8/2550 ลงวันที่ 30 สิงหาคม 2550 มีผลบังคับใช้ได้ตั้งแต่วันที่ 3 กันยายน 2550 เป็นต้นมา

พันธกิจ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) มีบทบาทหน้าที่หลักในการกระตุ้น ส่งเสริม ประสานงาน และสนับสนุนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในทุกระดับชั้นและทุกภาคส่วน เพื่อพลิกฟื้นและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่เป็นรากฐานของสังคมไทยให้กลับคืนมา และให้คงอยู่กับสังคมไทยอย่างยั่งยืนตลอดไป ทั้งในระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการของทุกภาคส่วนในสังคมไทย โดยศูนย์คุณธรรมจะให้การสนับสนุนทางด้านการจัดการ การพัฒนา ความรู้ งบประมาณ และสิ่งอื่นๆ ที่จำเป็นแก่กิจกรรม / โครงการพัฒนาคุณธรรมแก่องค์กร สถาบัน ชุมชน พื้นที่ และเครือข่ายทุกภูมิภาคทั่วประเทศ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ให้ร่วมกันเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนผลักดันสังคมไทยไปสู่การพัฒนา และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ทศนคติ และพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมต่อประชากรและสังคมไทยทุกระดับ รวมถึงเครือข่ายองค์กรภาคีทุกภาคส่วนของประเทศอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์

1. เป็นองค์กรนำทางด้านการพัฒนาองค์ความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม
2. เพื่อให้มีฐานข้อมูลขององค์กร และองค์ความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม
3. เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ในด้านเสริมสร้างพฤติกรรมทางคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของสังคมไทย
4. เพื่อประสาน และสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายขององค์กรด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่มีคุณภาพ
5. เพื่อสนับสนุนการเสริมสร้างพฤติกรรมทางคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของสังคมไทยผ่านสื่อสารสนเทศและสื่อสาธารณะ

วิสัยทัศน์

“ร่วมสร้างสรรค์สังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน
ด้วยฐานคุณธรรมจริยธรรม”

เป้าหมาย

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรมมุ่งพัฒนาการบริหารและจัดการความรู้ เพื่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณธรรมเป็นฐานราก เกิดชุมชน/องค์กรคุณธรรมต้นแบบ ซึ่งจะนำไปสู่การขยายผลทั่วทั้ง 4 ภูมิภาค สาระสำคัญของเป้าหมายประกอบด้วย

1. การเสริมหนุน เชื่อมประสาน เพิ่มพลังเครือข่ายการพัฒนาแหล่งคุณธรรมที่กระจัดกระจาย ในบริบทต่างๆ ระดับชุมชน 4 ภูมิภาค
2. การเชื่อมโยงแผนพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมกับแผนแม่บทชุมชนพึ่งตนเอง
3. สร้างองค์ความรู้ การจัดการความรู้ และแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมต้นแบบ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน
4. การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการเผยแพร่ต่อสาธารณะ
5. ข้อเสนอเชิงนโยบายในการส่งเสริมการจัดการความรู้และการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม

ผังโครงสร้างการบริหาร

คณะกรรมการบริหาร
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม

คณะกรรมการ
ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดิน
เชิงคุณธรรม

ที่ปรึกษา

คณะอนุกรรมการติดตาม
และพัฒนายุทธศาสตร์

ผู้อำนวยการ
ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดิน
เชิงคุณธรรม

คณะอนุกรรมการ
ตรวจสอบภายใน

กลุ่มงานยุทธศาสตร์

กลุ่มงานอำนาจการ

ผู้ตรวจสอบ
ภายใน

ฝ่ายบริหารแผน ๑

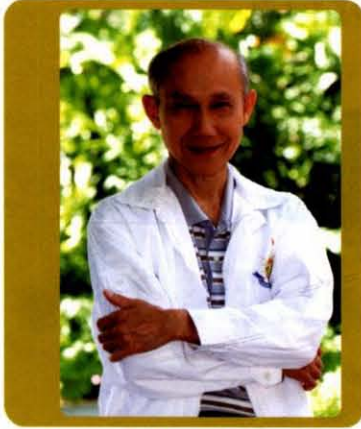
ฝ่ายการเงินและบัญชี

ฝ่ายบริหารแผน ๒

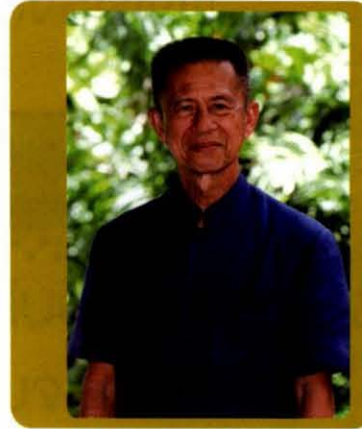
ฝ่ายบริหารทั่วไป

ฝ่ายบริหารแผน ๓

คณะที่ปรึกษาคณะกรรมการชุดปัจจุบัน

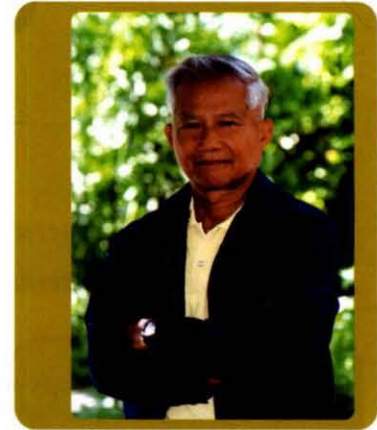
นายไพมูลย์ วัฒนศิริธรรม
ที่ปรึกษา

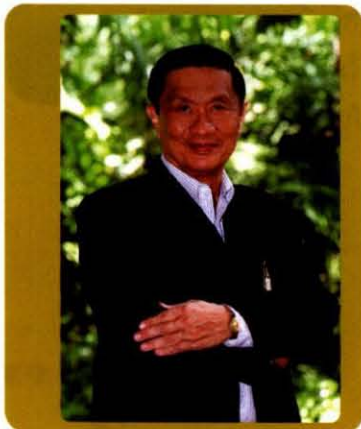
พลตรี จำลอง ศรีเมือง
ที่ปรึกษา

พลเอก บวร งามเกษม
ที่ปรึกษา

พลเอก ปรีชา เอี่ยมสุพรรณ
ที่ปรึกษา

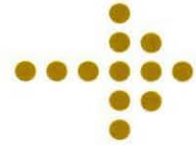

พลอากาศเอก วิธวิท คงศักดิ์
ที่ปรึกษา

นายลิขิต เพชรสว่าง
ที่ปรึกษา

คณะกรรมการชุดปัจจุบัน

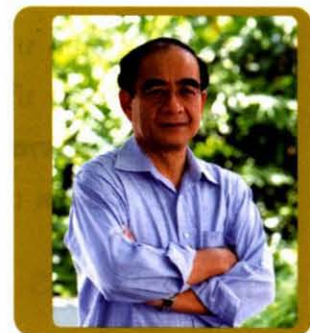
พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธิ์ เตมียาเวส
ประธานกรรมการ

นายนิพนธ์ สุรพงษ์ศรีเจริญ
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

นายอนุสรณ์ ธรรมใจ
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

นายนิรันดร์ เมืองพระ
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

นายแพทย์อำพล จินดาวัฒนะ
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

นายวินัย รอดจ่าย
กรรมการ
ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ

นายอำนาจ บัวศิริ
กรรมการ
ผู้แทนสำนักงานพระพุทธศาสนาฯ

นายสมยศ สิงห์คำ
กรรมการผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม

นางสาวราตีพย์ พุ่มทรัพย์
กรรมการและเลขานุการ

นายประกอบ นवलขวา
ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการ

คณะกรรมการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพแก่เกษตรกรชาวสวนผลไม้ เขตที่ 3

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

1. นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม	ที่ปรึกษา
2. พลตรี จำลอง ศรีเมือง	ที่ปรึกษา
3. พลเอก บวร งามเกษม	ที่ปรึกษา
4. พลเอก ปรีชา เอี่ยมสุพรรณ	ที่ปรึกษา
5. พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์	ที่ปรึกษา
6. นายลิขิต เพชรสว่าง	ที่ปรึกษา

คณะกรรมการ

1. พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธิ์ เตมียาเวส	ประธานกรรมการ
2. นายนิพนธ์ สุรพงษ์รักเจริญ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
3. นายอนุสรณ์ ธรรมใจ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
4. นายแพทย์อำพล จินดาวัฒนะ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
5. นายนิรันดร์ เมืองพระ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
6. นายวินัย รอดจ่าย	กรรมการผู้แทน
กระทรวงศึกษาธิการ
7. นายสมยศ สิงห์คำ	กรรมการผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม
8. นายอำนาจ บัวศิริ	กรรมการผู้แทน
สำนักงานพระพุทธศาสนาฯ
9. นางสาวนราทิพย์ พุ่มทรัพย์	กรรมการและเลขานุการ
10. นายประกอบ นวลขาว	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะอนุกรรมการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม

คณะอนุกรรมการตรวจสอบภายใน

(มกราคม 2548 ถึง ปัจจุบัน)

1. พลเอก ปรีชา เอี่ยมสุพรรณ	ประธานอนุกรรมการ
2. นายนิรันดร์ เมืองพระ	อนุกรรมการ
3. นายนิพนธ์ สุรพงษ์รักเจริญ	อนุกรรมการ
4. นางสาวอังคณา เชาว์วัฒนาพานิช	อนุกรรมการและเลขานุการ

คณะอนุกรรมการติดตามและพัฒนายุทธศาสตร์

(มิถุนายน 2548 ถึง กันยายน 2550)

1. นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม	ประธานอนุกรรมการ
2. นายสุนัย เศรษฐบุญสร้าง	อนุกรรมการ
3. นายแพทย์ อำพล จินดาวัฒนะ	อนุกรรมการ
4. นายวินัย รอดจ่าย	อนุกรรมการ
5. นายอำนาจ บัวศิริ	อนุกรรมการ
6. นายกิตติวัฒน์ อุชุपालะนันท์	อนุกรรมการ
7. นางศุภสิริ เสนาฤทธิ์	อนุกรรมการ
8. รองศาสตราจารย์ กานดา พูนลาภทวี	อนุกรรมการ
9. นางสาววันทยา วงศ์ศิลปภิรมย์	อนุกรรมการ
10. นายสมพงษ์ พังเจริญจิตต์	อนุกรรมการ
11. นายอนุสรณ์ ธรรมใจ	อนุกรรมการ
12. รองศาสตราจารย์ อรพรรณ พรสีมา	อนุกรรมการและเลขานุการ
13. นางสาวศศิธร เล็กสุขศรี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

สถานภาพคุณธรรมของประชาชนในสังคมไทย

เนื่องจากศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม(ศูนย์คุณธรรม) ต้องการทราบสถานภาพคุณธรรมของประชาชนในสังคมไทย เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำคัญประกอบการพิจารณาตัดสินใจ และวางแผนการดำเนินกิจกรรม / โครงการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมต่างๆ ให้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานภาพความเป็นจริงของสังคมแต่ละพื้นที่มากที่สุด ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณจริยธรรมไปสู่สังคมไทยที่มีระบบคุณธรรมที่เข้มแข็งในทุกภาคส่วนของประเทศให้ยั่งยืนต่อไปได้โดยเร็ว

ศูนย์คุณธรรมจึงได้มอบหมายให้ศูนย์วิจัยเอแบคชนวัตกรรมทางสังคม การจัดการและธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ดำเนินโครงการสำรวจวิจัยเรื่อง “สถานภาพคุณธรรมของประชาชนในสังคมไทย” เพื่อศึกษาความคิดเห็นและพฤติกรรมของประชาชนต่อสถานภาพคุณธรรมของสังคมไทย รวมถึงนำข้อมูลมาใช้ในการสร้างกลไกกระตุ้นประชาชนขับเคลื่อนสาธารณชนให้ติดตามเฝ้าระวังพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของประชาชน และรักษาไว้ซึ่งคุณธรรมในสังคมไทย

ในการสำรวจวิจัยเรื่อง “สถานภาพคุณธรรมของประชาชนในสังคมไทย” นี้ ได้ดำเนินการสำรวจสถานภาพคุณธรรมของคนไทยในพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล และอีก 18 จังหวัดใน 4 ภูมิภาคทั่วประเทศ ใน 7 หัวข้อคุณธรรม คือ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต สติสัมปชัญญะ จิตอาสา ความขยันหมั่นเพียร ความรักชาติ

การสำรวจศึกษาครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป โดยแบ่งพื้นที่ในการสำรวจออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

- ประชาชนทั่วไปในภูมิภาคต่างๆ 18 จังหวัดทั่วประเทศ โดยเก็บข้อมูลจำนวน 3 ครั้ง ครั้งละประมาณ 4,500 ตัวอย่าง
- ประชาชนทั่วไปในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยเก็บข้อมูลจำนวน 5 ครั้ง ครั้งละประมาณ 2,500 ตัวอย่าง

ผลการสำรวจสถานภาพคุณธรรมเกี่ยวกับคุณธรรม 7 ประการ ได้แก่ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต สติสัมปชัญญะ จิตอาสา ความขยันหมั่นเพียร และความรักชาติ พบว่าคุณธรรมโดยรวมของตัวอย่างส่วนใหญ่ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างดีถึงดีมาก(62.8-80.3) โดยเฉพาะคุณธรรมด้านความรักชาติ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 75.6-80.3) และจิตอาสา(ค่าคะแนนเฉลี่ย 70.7-73.4) เป็นคุณธรรมที่ตัวอย่างมีค่าคะแนนค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับคุณธรรมด้านอื่นๆ ส่วนคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต (ค่าคะแนนเฉลี่ย 68.3-70.8) และความรับผิดชอบ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 69.4-71.3) ของตัวอย่างเริ่มมีแนวโน้มที่สูงขึ้น อย่างไรก็ตาม คุณธรรมที่อยู่ในระดับท้ายๆ ของทุกครั้งที่ทำการสำรวจคือคุณธรรมด้านความมีสติสัมปชัญญะ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 62.8 - 64.7) และด้านความมีวินัย (ค่าคะแนนเฉลี่ย 64.8-66.8) ซึ่งเป็นคุณธรรมที่มีค่าคะแนนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับคุณธรรมด้านอื่นๆ

ตาราง 1 : สถานภาพคุณธรรม 7 ประการ จำแนกตามภูมิภาค
หัวข้อคุณธรรมความขยันหมั่นเพียร

สถานภาพคุณธรรม	ค่าคะแนนเฉลี่ย				
	กทม./ปริมณฑล	เหนือ	กลาง	อีสาน	ใต้
ความมีวินัย	64.8	66.4	65.5	65.0	66.8
ความรับผิดชอบ	69.5	71.3	70.4	69.4	71.2
ความซื่อสัตย์สุจริต	67.6	70.5	69.0	68.3	70.8
สติสัมปชัญญะ	63.4	63.7	63.8	62.8	64.7
จิตอาสา	70.1	73.4	71.3	70.7	73.3
ความขยันหมั่นเพียร	68.3	69.2	69.4	68.1	69.8
ความรักชาติ	75.6	80.3	78.5	78.9	78.9

ตาราง 2 : ระดับสถานภาพคุณธรรมสูงสุด-ต่ำสุด 7 ประการ จำแนกตามภูมิภาค

ระดับคุณธรรม จากค่าคะแนนสูงสุด ไปยังต่ำสุด	ภูมิภาค				
	กทม./ปริมณฑล	เหนือ	กลาง	อีสาน	ใต้
สูงสุด	ความรักชาติ (75.6)	ความรักชาติ (80.25)	ความรักชาติ (78.5)	ความรักชาติ (78.9)	ความรักชาติ (78.9)
	จิตอาสา (70.1)	จิตอาสา (73.4)	จิตอาสา (71.3)	จิตอาสา (70.7)	จิตอาสา (73.3)
	ความรับผิดชอบ (69.5)	ความรับผิดชอบ (71.3)	ความรับผิดชอบ (70.4)	ความรับผิดชอบ (69.4)	ความรับผิดชอบ (71.2)
	ความขยันหมั่นเพียร (68.3)	ความขยันหมั่นเพียร (70.5)	ความขยันหมั่นเพียร (69.4)	ความขยันหมั่นเพียร (68.3)	ความขยันหมั่นเพียร (69.8)
	ความซื่อสัตย์สุจริต (67.3)	ความซื่อสัตย์สุจริต (69.2)	ความซื่อสัตย์สุจริต (69.0)	ความซื่อสัตย์สุจริต (68.1)	ความซื่อสัตย์สุจริต (69.8)
	ความมีวินัย (64.8)	ความมีวินัย (66.4)	ความมีวินัย (65.5)	ความมีวินัย (65.0)	ความมีวินัย (66.8)
ต่ำสุด	สติสัมปชัญญะ (63.4)	สติสัมปชัญญะ (63.7)	สติสัมปชัญญะ (63.8)	สติสัมปชัญญะ (62.8)	สติสัมปชัญญะ (64.7)

**หมายเหตุ : 1. จากค่าคะแนนเต็ม 100

2. ค่าคะแนนที่แสดงเป็นค่าเฉลี่ยจากการสำรวจ 3 ครั้ง

3. รายละเอียดของงานวิจัย สามารถดูเพิ่มเติมได้ในรายงานผลการสำรวจเรื่อง

สถานภาพคุณธรรมในสังคมไทยโดย ศูนย์วิจัยเอแบคชนวัตกรรมทางสังคม การจัดการและธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ที่ศูนย์คุณธรรม หรือที่เว็บไซต์ www.moralcenter.or.th

ผลการสำรวจสถานภาพคุณธรรมโดยแยกตามหัวเมืองใหญ่ ซึ่งได้แก่ กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ ชลบุรี ขอนแก่น และสงขลา เฉพาะผลสำรวจครั้งที่ 3 เดือนพฤศจิกายน 2550 ในพื้นที่ 18 จังหวัดทั่วประเทศพบว่า ตัวอย่างใน

จังหวัดสงขลา มีสถานภาพคุณธรรมสูงกว่าจังหวัดหัวเมืองใหญ่อื่นๆ โดยความรักชาติเป็นคุณธรรมที่มีมากที่สุด รองลงมาความซื่อสัตย์สุจริต จิตอาสา ความมีวินัย และความมีสติสัมปชัญญะตามลำดับ

จังหวัดชลบุรี มีความรับผิดชอบ และความขยันหมั่นเพียรสูงกว่าจังหวัดหัวเมืองใหญ่อื่นๆ

จังหวัดขอนแก่น มีสถานภาพคุณธรรมต่ำกว่าจังหวัดหัวเมืองใหญ่อื่นๆ โดยคุณธรรมด้านความมีสติสัมปชัญญะเป็นคุณธรรมที่มีน้อยที่สุด รองลงมาคือความมีวินัย ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีจิตอาสา และความรับผิดชอบต่อตามลำดับ

กรุงเทพมหานคร มีความรักชาติต่ำที่สุด เมื่อเทียบกับจังหวัดอื่นๆ ที่เป็นหัวเมืองใหญ่

จากผลสำรวจยังพบอีกว่า กลุ่มเยาวชน และผู้มีรายได้น้อย เป็นกลุ่มที่ควรได้รับการส่งเสริมคุณธรรมอย่างเร่งด่วน เนื่องจากมีค่าคะแนนของคุณธรรมทุกด้านค่อนข้างต่ำ ผลการสำรวจความเอนเอียงของความคิดเห็นและพฤติกรรมในคุณธรรมของประชาชนพบว่า ความเอนเอียงต่อข้อความที่ว่า

“ข้าพเจ้าเป็นคนที่ทำอะไรตามใจคือไทยแท้” พบว่า ตัวอย่างที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมต้นหรือเทียบเท่า มีความเอนเอียงต่อข้อความดังกล่าวมากที่สุด

“ถ้ารัฐบาลชุดใดโกงกิน แล้วข้าพเจ้าอยู่ดีมีสุข ข้าพเจ้าก็ยอมรับได้” พบว่า ตัวอย่างที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี และสำเร็จการศึกษาระดับปวส./อนุปริญญา/เทียบเท่ามีความเอนเอียงต่อข้อความดังกล่าวมากที่สุด (ร้อยละ 78.5)

“การช่วยเหลือผู้อื่นไม่ใช่หน้าที่ของข้าพเจ้า” เมื่อพิจารณาตามอายุและการศึกษาของตัวอย่างพบว่า ตัวอย่างที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี และสำเร็จการศึกษาระดับปวส./อนุปริญญา/เทียบเท่า มีความเอนเอียงต่อข้อความดังกล่าวมากที่สุด (ร้อยละ 75.1)

“ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นเรื่องของคนใต้ ไม่เกี่ยวกับข้าพเจ้า” พบว่า ตัวอย่างที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปลายหรือเทียบเท่า มีความเอนเอียงต่อข้อความดังกล่าวมากที่สุด (ร้อยละ 61.1)

จากผลการศึกษาดังกล่าว คณะผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญไว้ดังนี้

1. กำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายในการส่งเสริมคุณธรรม

โดยประชาชนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงและควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ได้แก่ กลุ่มเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี / กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี / กลุ่มผู้มีรายได้น้อยไม่เกิน 1,500 บาท / กลุ่มนักเรียน นักศึกษา และผู้ว่างงาน โดยเป้าหมายยุทธศาสตร์ควรเริ่มตั้งแต่ระดับครอบครัว สถาบันการศึกษา ชุมชน และสังคม

2. รณรงค์ส่งเสริมคุณธรรมในพื้นที่ที่เป็นกลุ่มเสี่ยง

โดยการค้นหาสาเหตุหลักในประเด็นคุณธรรมที่อ่อนด้อย เช่น กลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีคุณธรรมด้านความรักชาติน้อยที่สุด เพื่อออกแบบพัฒนากิจกรรมเสริมคุณธรรมในด้านนั้นให้ตระหนักเข้มแข็งมากขึ้น ตลอดจนการประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บ้าน วัด โรงเรียน สถานพยาบาล เป็นต้น

3. การสร้างทัศนคติที่ดีต่อคุณธรรม

โดยรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนควรร่วมมือกันสร้างกระแสในการปลูกฝังคุณธรรมให้ประชาชนในสังคมไทยได้รับรู้ และเกิดทัศนคติที่ดี อันจะนำไปสู่ความร่วมมือที่ดีที่สุดในที่สุด

**หมายเหตุ : รายละเอียดงานวิจัยเพิ่มเติมดูได้ที่ศูนย์คุณธรรมหรือที่เว็บไซต์ www.moralcenter.or.th

ผลการดำเนินงานกิจกรรม / โครงการ

ตามที่ศูนย์คุณธรรมได้ให้การสนับสนุนทางด้านการจัดการ การพัฒนาความรู้ งบประมาณและสิ่งจำเป็นอื่นๆ แก่กิจกรรม/โครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม แก่องค์กร สถาบัน ชุมชน พื้นที่กลุ่มบุคคล และเครือข่ายทุกภูมิภาคทั่วประเทศ เพื่อร่วมเป็นกลไกในการขับเคลื่อนผลักดันไปสู่การพัฒนาและเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ทักษะ และพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมต่อประชากรและสังคมทุกระดับ รวมถึงเครือข่ายองค์กรภาคีทุกภาคส่วนของประเทศอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดนั้น

โดยในหลักการเบื้องต้น ศูนย์คุณธรรมได้กำหนดให้องค์กร สถาบัน ชุมชน พื้นที่ กลุ่มบุคคล และเครือข่ายที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ เป็นผู้รับผิดชอบทำการประเมินผลกิจกรรม/โครงการ เพื่อแสดงความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน พร้อมทั้งรายงานให้ศูนย์คุณธรรมรับทราบเป็นระยะ อันเป็นผลการประเมินขั้นต้น

ขณะเดียวกัน เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่มีความโปร่งใส เป็นกลาง ถูกต้อง อ้างอิง และเชื่อถือได้ ตามหลักวิชาการอย่างเป็นระบบ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนา สร้างสรรค์ ปรับปรุงกิจกรรม/โครงการ ตลอดจนพัฒนาระบบการให้การส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรม/โครงการที่ได้รับการประเมินและโครงการอื่นๆต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้นอย่างยั่งยืน ศูนย์คุณธรรมจึงได้พิจารณาว่าควรจัดให้มีสถาบันหน่วยงานหรือกลุ่มบุคคล ที่เป็นกลางและเชื่อถือได้ทำการศึกษา วิจัย สืบสวน ติดตาม และประเมินผลโครงการ ทั้งในเชิงประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ผลผลิต ผลลัพธ์ ค้นหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ข้อจำกัด และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลเกี่ยวข้องต่อการประสบผลสำเร็จและไม่สำเร็จของกิจกรรม/โครงการ และผลในที่สุดของกิจกรรม/โครงการ แล้วสังเคราะห์และหาข้อสรุปในภาพรวม และหากรณีตัวอย่างของโครงการที่ดีเยี่ยมจำนวนหนึ่งเพื่อใช้เป็นแบบอย่างหรือเป็นแนวทางในการดำเนินงานโครงการอื่นๆต่อไปในอนาคต ตลอดจนเป็นการช่วยค้นคว้าหาแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาปรับปรุงกิจกรรม/โครงการให้แก่องค์กร สถาบัน ชุมชน พื้นที่ และเครือข่ายองค์กรภาคี ที่ศูนย์คุณธรรมให้การสนับสนุน และค้นหาแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงระบบการเสริมหนุนกิจกรรม/โครงการของศูนย์คุณธรรม ที่ได้รับการสนับสนุนจากศูนย์คุณธรรม ทั้งในเชิงนโยบาย และปฏิบัติการตามหลักวิชาการ เสนอแนะศูนย์คุณธรรมอีกชั้นหนึ่ง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวศูนย์คุณธรรมจึงได้มอบหมายให้คณะวิจัย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคณาจารย์จากสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ร่วมกับนักวิชาการอิสระ เป็นผู้ร่วมจัดทำโครงการวิจัยและประเมินผล และติดตามผลกิจกรรม/โครงการต่างๆที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากศูนย์คุณธรรมนำเสนอศูนย์คุณธรรมมาโดยตลอด

ในปีงบประมาณ 2550 ศูนย์คุณธรรมได้มอบหมายให้คณะวิจัย ซึ่งเป็นคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เป็นคณะวิจัยหลักร่วมทำงานกับคณะวิจัยซึ่งเป็นคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่างๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และนักวิชาการอิสระ เป็นผู้ร่วมจัดทำโครงการวิจัยและประเมินผล และติดตามผลกิจกรรม/โครงการต่างๆ ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากศูนย์คุณธรรม โดยในการวิจัยและประเมินผลและติดตามผลกิจกรรม/โครงการต่างๆ ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากศูนย์คุณธรรมครั้งนี้ เป็นการวิจัยและประเมินผลและติดตามผลกิจกรรม/โครงการต่างๆ ของศูนย์คุณธรรมที่ดำเนินการในปีงบประมาณ 2549 จำนวน 69 โครงการ ปีงบประมาณ 2550 จำนวน 38 โครงการ และโครงการที่ดำเนินการในปีงบประมาณ 2548 แต่ยังไม่ได้รับการประเมินอย่างเป็นทางการเป็นระบบอีก 1 โครงการ ครอบคลุมโครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว และโครงการที่อยู่ในระหว่างดำเนินการในขณะนั้น จำนวนทั้งสิ้น 108 โครงการ ในพื้นที่โครงการโดยตรง ครอบคลุมพื้นที่สี่ภาคทั่วประเทศ

โครงการทั้งหมดจะได้รับการประเมินในลักษณะที่เป็นกัลยาณมิตร เป็นการประเมินเพื่อให้งำลังใจและช่วยชี้ข้ออ่อนด้อย เพื่อให้มีการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น อันเป็นลักษณะความเป็นมิตรที่ดีต่อกัน โดยการประเมินแบ่งผลการประเมินออกเป็นสี่ระดับ คือ

- ดีเยี่ยม = เป็นตัวอย่างและสามารถเป็นโครงการต้นแบบได้อย่างดี
- ดี = สามารถเป็นโครงการต้นแบบได้
- เกือบดี = ถ้าหากได้รับการส่งเสริมสนับสนุนต่อเนื่องอาจจะพัฒนาไปสู่ระดับดีและดีเยี่ยมได้
- พอใช้ = ควรได้รับการปรับปรุง ควรมีการดำเนินการประเมินติดตามอย่างใกล้ชิด

ในจำนวนโครงการทั้งหมด 108 โครงการนี้ มีโครงการที่ได้รับการประเมินว่าดีเยี่ยมจำนวน 17 โครงการ ที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีมี 15 โครงการ และที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับเกือบดี 76 โครงการ รวมทั้งสิ้น 108 โครงการ

ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ที่ได้จากผลการวิจัยประเมินผลในครั้งนี้ ศูนย์คุณธรรมได้นำไปพิจารณาใช้เพื่อให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงโครงสร้าง และกระบวนการให้การเสริมหนุนกิจกรรม/โครงการต่างๆ ทั้งในเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติการ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นต่อไป

ผลการดำเนินงานสมัชชาคุณธรรม และตลาดนัดคุณธรรม

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) ร่วมกับภาคีเครือข่ายต่างๆ ร่วมกันจัดสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติและตลาดนัดคุณธรรมมาแล้ว 2 ครั้ง ในปี 2548 และ ปี 2549 โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การพัฒนาสังคมคุณธรรม การร่วมกันทำความดีในระดับต่างๆ ร่วมกันจัดทำเจตนารมณ์ในการขับเคลื่อนการสร้างสรรค์สังคมแห่งความดีในสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติและตลาดนัดคุณธรรม

เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง ศูนย์คุณธรรม จึงร่วมกับภาคีเครือข่าย จัดงานสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมระดับจังหวัดและระดับภาคขึ้น เพื่อให้องค์กรภาคีเครือข่ายได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ เรื่องคุณธรรม ความดีความงามในแต่ละบริบท และเป็นการจุดกระแสการสร้างสังคมแห่งความดี เพื่อความอยู่เย็นเป็นสุขของสังคมไทยต่อไป โดยกำหนดจัดสมัชชาคุณธรรมระดับจังหวัด และสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรม ระดับภาค ทั้ง 4 ภาค แล้วนำข้อมูลในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมที่ได้ในแต่ละจังหวัดมาสังเคราะห์ก่อนนำเสนอสมัชชาคุณธรรมระดับภาค เพื่อประมวลผลให้ได้เป็นเจตนารมณ์ของสมัชชาคุณธรรมระดับภาคต่อไป ด้วยศูนย์คุณธรรมตระหนักดีว่า การดำเนินโครงการใดๆ จะเกิดการพัฒนาระบบการดำเนินงาน ได้ผลการดำเนินงานดีขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อได้มีการประเมินผลโครงการ และมีการนำผลการประเมินมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนางาน การประเมินโครงการนอกจากจะช่วยพัฒนาโครงการแล้ว ยังเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาวัฒนธรรมการประเมินขึ้นในตัวผู้เข้าร่วมโครงการทุกคนอีกด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ศูนย์คุณธรรมจึงได้พิจารณาประเมินผลโครงการสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมซึ่งเป็นโครงการใหญ่ โดยได้จัดทำโครงการสมัชชาคุณธรรมเป็นนโยบายยุทธศาสตร์หลัก เริ่มตั้งแต่โครงการสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติและตลาดนัดคุณธรรมครั้งที่ 1 ในปีงบประมาณ 2548 โครงการสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติและตลาดนัดคุณธรรมครั้งที่ 2 ซึ่งเป็นการเริ่มดำเนินการตั้งแต่การจัดสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติและตลาดนัดคุณธรรมระดับจังหวัดตามภูมิภาคทั้ง 4 ภาค คือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคเหนือ มีกลไกทำงานระดับจังหวัด ระดับภาค และเชื่อมสู่ระดับชาติ เพื่อสังเคราะห์ข้อเสนอแนะสู่เวทีสมัชชาคุณธรรมระดับภาค ทั้ง 4 ภาค และสุดท้ายจัดเวทีสังเคราะห์ข้อเสนอแนะสู่สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ

ในการประเมินผลโครงการสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติและตลาดนัดคุณธรรมในปีที่ 3 นี้ ศูนย์คุณธรรมได้มอบหมายให้คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รับผิดชอบประเมินสมัชชาคุณธรรมระดับจังหวัดและระดับภูมิภาค เพื่อนำผลไปใช้ในการจัดสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติและตลาดนัดคุณธรรมครั้งที่ 3 และการจัดสมัชชาคุณธรรมระดับจังหวัดและระดับภูมิภาคในปีต่อไป ซึ่งผลการประเมินพอสรุปได้ดังนี้

การดำเนินงาน

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรมร่วมกับภาคีเครือข่าย ดำเนินการจัดสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมระดับจังหวัด และระดับภาค รวม 4 ภูมิภาค 73 จังหวัด เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยสนับสนุนองค์กรภาคีเครือข่ายได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ เรื่องคุณธรรม ความดีความงามในแต่ละบริบท เป็นการจุดกระแสการสร้างสังคมแห่งความดี แล้วนำข้อมูลในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมที่ได้ในแต่ละจังหวัดมาสังเคราะห์ก่อนนำเสนอสมัชชาคุณธรรมระดับภาค เพื่อประมวลผลให้ได้เป็นเจตนารมณ์ของสมัชชาคุณธรรมระดับภาค

การจัดงานสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมระดับจังหวัดและระดับภาคในครั้งนี้ มีจังหวัดที่ร่วมดำเนินการจัดงานทั้งสิ้น 73 จังหวัดทั่วประเทศ แบ่งการจัดงานออกเป็น 4 ภาค ทั้งนี้มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 21,797 คน ซึ่งสูงกว่าที่ประมาณการเอาไว้ 10,000 คนอย่างมาก พอสรุปการประชุมและจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมได้ดังนี้

ตาราง 1 : สรุปผลการดำเนินงานสมัชชาคุณธรรมระดับจังหวัดและระดับภาค

ระดับ	ภาค	วันที่	สถานที่	จังหวัดเข้าร่วม	ผู้เข้าร่วม
จังหวัด	กลาง	กันยายน 2550	27 จังหวัด	28	6,883
ภาค	กลาง	18-20 ตุลาคม 2550	ราชบุรี	28	504
จังหวัด	ตะวันออกเฉียงเหนือ	สิงหาคม-กันยายน 2550	19 จังหวัด	19	5,149
ภาค	ตะวันออกเฉียงเหนือ	25-27 ตุลาคม 2550	อำนาจเจริญ	19	898
จังหวัด	ใต้	กันยายน 2550	11 จังหวัด	11	2,625
ภาค	ใต้	12-14 ตุลาคม 2550	กระบี่	11	1,000
จังหวัด	เหนือ	มิถุนายน-กันยายน 2550	15 จังหวัด	15	2,633
ภาค	เหนือ	5-7 ตุลาคม 2550	พิษณุโลก	15	2,105
รวม				73	21,797
				** เป้าหมาย **	10,000

ตาราง 2 : สรุปการจัดงานสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมระดับภาค

ภาค	วันที่	สถานที่	จังหวัดเข้าร่วม	ผู้เข้าร่วม
กลาง	18-20 ตุลาคม 2550	ราชบุรี	28	504
ตะวันออกเฉียงเหนือ	25-27 ตุลาคม 2550	อำนาจเจริญ	19	898
ใต้	12-14 ตุลาคม 2550	กระบี่	11	1,000
เหนือ	5-7 ตุลาคม 2550	พิษณุโลก	15	2,105
รวม			73	4,507

ตาราง 3: สรุปผลการจัดงานสมัชชาคุณธรรมระดับจังหวัดทุกจังหวัดทั่วประเทศ

จังหวัดในภาค	วันที่จัดงาน	สถานที่จัดงาน	จังหวัดเข้าร่วม	จำนวนผู้เข้าร่วม
กลาง	กันยายน 2550	28 จังหวัด	27	6,883
ตะวันออกเฉียงเหนือ	สิงหาคม-กันยายน 2550	19 จังหวัด	19	5,149
ใต้	กันยายน 2550	11 จังหวัด	11	2,625
เหนือ	มิถุนายน-กันยายน 2550	15 จังหวัด	15	2,633
รวมผู้เข้าร่วมงานสมัชชาคุณธรรมระดับจังหวัดทั่วประเทศทั้งสิ้น			73	17,290

ตาราง 4 : สรุปผลการดำเนินงานสมัชชาคุณธรรมระดับจังหวัด 15 จังหวัด ภาคเหนือ

ที่	จังหวัด	วันที่	สถานที่	ผู้เข้าร่วม
1.	เชียงราย	22, 24 สิงหาคมและ 7 กันยายน 2550	โรงพยาบาลแม่จัน อำเภอแม่จัน	300
2.	น่าน	25 สิงหาคม 2550	โรงพยาบาลน่าน	120
3.	เชียงใหม่	25 กรกฎาคม 2550	โรงแรมเดอะแพนมิลี อำเภอเมือง	98
4.	อุตรดิตถ์	11 มิถุนายน 2550 21 กันยายน 2550	ศาลาประชาคมจังหวัดอุตรดิตถ์	270
5.	สุโขทัย	22, 26 กันยายน 2550	ห้องประชุมศูนย์วิทยพัฒนา มสธ.จังหวัดสุโขทัย	140
6.	พิจิตร	22, 26 กันยายน 2550	วัดคลองคู่ ตำบลท่าหลวง อำเภอเมือง	202
7.	ตาก	10 กันยายน 2550	ห้องประชุมโรงพยาบาลแม่สอด	120
8.	แพร่	14 กันยายน 2550	สถาบันพัฒนาผู้นำท้องถิ่นจังหวัดแพร่ อำเภอสูงเม่น	90
9.	เพชรบูรณ์	7 กันยายน 2550	หอวัฒนธรรมนครบาลเพชรบูรณ์	250
10.	แม่ฮ่องสอน	16-17 กรกฎาคม 2550	ศาลาปฏิบัติธรรมวัดคอยเก็ง	145
11.	กำแพงเพชร	16-17 กรกฎาคม 2550	หอประชุมมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร	141
12.	ลำพูน	28 กรกฎาคม 2550	พิพิธภัณฑสถานชุมชนเมืองจังหวัดลำพูน	195
13.	ลำปาง	27 กันยายน 2550	โรงเรียนเขลางค์นครลำปาง	230
14.	พิษณุโลก	9 กันยายน 2550	ห้องกอบแก้ว โรงแรมวังแก้ว	102
15.	พะเยา	20 กันยายน 2550	โรงเรียนปริยัติธรรม วัดศรีโคมคำ อำเภอเมือง	230
รวม	15 จังหวัด			2,633

ตาราง 5 : สรุปผลการดำเนินงานสมัชชาคุณธรรมระดับจังหวัด 11 จังหวัด ภาคใต้

ที่	จังหวัด	วันที่	สถานที่	ผู้เข้าร่วม
1.	พังงา	15 กันยายน 2550	ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลนบปรัง	130
2.	ชุมพร	15 กันยายน 2550	ลานเอนกประสงค์ เทศบาลเมืองชุมพร	125
3.	พัทลุง	20 กันยายน 2550	สวนป่าห้วยพุด หมู่ที่ 7 ตำบลโคกลัก หาดแก้ว	300
4.	ตรัง	24 กันยายน 2550	โรงเรียนบ้านยูงงาม	120
5.	ระนอง	5 กันยายน 2550	โรงยิมเนเซียม องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง	460
6.	นครศรีธรรมราช	20 กันยายน 2550	ลานกิจกรรมศาลาประตู่	159
7.	สตูล	9 กันยายน 2550	โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมือง	109
8.	ภูเก็ต	13 สิงหาคม 2550	ตำบลเทพกษัตรี หมู่บ้านแซนน อำเภอถลาง	520
9.	สุราษฎร์ธานี	8 กันยายน 2550	ศาลาจัดประชุม สวนสาธารณะเกาะลำพูน อำเภอเมือง	317
10.	กระบี่	14 กันยายน 2550	โรงแรมบุญสยาม อำเภอเมือง	165
11.	สงขลา	22 กันยายน 2550	วัดคลองแห เทศบาลเมืองคลองแห อำเภอหาดใหญ่	220
รวม	11 จังหวัด			2,625

ตาราง 6 : สรุปผลการดำเนินงานสมัชชาคุณธรรมระดับจังหวัด 28 จังหวัด ภาคกลาง

ที่	จังหวัด	วันที่	สถานที่	ผู้เข้าร่วม
1.	ตราด	1 กันยายน 2550	วัดไผ่ล้อม	238
2.	นนทบุรี	2 กันยายน 2550	อาคารสิ่งแวดล้อม สมาคมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	180
3.	ประจวบคีรีขันธ์	5 กันยายน 2550	สนามกีฬา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	300
4.	ราชบุรี	6 กันยายน 2550	ศาลารวมใจ เทศบาลเมืองราชบุรี	240
5.	กรุงเทพมหานคร	9 กันยายน 2550	สำนักงานการเคหะแห่งชาติ เขตหนองจอก	227
6.	ปทุมธานี	6 กันยายน 2550	วัดกลาง ตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง	400
7.	กาญจนบุรี	13 กันยายน 2550	อาคารกาญจนิภา วิทยาลัยอาชีวศึกษา	148
8.	ชัยนาท	14 กันยายน 2550	วัดอรุณศิริวัดนาราม	120
9.	สิงห์บุรี	14 กันยายน 2550	ห้องประชุม อบจ.สิงห์บุรี (หลังเก่า)	100
10.	พระนครศรีอยุธยา	15 กันยายน 2550	หอประชุม โรงเรียนจิระศาสตร์วิทยา	120
11.	ระยอง	15 กันยายน 2550	ชุมชนบ้านจำรุง ศูนย์การเรียนรู้ท้องถิ่น อำเภอแกลง	182
12.	เพชรบุรี	16 กันยายน 2550	โรงแรมไดมอนด์	100
13.	สมุทรปราการ	17 กันยายน 2550	สาธารณสุขจังหวัด (ศาลาประชาคมจังหวัด)	143
14.	นครนายก	18 กันยายน 2550	โรงเรียนบ้านดงวิทยาคาร	104
15.	อุทัยธานี	18 กันยายน 2550	สำนักงานเหล่ากาชาดจังหวัด	164
16.	อ่างทอง	18 กันยายน 2550	หอประชุมสงฆ์วัดอ่างทอง	290
17.	สมุทรสาคร	18 กันยายน 2550	สำนักงานสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสมุทรสาครจำกัด	81
18.	สระแก้ว	18 กันยายน 2550	ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัด	100
19.	จันทบุรี	19 กันยายน 2550	หอประชุมโรงเรียนศรียานุสรณ์	490
20.	ฉะเชิงเทรา	19 กันยายน 2550	โรงเรียนหัวกระสัง	1,200

ที่	จังหวัด	วันที่	สถานที่	ผู้เข้าร่วม
21.	สมุทรสงคราม	19 กันยายน 2550	วัดแก่นจันทร์เจริญ	319
22.	สุพรรณบุรี	20 กันยายน 2550	โรงเรียนกัณสูตร	240
23.	สระบุรี	20 กันยายน 2550	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี	152
24.	ปราจีนบุรี	21 กันยายน 2550	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองก่	338
25.	นครสวรรค์	21 กันยายน 2550	ห้องประชุมประชาคมอำเภอเมือง	230
26.	ลพบุรี	23 กันยายน 2550	โรงเรียนวินิตศึกษา	477
27.	ชลบุรี	28 กันยายน 2550	ศูนย์กิจกรรมธรรมชาติมาบเอื้อง	200
28.	นครปฐม	-	-	-
รวม	27/28 จังหวัด			6,883

ตาราง 7 : สรุปผลการดำเนินงานสมัชชาคุณธรรมระดับจังหวัด 19 จังหวัด
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ที่	จังหวัด	วันที่	สถานที่	ผู้เข้าร่วม
1.	นครราชสีมา	22 สิงหาคม 2550	ห้องประชุมสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	123
2.	ศรีสะเกษ	24 สิงหาคม 2550	ห้องประชุมวิทยาลัยการเกษตรและเทคโนโลยี	110
3.	มุกดาหาร	26 สิงหาคม 2550	หอประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัด	100
4.	ร้อยเอ็ด	27 สิงหาคม 2550	โรงเรียนร้อยเอ็ดเทคโนโลยี	750
5.	ขอนแก่น	29 สิงหาคม 2550	ศาลาประชาคมจังหวัดขอนแก่น	150
6.	หนองคาย	31 สิงหาคม 2550	ศูนย์แสดงสินค้าและผลิตภัณฑ์หนองคาย	260
7.	อุดรธานี	2 กันยายน 2550	ห้องประชุมศาลากลางหลังใหม่	500
8.	อุบลราชธานี	2 กันยายน 2550	ลานบ้านลานธรรม	365
9.	หนองบัวลำภู	6 กันยายน 2550	ห้องประชุมศาลากลางจังหวัดหนองบัวลำภู	100
10.	บุรีรัมย์	7 กันยายน 2550	มูลนิธิสวนแก้ว อำเภอคูเมือง	750
11.	มหาสารคาม	8 กันยายน 2550	สนามหน้าที่ว่าการอำเภอเมือง	802
12.	ชัยภูมิ	10 กันยายน 2550	ศาลาเทศบาลเมืองชัยภูมิ	150
13.	ศรีสะเกษ	12 กันยายน 2550	ห้องประชุมโรงเรียนโยธินวิทยาคม	100
14.	สกลนคร	13 กันยายน 2550	ห้องประชุมเทศบาลเมืองสกลนคร	100
15.	กาฬสินธุ์	15 กันยายน 2550	หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา	150
16.	นครพนม	19 กันยายน 2550	ห้องประชุมมหาวิทยาลัยราชภัฏนครพนม	134
17.	เลย	20 กันยายน 2550	หน้าสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย	120
18.	อำนาจเจริญ	20 กันยายน 2550	โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์อำนาจเจริญ	165
19.	สุรินทร์	21 กันยายน 2550	ศูนย์ฝึกอบรมมูลนิธิพัฒนาอีสาน	220
รวม	19 จังหวัด			5,149

ปฏิญญาคุณธรรมระดับภาค

ผลจากการดำเนินการจัดเวทีสมัชชาคุณธรรมระดับจังหวัดใน 4 ภูมิภาคทั่วประเทศ ทำให้แต่ละภาคได้ข้อมูลคุณธรรมจริยธรรมที่หลากหลาย ซึ่งแต่ละภาคก็จะใช้ข้อมูลคุณธรรมจริยธรรมเหล่านั้นมาพิจารณาคัดกรองและสังเคราะห์สรุปออกมาเป็น ปฏิญญาคุณธรรมภาคกลาง ปฏิญญาคุณธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปฏิญญาคุณธรรมภาคใต้ และ ปฏิญญาคุณธรรมภาคเหนือ ซึ่งปฏิญญาคุณธรรมระดับภาคทั้ง 4 ภาคนี้จะถูกนำไปสังเคราะห์สรุปเป็นปฏิญญาคุณธรรมแห่งชาติ ในงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติและตลาดนัดคุณธรรมครั้งที่ 3 ซึ่งจะจัดในเดือนมกราคม พ.ศ. 2551 ต่อไป

(ปฏิญญาคุณธรรมระดับภาคทั้ง 4 ภาคนี้ดูได้ที่หัวข้อเรื่อง ผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ที่ 5 ในหนังสือรายงานประจำปีฉบับนี้ หรือดูรายงานสรุปผลการประชุมงานสมัชชาและตลาดนัดคุณธรรมระดับจังหวัดและระดับภาค ประจำปีงบประมาณ 2550 ได้ที่ศูนย์คุณธรรมหรือที่ www.moralcenter.or.th)

ผลการดำเนินงานจากผลการประเมินสมัชชาคุณธรรม และตลาดนัดคุณธรรม

1. ผลการวิเคราะห์รูปแบบการเสริมหนุนวิชาการ มีรูปแบบการเสริมหนุนแตกต่างกันตามกลุ่มเป้าหมาย โดยกลุ่มแรก นักวิจัยจังหวัด มีรูปแบบการเสริมหนุน 2 รูปแบบ 6 กิจกรรม

รูปแบบ 1 คือ การเสริมหนุนทางวิชาการประกอบด้วย กิจกรรมการอบรมเติมเต็มความรู้ การฝึกปฏิบัติจริง และการติดตามความก้าวหน้าในการทำงาน

รูปแบบ 2 คือ การเสริมหนุนด้วยการประชุมสมัชชา

กลุ่มที่ 2 นักวิจัยภูมิภาค มีรูปแบบเดียว คือ การเสริมหนุนด้วยการติดตามความก้าวหน้า

กลุ่มที่ 3 ผู้จัดงานสมัชชาและผู้ประสานงานภูมิภาค เป็นการเสริมหนุนโดยศูนย์คุณธรรม มี 2 กิจกรรม คือ การประชุมชี้แจงความเข้าใจและการตรวจสอบติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงาน กลุ่มสุดท้าย ประชาชนผู้เข้าร่วมสมัชชาระดับจังหวัดและภูมิภาค ได้รับการเสริมหนุนจากการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารจากเว็บไซต์และเวทียุทธศาสตร์

2. ผลการศึกษาผลที่เกิดจากการเข้าร่วมประชุมสมัชชาคุณธรรม ของสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับการจัดสมัชชา บุคลากรของศูนย์คุณธรรม รวมทั้งผู้ประสานงานภูมิภาคและพื้นที่ต้นแบบคุณธรรม และนักวิจัยทั้งระดับจังหวัดและภูมิภาคมีความคล้ายคลึงกัน แต่มีระดับแตกต่างกัน กล่าวคือ ในกลุ่มประชาชนทั่วไปและกลุ่มอื่นๆ ข้างต้นทุกระดับจะมีมีโนทัศน์ แนวทางการพัฒนาคุณธรรม แต่บุคลากรของศูนย์คุณธรรมหรือผู้ประสานงานภูมิภาคได้เรียนรู้ถึงกระบวนการจัดสมัชชา รูปแบบการติดตามความก้าวหน้า ในขณะที่นักวิจัยระดับจังหวัดและระดับภูมิภาค ได้เรียนรู้ถึงการประเมินสมัชชาด้วย

3. ผลการประเมินสมัชชาคุณธรรมระดับจังหวัด เมื่อพิจารณาผลการดำเนินงาน 6 มาตรฐาน พบว่าทุกจังหวัดมีผลการประเมินการดำเนินงานผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำทุกจังหวัด

- ผลการประเมินด้านความสำเร็จมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.48-3.59 (อยู่ในระดับดีถึงดีมาก)
- ผลการประเมินด้านประสิทธิภาพ มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.20-3.25 (อยู่ในระดับพอใช้ถึงดีมาก)

- ผลการประเมินด้านประสิทธิผลมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.30-3.22 (อยู่ในระดับพอใช้ถึงดีมาก)
- ผลการประเมินด้านความตรงมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.40-3.59 (อยู่ในระดับดีถึงดีมาก)
- ผลการประเมินด้านความเชื่อมโยง มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.16-3.40 (อยู่ในระดับพอใช้ถึงดีมาก)
- ผลการประเมินด้านความสมบูรณ์/พอเพียง มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.40-3.43 (อยู่ในระดับดีถึงดีมาก)

ส่วนผลการประเมินสมัชชาคุณธรรมระดับภูมิภาค พบว่า ทุกภูมิภาคมีคะแนนการประเมินทุกมาตรฐานผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ และมีคะแนนเฉลี่ยทุกมาตรฐานระหว่าง 2.49-3.39 (อยู่ในระดับดีถึงดีมาก) นั่นคือ ระดับผลการประเมินการจัดสมัชชาคุณธรรมระดับภูมิภาคอยู่ในระดับมากทุกมิติ

ผลสำเร็จอันน่าภูมิใจปรากฏให้เห็นเป็นลักษณะพิเศษ ที่มีความสมบูรณ์ตามกระบวนการสมัชชาของสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมระดับจังหวัดและระดับภูมิภาค รวม 3 ประการ

ประการแรก คือ ขอบข่ายการจัดสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมที่กว้างขวาง ครอบคลุมทั้งประเทศและกระบวนการดำเนินงานที่สมบูรณ์ตามหลักสมัชชา นับเป็นสมัชชาที่มีขอบเขตการจัดที่ใหญ่ที่สุด กว้างขวางที่สุดในประเทศไทย ครอบคลุมการจัดทั้งหมด 73 จังหวัด และมีกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมในการนำผลผลิตจากสมัชชาคุณธรรมทุกจังหวัดเข้ามาสู่สมัชชาระดับภูมิภาค และนำผลจากการจัดสมัชชาคุณธรรมระดับภูมิภาคเข้าสู่สมัชชาระดับชาติ ขอบข่ายการดำเนินงานที่กว้างขวางทำให้มีผู้เข้าร่วมปฏิบัติงานและมีผู้ร่วมงานมากกว่าเท่าที่มีสมัชชาในประเทศไทย คือ มีผู้ปฏิบัติงานไม่ต่ำกว่า 300 คน และผู้เข้าร่วมงานทั้งสมัชชาระดับจังหวัด สมัชชาระดับภูมิภาค สมัชชาระดับชาติ ถึง 17,772 คน และผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมงานสมัชชาและได้ร่วมให้ข้อมูลทำให้ได้มาร่วมรับรู้เป็นจำนวนมากถึง 5,098 คน ทำให้คนจำนวนมากได้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความเข้าใจ และมีเจตนารมณ์ร่วมกัน เกิดการกระตุ้นแรงจูงใจที่จะทำความดี มีพลังที่จะช่วยกันพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ผลพลอยได้ที่เกิดขึ้นที่มีความสำคัญมาก คือ การสร้างเครือข่ายทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ที่จะพึ่งพาอาศัยกัน ร่วมแรงร่วมพลังกันทำงานพัฒนาสังคมต่อไปในวันข้างหน้า

ประการที่สอง การขยายขอบเขตของสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรม เมื่อพิจารณาความเป็นมาของการจัดสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรม 3 ครั้งที่ผ่านมา จะเห็นลักษณะของผู้เข้าร่วมสมัชชาและเครือข่ายมีปริมาณและคุณภาพเพิ่มมากขึ้นทุกปี จากปีแรกที่ดำเนินการจัดในระดับชาติ และปีที่สองขยายเป็นสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมในระดับภูมิภาคและระดับชาติ จนถึงในปีที่สาม ขยายการจัดสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมลงถึงระดับจังหวัด ระดับภูมิภาค และระดับชาติ การขยายขอบเขตดังกล่าวมีผลทำให้ผู้วิจัยเชื่อว่าการจัดสมัชชาคุณธรรมครั้งต่อไป ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดสมัชชาคุณธรรมเหล่านี้และเครือข่ายภาคีคุณธรรมที่เกิดขึ้นขยายตัว ทำให้สามารถขยายขอบเขตของการจัดสมัชชาคุณธรรมลงสู่สถาบันที่มีความมั่นคงในสังคม เช่น สถาบันการศึกษา

สถาบันวิชาชีพ ลักษณะการขยายตัวดังกล่าวเป็นไปตามหลักการและกระบวนการสมัชชาของนานาประเทศทั่วไป ศูนย์คุณธรรมและภาคีเครือข่ายคุณธรรมเป็นผู้จัดงานและเป็นผู้ประสานงานหลักควรได้รับคำยกย่องชมเชย

การขยายขอบเขตของการจัดสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมนั้นยิ่งกว้างขวางมากขึ้นเท่าใด การบริหารจัดการและการประสานงานระหว่างคณะกรรมการยิ่งมีความยากลำบาก มีภาระงานมากขึ้นเป็นเงาตามตัว ก่อนการพิจารณาขยายงานในปีหน้าสำหรับการจัดสมัชชาคุณธรรมในรอบวงจรต่อไป ศูนย์คุณธรรมควรต้องพิจารณาวางโครงสร้างการบริหารจัดการ โดยเฉพาะระบบการสื่อสารประสานงานที่มีความฉับไว คล่องตัว เรียบง่าย ใช้สะดวก และประหยัดไว้รองรับการดำเนินงานด้วย

ประการที่สาม การเสริมหนุนที่เชื่อมโยงหลักวิชาการและหลักปฏิบัติลักษณะพิเศษเฉพาะของสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมทั้งระดับจังหวัดและระดับภูมิภาคครั้งนี้ คือ การเสริมหนุนทางวิชาการแก่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ ผลการประเมินสมัชชาคุณธรรมและวิจัยพื้นที่ต้นแบบคุณธรรมพบว่า ศูนย์คุณธรรมเห็นความสำคัญของการให้พลังอำนาจด้านความรู้ทางวิชาการระหว่างนักวิชาการกับผู้ปฏิบัติ ในขณะที่ผู้ปฏิบัติได้เรียนรู้หลักการวิจัย หลักการประเมินสมัชชา หลักการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง หลักการสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบคุณธรรมจากนักวิชาการนั้น นักวิชาการได้เรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีในการจัดสมัชชาคุณธรรมและการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบคุณธรรมจากผู้ปฏิบัติด้วย กล่าวได้ว่า สมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมระดับจังหวัดและระดับภูมิภาคครั้งนี้มีส่วนสำคัญในการลดช่องว่าง (gap) ทางความคิด สร้างความสัมพันธ์ระหว่างหลักวิชาการและหลักปฏิบัติจริง และช่วยสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างนักวิชาการและผู้ปฏิบัติในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี แม้ว่าจะมีการถกเถียงโต้แย้งกันบ้าง แต่ก็เป็นไปด้วยความนับถือและให้เกียรติซึ่งกันและกัน บรรยากาศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้นี้มีพบมากมายในกระบวนการสมัชชา

ผลการจัดสมัชชาระดับจังหวัดและระดับภูมิภาคที่ผ่านพ้นไปแล้วด้วยดีนี้ นับเป็นการรวมพลังครั้งสำคัญในรอบปีของภาคประชาชน ภาคเอกชน ภาคราชการ รวมทั้งสื่อมวลชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา ผู้มีศรัทธาในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม และผู้ที่ตั้งสัจจะ รู้รักสามัคคี และมุ่งมั่นที่จะทำดี โดยศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่ประสานงานร่วมกับองค์กรเครือข่ายคุณธรรม เพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการส่งเสริมและพัฒนาให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งคุณธรรม ด้วยตระหนักว่าการดำเนินโครงการใดๆจะเกิดการพัฒนาระบบการดำเนินงานได้ผลการดำเนินงานดีขึ้นก็ต่อเมื่อได้มีการประเมินผลโครงการ และมีการนำผลการประเมินมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนางานการประเมินโครงการฯ นอกจากจะช่วยพัฒนาโครงการแล้ว ยังเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาวัฒนธรรมการประเมินขึ้นในตัวผู้เข้าร่วมโครงการทุกคน ศูนย์คุณธรรมจึงมอบหมายให้คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รับผิดชอบประเมินสมัชชาคุณธรรมระดับจังหวัดและระดับภูมิภาค เพื่อนำผลไปใช้ในการจัดสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ และตลาดนัดคุณธรรม ครั้งที่ 3 และการจัดสมัชชาคุณธรรมระดับจังหวัดและระดับภูมิภาคในปีต่อไป

แผนงานและเป้าหมาย การดำเนินงาน ปีพ.ศ.2550

เนื่องจากงานเสริมสร้างคุณธรรมเป็นงานพัฒนาคน ซึ่งกว่าจะได้ผลต้องใช้เวลา ดังนั้นศูนย์คุณธรรมจึงต้องดำเนินงานให้ความร่วมมือและสนับสนุนเครือข่ายองค์กรภาคีดำเนินการทำกิจกรรม/โครงการสร้างเสริมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยในภาคส่วนต่างๆอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมที่มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นรากฐานที่มั่นคงยั่งยืนสืบไป และเพื่อให้การดำเนินงานกิจกรรม/โครงการเป็นไปด้วยความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามที่มุ่งหวังไว้ ศูนย์คุณธรรมฯก็ได้ทำการติดตามและประเมินผล รวมทั้งให้ความช่วยเหลือสนับสนุนอื่นๆแก่กิจกรรม/โครงการต่างๆเหล่านั้นอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

แต่การดำเนินงานกิจกรรม/โครงการสร้างเสริมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดผลสำเร็จในพื้นที่ทุกภาคส่วนของสังคมไทย ไม่สามารถดำเนินการด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งโดยเฉพาะได้ จำเป็นจะต้องพิจารณาใช้วิธีการหรือยุทธศาสตร์ที่หลากหลาย นอกเหนือจากดำเนินการกิจกรรม/โครงการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมในพื้นที่ต่างๆทั่วประเทศโดยตรงแล้ว ยังต้องมีการใช้สื่อเพื่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ การจัดกิจกรรมเสริมในรูปแบบต่างๆ การค้นคว้าวิจัยองค์ความรู้ที่เป็นนวัตกรรมใหม่ ฯลฯ อีกด้วย

ยุทธศาสตร์

งานของศูนย์คุณธรรม ตลอดจนงานของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ถือได้ว่าเป็นงานที่มีความสำคัญในระดับที่จะช่วยแก้ไขวิกฤตแห่งชาติในเรื่องคุณธรรมได้ ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดของประเทศ ในปัจจุบัน การทำงานเพื่อขยายกิจกรรมของความคิดโดยศูนย์คุณธรรมฯ ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่ดีที่สุดเท่าที่ประเทศไทยมีอยู่ในปัจจุบัน ที่จะช่วยเสริมหนุนการพัฒนาประเทศตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และเพื่อที่จะให้เป็นที่ยอมรับและรับรู้ของสาธารณชนในวงกว้าง มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ศูนย์คุณธรรมฯ จะต้องทำหน้าที่เผยแพร่ตัวอย่างที่ดีต่อสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อสถาบันการศึกษาและสถาบันศาสนา ให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะร่วมมือในการทำมาความดีอย่างต่อเนื่อง พยายามหาพันธมิตรจากสถาบันการศึกษาและสถาบันศาสนาให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อที่จะได้รับการสนับสนุนจากสังคมในวงกว้าง รวมทั้งได้รับการเสริมหนุนโดยระดับนโยบายในประเทศ ภาคีทุกภาคส่วนที่อยากเห็นประเทศไทยมีพื้นที่ทางคุณธรรมขยายตัวเพิ่มขึ้น เพื่อลดภาวะวิกฤตด้านคุณธรรมของประเทศ จะต้องเข้ามาหนุนช่วยการทำงานของศูนย์คุณธรรมฯ อย่างสุดความสามารถ งานทั้งหมดนี้ถ้ายังร่วมมือกันทำโดยที่ทุกเครือข่ายภาคีที่ต่างมีคุณธรรมเป็นพื้นฐานและนำมาสู่การปฏิบัติ ตลอดจนมีการดำรงชีวิตตามแนวคุณธรรมและตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ก็ย่อมก่อให้เกิด “ประโยชน์สุข” ร่วมกันในสังคม ดังพระราชดำรัสของพระเจ้าอยู่หัว คือ เป็นความสุขที่เกิดจากการทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและสังคม จึงเป็นสถานการณ์ที่ในทางสากลเรียกว่า Win-Win คือทุกคนชนะ แต่คำว่า “ประโยชน์สุข” ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานให้มาใช้นั้นมีความหมายที่ลึกซึ้งมากกว่า เพราะเป็นความสุขที่เกิดจากการทำประโยชน์ร่วมกัน เราไม่ต้องการเป็นผู้ชนะ เพราะเราไม่ต้องการให้มีผู้แพ้เกิดขึ้น “ประโยชน์สุข” ซึ่งเป็นความสุขที่เกิดจากการทำประโยชน์เพื่อความสุขของทุกคน จึงถือว่าเป็นสุดยอดแห่งความสุขทั้งปวง

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรมยังคงมุ่งเน้นพัฒนาบริหาร จัดการ เผยแพร่ และปลูกฝังทัศนคติและความรู้เพื่อทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่มีการพัฒนา มีทัศนคติ และการเรียนรู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นรากฐานอย่างมั่นคงและยั่งยืนสืบไป

ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรมได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2550 ไว้ 5 ยุทธศาสตร์คือ

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมหนุน เชื่อมประสาน เพิ่มพลังเครือข่ายองค์กรภาคี
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การวิจัยและการจัดการความรู้
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมหนุนสื่อเพื่อส่งเสริมคุณธรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 นโยบายสาธารณะ
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 สมัชชาคุณธรรม

โดยมีผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1

การเสริมหนุน เชื่อมประสาน เพิ่มพลังเครือข่ายองค์กรภาคี

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม ดำเนินการกิจกรรม/โครงการเพื่อเสริมหนุน เชื่อมประสาน ด้านคุณธรรมจริยธรรม เพิ่มพลังเครือข่ายการพัฒนาแหล่งคุณธรรมทำงานร่วมกัน ระหว่างแกนนำนักจัดการความรู้ด้านคุณธรรมกับผู้นำเครือข่ายองค์กรภาคี ในการพัฒนาการเรียนรู้ที่มีคุณธรรมเป็นฐานราก ส่งเสริมกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกในเครือข่ายองค์กรภาคี และระหว่างชุมชน ทั้งในระดับตำบล ระดับจังหวัด ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ

ในปี 2550 ศูนย์คุณธรรม ได้กำหนดประเด็นหลักในการขับเคลื่อนงาน คือ การทำแผนที่ความดี ที่เชื่อมโยงกับการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปสู่การปฏิบัติ และการสร้างกระบวนการจิตอาสา ให้เกิดขึ้นกับทุกกลุ่มคนในสังคม นำมาสู่การกำหนดยุทธศาสตร์ การเสริมหนุนเครือข่าย ซึ่งเป็น 1 ใน 5 ยุทธศาสตร์ของศูนย์คุณธรรม เพื่อสนับสนุนแผนงาน โครงการ และกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้อง ในปี 2550 ได้สนับสนุนโครงการทั้งหมด 37 โครงการ ซึ่งสามารถแบ่งกิจกรรม/โครงการตามวัตถุประสงค์ หรือลักษณะของกิจกรรม/โครงการได้ 6 ประเภท สรุปได้ดังนี้

1. กิจกรรม/โครงการประเภทจิตอาสา

ศูนย์คุณธรรมจัดทำแผนงานและกิจกรรม/โครงการประเภทจิตอาสาขึ้น เพื่อให้เกิดการหนุนเสริม การพัฒนาอาสาสมัครแกนนำชุมชน เยาวชนด้านจิตอาสาและภาวะผู้นำเชิงคุณธรรม สนับสนุนกระบวนการจัดทำแผนที่ความดี และกิจกรรมการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเชิงประเด็นเพื่อบูรณาการงานพัฒนาสังคม และคุณธรรมจริยธรรมไว้ด้วยกัน รวมถึงการเชื่อมร้อยเครือข่ายจิตอาสาให้เกิดพลังที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงสังคม

โครงการที่ได้รับการสนับสนุนในปีงบประมาณ 2550 เป็นโครงการประเภทจิตอาสา รวม 14 โครงการ ซึ่งมีรูปแบบการจัดกระบวนการสร้างจิตอาสาที่หลากหลายตามบริบทของพื้นที่ แต่ได้ยึดหลักคิดเป็นไปในแนวเดียวกัน คือ บวร (บ้าน วัด โรงเรียน) โดยส่วนใหญ่จะใช้รูปแบบการฝึกอบรม คุณธรรมจริยธรรม เพื่อกระตุ้นปลุกจิตสำนึกกับกลุ่มเยาวชนและคนในชุมชน โดยเชิญวิทยากร ปราชญ์ ชุมชน และพระสงฆ์นักเทศน์ มาให้การเรียนรู้ หรือบางพื้นที่ก็ใช้รูปแบบการจัดฐานกิจกรรมสร้างความ สนุกสนานพร้อมกับสอดแทรกหลักธรรมที่นำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ และการทำกิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์เพื่อให้เยาวชน และอาสาสมัครในชุมชนได้ทำงานร่วมกัน เช่น การปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ การทำความสะอาดสถานที่สาธารณะ วัด โรงเรียน แม่น้ำลำคลอง การดูแลเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ และผู้ ด้อยโอกาส เป็นต้น รวมถึงกิจกรรมการพัฒนาชุมชน เช่น การอนุรักษ์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น

2. กิจกรรม/โครงการประเภทแผนที่ความดี

ศาสตราจารย์นายแพทย์ ประเวศ วะสี เป็นผู้ริเริ่มใช้คำว่า “แผนที่คนดี” เพื่อใช้เรียกกระบวนการเรียนรู้อันเกิดจากนักศึกษา นักเรียน คอรัที่จะไปพบปะชาวบ้านในชุมชนต่างๆ ซึ่งดำรงชีวิตอยู่ด้วยการทำงานพื้นฐานโดยสุจริต แม้จะเป็นคนที่เรียนไม่สูง แต่มีประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญ ที่เกิดจากการทำงานนั้นๆมาเป็นเวลานาน และได้อาศัยเป็นเครื่องหาเลี้ยงชีวิตตนเองและครอบครัว ตลอดจนชุมชน และสังคม สามารถให้นิยาม “แผนที่คนดี” หมายถึง กระบวนการสำรวจ รับรู้ สังเกตและบันทึกเพื่อระบุถึงบุคคลด้วยคุณค่า ความสามารถ และความดีงาม ตามความเป็นจริงในระดับหมู่บ้าน ชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งเป็นศีลธรรมพื้นฐานของสังคม นอกจากนี้ ความหมายของ “แผนที่คนดี” นั้นยังประกอบด้วยมิติอื่นๆที่เป็นความรู้ ความคิด และเป็นประสบการณ์ที่ยังประโยชน์ควรแก่การถ่ายทอด และนำไปสู่การปฏิบัติอย่างกว้างขวางหลายรูปแบบในบริบทต่างๆต่อไป

กิจกรรม/โครงการประเภทแผนที่ความดีที่ได้รับการสนับสนุนให้ดำเนินการในปีงบประมาณ 2550 มีหลายพื้นที่ทำ “แผนที่ความดี” ให้เกิดขึ้นในชุมชนของตนเอง มุ่งเน้นให้กลุ่มเยาวชน อาสาสมัคร และผู้นำชุมชนมาร่วมกันค้นหาต้นแบบคนดีมีคุณธรรมของชุมชน โดยชุมชนเป็นผู้ให้นิยาม “คนดี” ของชุมชนตนเอง และตั้งเป้าหมายในการทำความดีเริ่มจากตัวเองและครอบครัว ขยายไปสู่การช่วยเหลือดูแลเพื่อนบ้าน และผู้ยากลำบากในชุมชน เริ่มทำความดีจากบ้าน ขยายไปสู่โรงเรียน ชุมชน และสังคม ซึ่งจะเชื่อมโยงไปสู่การทำกิจกรรมจิตอาสา สร้างคนดีจากรุ่นสู่รุ่นสืบเนื่องต่อไป

**อ้างอิง: มุขนายก ยอแซฟ ชูศักดิ์ สิริสุทธิ์ และคณะ. คู่มือการจัดกิจกรรมศาสนสัมพันธ์ในสถานศึกษา. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน), 2550. น.ช-ฉ.

3. กิจกรรม/โครงการประเภทเศรษฐกิจพอเพียง

ศูนย์คุณธรรม และเครือข่ายองค์กรที่ได้รับการสนับสนุนให้ดำเนินโครงการกิจกรรมในปี 2550 ได้ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางสนับสนุนและแนวทางปฏิบัติร่วมกัน ไม่ว่าจะกิจกรรมเหล่านั้นจะเกิดขึ้นในวัด โรงเรียน ครอบครัว หรือชุมชน ไม่ว่าจะเป็กลุ่มเยาวชน ผู้นำชุมชน ผู้มีจิตอาสา พระสงฆ์ ครู หรือหน่วยงานภาคส่วนต่างๆ ก็สามารถนำปรัชญานี้มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของตนเอง การดำเนินกิจการงานต่างๆ หรือถ่ายทอดไปสู่กลุ่มคนอื่นๆให้เกิดประโยชน์ได้ต่อไป

โครงการส่วนใหญ่จัดกระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเริ่มจากการสร้างความตระหนักรู้ ทบทวนตนเอง การศึกษาสถานการณ์วิกฤติเศรษฐกิจของประเทศไทย และสังคมโลก ที่ได้รับผลกระทบจากระบบทุนนิยมภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาสังคมมากมาย โดยเฉพาะปัญหาอาชญากรรมและอบายมุขที่ทำลายคุณธรรมจริยธรรมของคนไทย ดังนั้นสังคมจึงต้องการผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่หันมาสู่การพึ่งตนเอง กินอยู่อย่างพอเพียง และผู้นำด้านคุณธรรมจริยธรรมที่เป็นต้นแบบ สามารถนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้

กิจกรรมที่เห็นเป็นรูปธรรมหนึ่ง คือ การทำเกษตรแบบพอเพียง ปลูกพืชผักสวนครัวและสมุนไพร ในมิติการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักเรียน โรงเรียน และชุมชน เกิด “ครอบครัวพอเพียง” เมื่อผลผลิตเหลือจากการบริโภคในครัวเรือนก็นำมาขายให้กับโรงเรียนในโครงการอาหารกลางวัน หรือทางโรงเรียนจัดกิจกรรมโครงการปลูกผักปลอดสารพิษให้เยาวชนได้บริโภคอาหารที่ปลอดภัย และได้เรียนรู้การทำ

เกษตร เช่น ปุ๋ยชีวภาพ การแปรรูปอาหาร ฯลฯ โดยใช้ภูมิปัญญาและวัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นของตนเอง และกิจกรรมลดรายจ่ายในครัวเรือน เช่น การทำผลิตภัณฑ์ของใช้ในครัวเรือน ประเภท น้ำยาล้างจาน แชมพู ฯลฯ รวมไปถึงกิจกรรมธนาคารขยะ เพื่อใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ สร้างรายได้เสริมให้กับเด็ก และครอบครัวอีกด้วย มุ่งสู่การลด ละ เลิกอบายมุข ชุมชนกำหนดกติกาที่ยึดถือปฏิบัติร่วมกัน โรงเรียน สนับสนุนให้นักเรียนจัดทำ “บัญชีครัวเรือน” ขยายผลกิจกรรมจากเด็ก เชื่อมโยงไปสู่สมาชิกในครอบครัว และชุมชน

4. กิจกรรม/โครงการประเภทเครือข่ายการเรียนรู้ และการอบรม

ปัจจุบันทุกภาคส่วนได้ตระหนักและให้ความสำคัญว่า คุณธรรมจริยธรรมเป็นพื้นฐานความคิด สำคัญในการดำเนินชีวิตและการตัดสินใจของคนในสังคม ที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาสังคมอย่างยั่งยืน ศูนย์คุณธรรม จึงส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนายกระดับผู้นำองค์กรทุกระดับ ทั้งแกนนำกลไกการพัฒนา ชุมชนท้องถิ่น และผู้นำองค์กรหน่วยงานต่างๆ ให้เป็นผู้นำที่เพียบพร้อมด้านภาวะผู้นำ ความคิด สร้างสรรค์ การบริหารจัดการและตระหนักในการกิจสำคัญในการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในทุกพื้นที่ และการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรมที่ภาคีต่างๆ ขยายผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมต่อเนื่องจากเวที “สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ”

ในปี 2550 ศูนย์คุณธรรม ให้การส่งเสริมการพัฒนาฝึกอบรมผู้นำองค์กรหน่วยงานราชการ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมจำนวน 15 รุ่น จำนวน 1,962 คน ด้วยวิธีการฝึกอบรมยกระดับผู้นำให้เป็น ผู้นำต้นแบบด้านคุณธรรมในหลักสูตร “พัฒนาคุณภาพชีวิต” ตามมติที่ประชุมคณะรัฐมนตรี วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550 ได้กำหนดให้กระทรวงต่างๆที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงกลาโหม กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน ก.พ. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เร่งจัดให้มีการฟื้นฟูคุณธรรมจริยธรรมและธรรมาภิบาล กำหนดให้เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล

การส่งเสริมการเรียนรู้ศึกษาดูการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม มูลนิธิพุทธฉือจี้ประเทศไทยได้หัน ให้กับผู้บริหารสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาและข้าราชการตำรวจ จำนวน 99 คน เพื่อนำความรู้มา ขยายผลการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษาและองค์กรที่รับผิดชอบ และให้การส่งเสริมจัดเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเฝ้าระวังด้านคุณธรรม ความดีที่ภาคีต่างๆมีส่วนร่วมดูแลสังคม กำหนดเป็น ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณธรรม และผลักดันเป็นนโยบายเพื่อการพัฒนาคุณธรรมระดับภูมิภาค 4 ภาค จำนวน 8 ครั้ง

5. กิจกรรม/โครงการประเภทศาสนสัมพันธ์

ศาสนสัมพันธ์ คือ การเสวนา ที่ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกิดความเข้าใจ และมีทัศนคติ ที่ดีต่อกันระหว่างศาสนิกชน ทั้งในระดับบุคคลต่อบุคคล หรือบุคคลต่อหมู่คณะ เป็นกระบวนการที่ทำ อย่างต่อเนื่อง ใช้เวลา มีอิสระทางใจ ในการทำเรื่องนี้ เพื่อสร้างสันติสุขทางจิตใจและสันติภาพแก่สังคม

ศาสนสัมพันธ์เป็นเรื่องของบุคคลทุกศาสนา เพราะศาสนาหรือความเชื่อที่นับถืออยู่นั้นต่างกัน ทั้งในด้านคำสอนและวิถีปฏิบัติ จึงต้องมีความรู้และเข้าใจในสิ่งที่ศาสนิกชนอื่นปฏิบัติด้วย เป็นความ

เข้าใจที่ข้ามพ้นขอบเขตศาสนาของตนเองไปยังศาสนาอื่น หรือเป็นความนับถือ เนื่องจากศาสนาอื่น ก็ก่อปรด้วยความจริง ความดี และความงามด้วยเช่นกัน ดังนั้นการทำศาสนสัมพันธ์จึงต้องอยู่บน พื้นฐานของมนุษยสัมพันธ์ การสร้างมิตรภาพอันดีต่อกัน และเข้าใจขนบธรรมเนียมประเพณีของ สังคมไทย หลักการพื้นฐานของศาสนสัมพันธ์ คือ การให้เกิดเกียรติเคารพซึ่งกันและกัน อยู่บนความ เท่าเทียมเสมอกัน และการสร้างความไว้วางใจว่าผู้ร่วมเสนาเป็นคนดี จริงใจซื่อสัตย์เชื่อถือได้ ไม่มีผล ประโยชน์ส่วนตัวในทางไม่ดีแอบแฝง ดังนั้นเป้าหมายของศาสนสัมพันธ์คือความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

ศาสนิกสัมพันธ์ เป็นการที่ผู้นำทางศาสนาและศาสนิกชนในแต่ละศาสนามาดำเนินกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันบนพื้นฐานของการเคารพความเชื่อทางศาสนาที่แตกต่างกัน แต่สามารถ อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข จึงเกิดโครงการยุทธศาสตร์ศาสนิกสัมพันธ์ขึ้นในประเทศไทยกระจายทั่วทุกภาค โดยบูรณาการสถาบันทางศาสนาและสถาบันการศึกษาเข้าด้วยกัน เพื่ออบรมพัฒนาเยาวชนให้เป็น คนดีมีคุณธรรม เกิด "ยุทธศาสตร์ศาสนิกสัมพันธ์" ขึ้นจากตัวแทนเยาวชนศาสนาพุทธ อิสลาม และคริสต์ รวมถึงศาสนาอื่นๆ และมีโรงเรียนนำร่อง 16 แห่งทั่วประเทศที่เข้าร่วมโครงการ จัดตั้งชมรมศาสนา-สัมพันธ์ในสถานศึกษา "ยุทธศาสตร์ศาสนิกสัมพันธ์" ได้เรียนรู้หลักธรรมคำสอนของแต่ละศาสนาที่สามารถ นำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้ และมีโอกาสไปเข้าร่วมเรียนรู้พิธีกรรมทางศาสนาที่ศาสนสถานต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น วัดพุทธ โบสถ์คริสต์ มัสยิด รวมไปถึงการทำกิจกรรมจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกัน

**อ้างอิง: ประภาภัทร นิยม และมิรา ชัยมหาวงศ์. รายงานการวิจัยแผนที่คนดี. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้(องค์การมหาชน), 2549. น.3-4.

6. กิจกรรม/โครงการประเภทศูนย์เรียนรู้

ศูนย์คุณธรรมได้สนับสนุนเครือข่ายองค์กรต่างๆ เกิด "ศูนย์เรียนรู้เชิงคุณธรรม" รวม 80 แห่ง กระจายทั่วทุกภาค ไม่ว่าจะเป็นศูนย์เรียนรู้ชุมชน ศูนย์เรียนรู้โรงเรียน ศูนย์เรียนรู้ห้องสมุดและศูนย์ ฝึกอบรม ซึ่งศูนย์เรียนรู้เหล่านี้ถือเป็นแหล่งผลิต ถ่ายทอดภูมิปัญญาความรู้คุณธรรม เป็นพื้นที่สร้าง เครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันกับกลุ่มคนต่างๆในสังคม นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งพัฒนาแกนนำด้านคุณธรรม เช่น แกนนำเยาวชน แกนนำชุมชน แกนนำพระสงฆ์ ครู ชลช ให้มีคุณธรรมนำไปใช้ในการดำเนิน ชีวิต การทำงาน และถ่ายทอดให้กับกลุ่มคนอื่นๆต่อไปได้

สำหรับโครงการในปี 2550 เกิดศูนย์เรียนรู้ที่หลากหลาย โดยศูนย์คุณธรรมได้ร่วมสนับสนุน การก่อสร้างปรับปรุงขยายอาคารศูนย์เรียนรู้ที่ทำการกรมส่งเสริมคุณธรรมมายาวนาน ให้แข็งแรง กว้างขวางขึ้น และมีสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับผู้เข้าร่วมอบรมได้จำนวนมากในหลักสูตรต่างๆ ที่จัดขึ้น เช่น "ศูนย์การเรียนรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง" จังหวัดกาญจนบุรี สามารถรองรับผู้เข้าฝึกอบรม ได้ครั้งละ 400 คน ซึ่งในช่วงปี 2550 มีองค์กรที่เข้าอบรม 12 องค์กร รวม 62 รุ่น 6,000 คน จาก หลายสาขาอาชีพไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ ผู้นำชุมชน เยาวชน พระสงฆ์ หลายพื้นที่ ใช้ศูนย์การเรียนรู้ สู่เศรษฐกิจพอเพียง สถาบันฝึกอบรมผู้นำ มูลนิธิพลตรีจำลอง ศรีเมือง เพื่อกระตุ้นจุดประกายแนวคิด คุณธรรม และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แล้วจึงกลับมาจัดทำแผนงานกิจกรรมให้สอดคล้องกับ พื้นที่ของตนเอง ลงสู่การปฏิบัติต่อไป

“ศูนย์เรียนรู้พัฒนาเสริมสร้างสุขภาพชุมชนเข้มแข็ง” วัดอาศรมธรรมทายาท จังหวัดนครราชสีมา ได้ปรับปรุงขยายอาคารสถานที่และมีอุปกรณ์ผลิตสื่อต่างๆ สามารถเป็นแหล่งฝึกอบรม ศูนย์กลางการจัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายชุมชน และเป็นที่พักักงานต่างๆให้กับชุมชนและหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ ซึ่งทางศูนย์ฯได้จัดทำหลักสูตรต่างๆเพื่อขยายผลการสร้างผู้นำจิตอาสาให้กับแกนนำชุมชนทุกอำเภอ เยาวชน และเครือข่ายพระสงฆ์ จังหวัดนครราชสีมา

นอกจากนี้ยังมีรูปแบบศูนย์การเรียนรู้ห้องสมุดที่โรงเรียนมงคลวิทยา ซึ่งเป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาสำหรับสามเณร วัดมงคลสามัคคีธัมมโฆทัย (เขาสาป) อำเภอเมือง จังหวัดระยอง เกิดแหล่งศึกษาค้นคว้าของคณาจารย์ พระภิกษุสามเณร และชุมชน โดยมีการเผยแพร่สื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาส่งเสริมคุณภาพทางคุณธรรมจริยธรรมแก่สามเณรและกลุ่มคนต่างๆ

ลักษณะกิจกรรมที่กล่าวมานั้นมีการบูรณาการอยู่ในโครงการต่างๆที่ได้รับการสนับสนุน โดยส่วนใหญ่ยึดหลัก บวร (บ้าน วัด โรงเรียน) ในการดำเนินงานขับเคลื่อนคุณธรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นทั้งการสร้างค่านิยมร่วม และการลงมือปฏิบัติที่นำหลักธรรมไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้จริง ผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน จากกิจกรรมฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปสู่กิจกรรมจิตอาสาในรูปแบบที่หลากหลาย รวมทั้งกิจกรรมค้นหา และสร้างต้นแบบความดี และคนดีที่มีอยู่ในชุมชน หรือ “แผนที่ความดี” จัดทำเป็นฐานข้อมูลเชื่อมโยงกับแผนแม่บทชุมชน พัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้คุณธรรม และสามารถสร้างเครือข่ายคุณธรรมขยายวงกว้างออกไป ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาในมิติใดเรื่องใด อาทิเช่น การเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สุขภาพ การศึกษา อาชีพ ก็ย่อมเกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรมของบุคคล กลุ่มคน และสังคมโดยทั้งสิ้น และเป็นพื้นที่เปิดกว้างให้องค์กรทุกภาคส่วนในสังคมสามารถมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนขบวนการคุณธรรม นำความรู้เพื่อสร้างสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน

ยุทธศาสตร์ที่ 2

การวิจัยและการจัดการความรู้

ศูนย์คุณธรรมได้ดำเนินการศึกษาวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนในการทำวิจัยด้านคุณธรรมจริยธรรม ทั้งการให้การสนับสนุนนักวิจัยและนักวิชาการจากสถาบันการศึกษาต่างๆ การสนับสนุนเครือข่ายของศูนย์คุณธรรมที่กระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ ให้มีความสามารถในการทำวิจัย รวมทั้งการดำเนินการจัดจ้างให้มีการวิจัยในประเด็นต่างๆ เพิ่มการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆในด้านคุณธรรมจริยธรรม นอกจากนี้ยังได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลกิจกรรม/โครงการต่างๆที่ได้รับการสนับสนุนจากศูนย์คุณธรรม ในรูปของการจัดทำ วิเคราะห์/วิจัย และประเมินผลกิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมหนุน เชื่อมประสาน เพิ่มพลังเครือข่ายองค์กรภาคีซึ่งเป็นกิจกรรม/โครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากศูนย์คุณธรรม และยังดำเนินการจัดทำวิเคราะห์/วิจัยและประเมินผลโครงการสมัชชาและตลาดนัดคุณธรรมระดับจังหวัด ระดับภาคและระดับชาติ ที่ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ที่ 5 สมัชชาแห่งชาติ ซึ่งเป็นโครงการขนาดใหญ่ที่ดำเนินการทั่วประเทศ เริ่มมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2548 ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งทั้งหมดมีความจำเป็นต้องติดตามประเมินผลอย่างใกล้ชิดอีกด้วย

ผลงานวิเคราะห์/วิจัยและประเมินผลกิจกรรม/โครงการต่างๆทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้มากมายหลากหลายประเภท ศูนย์คุณธรรมได้จัดการรวบรวมไว้เพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชน ผู้สนใจและประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ของผลงานวิเคราะห์/วิจัยและประเมินผลกิจกรรม/โครงการต่างๆเหล่านั้นได้ในรูปแบบต่างๆ เช่น สิ่งพิมพ์เป็นรูปเล่มในลักษณะหนังสือ และบริการเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตผ่านทางเว็บไซต์ของศูนย์คุณธรรม

ในปีงบประมาณ 2550 ศูนย์คุณธรรมดำเนินการงานตามแผนยุทธศาสตร์ การวิจัยและการจัดการความรู้ รวมทั้งสิ้น 6 โครงการ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมหนังสือเพื่อส่งเสริมคุณธรรม

แผนงานสื่อส่งเสริมคุณธรรม

ดำเนินงานเสริมหนังสือเพื่อส่งเสริมคุณธรรมดังนี้

1. จัดการประกวดสปอตรณรงค์เชิงคุณธรรมทางโทรทัศน์
2. จัดกิจกรรมสื่อส่งเสริมคุณธรรม ศานติสมานฉันท์
3. จัดงานเสวนา “พรรคการเมืองจะเข้ามาทำงานการเมืองด้วยคุณธรรมได้อย่างไร”
4. ผลิตและเผยแพร่รายการ “ดอกไม้บานสื่อสารความดี” ซึ่งเป็นรายการนำเสนอเรื่องราวดี ๆ คนดี ๆ องค์การดี ๆ ที่ทำประโยชน์ให้กับสังคม มาเผยแพร่ให้สาธารณชนรับรู้ รับทราบ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้คนทำความดี
5. ผลิตและเผยแพร่การ์ตูน “รู้โอหน้อเหน” ซึ่งเป็นการ์ตูนส่งเสริมคุณธรรมที่นำเสนอเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการขัดเกลาจิตใจให้กับเด็กและเยาวชน ตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา
6. ผลิตและเผยแพร่ วารสารคุณธรรม รายเดือน ปีที่ 2 เดือนละ 5,000 ฉบับ
7. ผลิตและเผยแพร่รายการ “มุ่มมิด” และ “เรื่องจริงมุ่มมิด” เพื่อตีแผ่ปัญหาสังคมและแนวทางแก้ไขปัญหา
8. ผลิตและเผยแพร่สื่อรณรงค์ทางวิทยุ
9. จัดพิมพ์และเผยแพร่หนังสือไม่น้อยกว่า 20 รายการ ไม่น้อยกว่า 60,000 เล่ม
10. จัดทำเว็บไซต์เพื่อเผยแพร่ข่าวสารและผลงานของศูนย์คุณธรรมและเครือข่ายคุณธรรม รวมทั้งนำเสนอองค์ความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม เผยแพร่สื่อและนวัตกรรมผ่านวิธีการต่างๆ โดยเฉพาะการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้เกิดการขยายผลในวงกว้าง

แผนงานรณรงค์ส่งเสริมคุณธรรม

1. จัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อร่วมกันทำความดีถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระชนมายุ 80 พรรษา
2. ประชาสัมพันธ์ผลงานของศูนย์คุณธรรมเป็นประจำทางหนังสือพิมพ์รายวัน และทางสถานีโทรทัศน์หรือวิทยุ รวมทั้งจัดแถลงข่าวการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการต่างๆของศูนย์คุณธรรมและเครือข่าย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 นโยบายสาธารณะ

ในภาวะที่สังคมไทยกำลังประสบภาวะวิกฤตการณ์รอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา สิ่งแวดล้อม การเมือง เป็นต้น ปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่ออย่างเป็นลูกโซ่สัมพันธ์กันในระดับต่าง ๆ และเกิดเป็นช่องว่างทางสังคมที่นับวันปัญหาต่างๆจะมีความซับซ้อนทับถม และเกิดช่องว่างระหว่างชนชั้นมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งความมีคุณธรรมจริยธรรมของคนในสังคมที่ลดน้อยลงเรื่อยไปจากผลกระทบในหลายด้าน ทั้งจากภาวะการขาดรายได้หรือรายได้ที่น้อยในระบบเศรษฐกิจทุนนิยม เคารพนับถือผู้มีฐานะดีมากกว่าผู้ซึ่งสมควรดี การไหลบ่าของวัฒนธรรมตะวันตก ประกอบกับทัศนคติและค่านิยมที่ขาดความตระหนักในคุณค่าวัฒนธรรมและภูมิปัญญาดั้งเดิม ในท้องถิ่น การใช้ทรัพยากรธรรมชาติโดยคำนึงถึงสถานการณ์เฉพาะหน้ามากกว่าประสิทธิภาพ ความเป็นธรรม และความยั่งยืน การศึกษาที่มุ่งผลการเรียนมากกว่าความรู้ และกระบวนการเรียนรู้ที่บูรณาการกันจากตำราและนอกชั้นเรียน ที่สอดคล้องปรับใช้ได้กับวิถีชีวิตตามสภาพความเป็นจริงในสังคม

นโยบายสาธารณะ เป็นเครื่องมือหนึ่งในการบริหารจัดการทางสังคม และมีบทบาทสำคัญในฐานะแหล่งพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของสังคม โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน ซึ่งจะเป็นพลังเสริมให้เกิดการผลักดันนโยบายเพื่อชี้ทิศทางของสังคม โดยคุณลักษณะของนโยบายสาธารณะที่ดีจะนำไปสู่เป้าหมายหลักในแง่ความถูกต้องเป็นธรรมและประโยชน์สุขของมหาชน สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน ขณะเดียวกันประชาชนได้มีบทบาทสำคัญในฐานะเจ้าของนโยบาย ทั้งนี้ นโยบายสาธารณะที่ดีจำเป็นต้องอาศัยการวิจัยและจัดการความรู้ เพื่อเป็นรากฐานของนโยบายสาธารณะที่มีประสิทธิผลต่อไป

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ศูนย์คุณธรรมจึงได้จัดให้มีแผนยุทธศาสตร์ด้านนโยบายสาธารณะ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานและประชาชนทุกภาคส่วน เพื่อเป็นพลังและกลไกขับเคลื่อนให้เกิดกระแสคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทย ในลักษณะของการร่วมคิด (ร่วมกำหนดนโยบาย) ร่วมทำ (ร่วมน่านโยบายไปปฏิบัติ) และร่วมติดตามประเมินผลนโยบายอย่างต่อเนื่อง วัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์ฯ มุ่งบูรณาการองค์ความรู้ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมสู่การปฏิบัติจริงโดยมีระบบเสริมหนุนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดนวัตกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในระดับพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนศึกษาสำรวจสถานภาพด้านคุณธรรมจริยธรรมของสังคมไทย เพื่อสะท้อนภาวะคุณธรรมโดยรวมและประเด็นคุณธรรมเร่งด่วน

ในปีงบประมาณ 2550 จะดำเนินโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ด้านนโยบายสาธารณะ จำนวน 2 โครงการ คือ

1. โครงการสำรวจสถานภาพคุณธรรมของประชาชนในสังคมไทย โดยมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
2. โครงการวิจัยและประเมินโครงการสมัชชาคุณธรรม: ศักยภาพและโอกาสเพื่อเพิ่มพูนคุณธรรม โดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ยุทธศาสตร์ที่ 5 สมัชชาคุณธรรม

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรมร่วมกับภาคีเครือข่ายจะดำเนินการตามนโยบายส่งเสริมคุณธรรมในวงกว้างทั่วประเทศ ด้วยการจัดสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมระดับจังหวัดและระดับภาคใน 4 ภูมิภาคหลัก เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมอย่างต่อเนื่องและเกิดขึ้นเป็นวงกว้างทั่วทั้งประเทศ โดยจะสนับสนุนองค์กรภาคีเครือข่ายต่างๆ ให้ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ เรื่องคุณธรรม ความดีความงามในแต่ละบริบท เป็นการจุดกระแสการสร้างสังคมแห่งความดี แล้วนำข้อมูลในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมที่ได้ในแต่ละจังหวัดมาสังเคราะห์ก่อนนำเสนอสมัชชาคุณธรรมระดับภาค เพื่อประมวลผลให้ได้เป็นเจตนารมณ์ของสมัชชาคุณธรรมระดับภาค และเมื่อได้ปฎิญาและเจตนารมณ์ระดับภาคแล้ว ก็จะนำมาสังเคราะห์อีกครั้งก่อนนำเข้างานสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมแห่งชาติครั้งที่ 3 ซึ่งจะจัดขึ้นในเดือนมกราคม พ.ศ.2551 ต่อไป

การจัดงานสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมระดับจังหวัดและระดับภาคในครั้งนี้ จะจัดงานสมัชชาคุณธรรมระดับจังหวัดในแต่ละภาคก่อน แล้วจึงจัดงานสมัชชาคุณธรรมระดับภาคทั้ง 4 ภาค คือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคเหนือ ในเวลาต่อมา โดยในช่วงแรกจะเป็นการเตรียมจัดงาน ติดต่อประสานงานกับเครือข่ายในจังหวัดต่างๆ จัดหาและเตรียมสถานที่ โฆษณาประชาสัมพันธ์ ฯลฯ และได้กำหนดจัดงานสมัชชาคุณธรรมระดับจังหวัดและสมัชชาคุณธรรมระดับภาคไว้ดังนี้

สมัชชาระดับ	ภาค	วันที่	สถานที่จัดงาน
จังหวัด	กลาง	กันยายน 2550	แต่ละจังหวัดในภาคกลาง
ภาค	กลาง	18-20 ตุลาคม 2550	จังหวัดราชบุรี
จังหวัด	ตะวันออกเฉียงเหนือ	สิงหาคม-กันยายน 2550	แต่ละจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ภาค	ตะวันออกเฉียงเหนือ	25-27 ตุลาคม 2550	จังหวัดอำนาจเจริญ
จังหวัด	ใต้	กันยายน 2550	แต่ละจังหวัดในภาคใต้
ภาค	ใต้	12-14 ตุลาคม 2550	จังหวัดกระบี่
จังหวัด	เหนือ	มิถุนายน-กันยายน 2550	แต่ละจังหวัดในภาคเหนือ
ภาค	เหนือ	5-7 ตุลาคม 2550	จังหวัดพิษณุโลก

โดยคาดว่าจะมีจังหวัดเข้าร่วมอย่างน้อย 73 จังหวัด และมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม/โครงการทั้งงานสมัชชาระดับจังหวัดและงานสมัชชาระดับภาครวมทั้งหมดประมาณ 10,000 คน และกำหนดไว้ว่าให้นำข้อมูลในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมที่ได้จากงานสมัชชาระดับจังหวัดมาสังเคราะห์ก่อนนำเข้าสู่เวทีสมัชชาคุณธรรมระดับภาค และในงานสมัชชาระดับภาคจะต้องสรุปข้อมูลคุณธรรมที่ได้มาจากแต่ละงานสมัชชาระดับจังหวัดในเขตภูมิภาคนั้นๆ มาประมวลผลให้ได้เป็นปฎิญาหรือเจตนารมณ์ของสมัชชาคุณธรรมระดับภาค โดยคาดว่าจะภายในเดือนตุลาคม 2550 จะได้ข้อสรุปปฎิญาหรือเจตนารมณ์ของสมัชชาคุณธรรมระดับภาคทั้ง 4 ภาค ซึ่งจะใช้เป็นข้อมูลในการจัดงานสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมแห่งชาติครั้งที่ 3 ซึ่งจะจัดขึ้นในเดือนมกราคม 2551 ต่อไป

ผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์

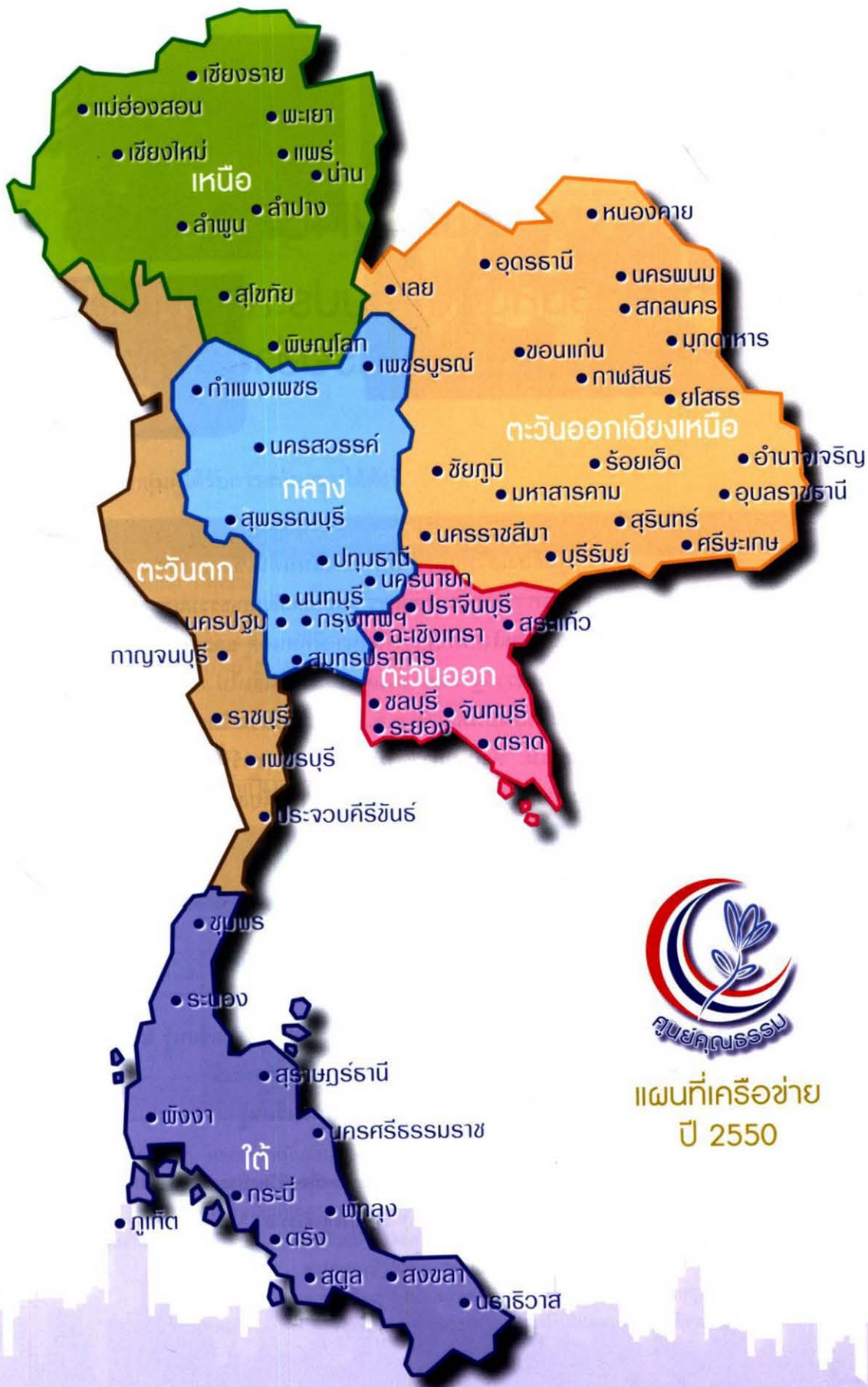

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม ได้พัฒนางานมาเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสำคัญ คือ การสรรค์สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีสันติสุขแบบยั่งยืนโดยมีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นฐานรากอย่างมั่นคง ในระยะเริ่มแรกของการดำเนินงานของศูนย์คุณธรรม ด้วยข้อจำกัดทางด้านบุคลากร งบประมาณ การประสานงาน และการสร้างเครือข่าย กิจกรรมส่วนใหญ่จึงเป็นกิจกรรมเชิงรับไปพลางก่อน แต่หลังจากนั้นเพื่อให้บังเกิดผลสูงสุด ศูนย์คุณธรรมจึงได้ปรับเปลี่ยนนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานใหม่เป็นแผนยุทธศาสตร์หลัก 5 ประการ คือ

- การเสริมหนุน เชื่อมประสาน เพิ่มพลังเครือข่ายองค์กรภาคี
- การวิจัยและการจัดการความรู้
- การเสริมหนุนสื่อเพื่อส่งเสริมคุณธรรม
- นโยบายสาธารณะ
- สมัชชาคุณธรรม

ทำให้เกิดโครงการเชิงรุกมากยิ่งขึ้น เป็นผลทำให้เกิดกระบวนการคุณธรรมจริยธรรมที่มีความชัดเจนมากขึ้นและส่งผลอย่างต่อเนื่อง

จากการที่ศูนย์คุณธรรมได้เสริมหนุน เชื่อมประสาน เพิ่มพลัง รวมพลังยกระดับ และแพร่ขยายการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเครือข่ายองค์กรภาคีในด้านต่างๆ ทุกภาคส่วนของสังคม ทำให้เกิดเครือข่ายคุณธรรมเพิ่มมากขึ้นโดยตลอด ปัจจุบันมีมากกว่า 150 เครือข่าย และมีสมาชิกเครือข่ายมากกว่า 300,000 คน มีผลงานวิจัยและองค์ความรู้ใหม่ๆ ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ มีสื่อและนวัตกรรมที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการบ่มเพาะคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็กและเยาวชน ทั้งที่เป็นตัวอย่างและเป็นแนวทางการนำไปใช้ปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผลมากมาย

แผนที่เครือข่าย ปี 2550

แผนยุทธศาสตร์ที่ 1

การเสริมหนุน เชื่อมประสาน เพิ่มพลัง เครือข่ายองค์กรภาคี

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม ยังคงมุ่งเน้นพัฒนา บริหารจัดการ เผยแพร่ และปลูกฝังคุณธรรมและความรู้เพื่อทำให้สังคมไทย เป็นสังคมที่มีการพัฒนา มีทัศนคติ และการเรียนรู้ ที่มีคุณธรรม จริยธรรมเป็นรากฐานอย่างมั่นคงและยั่งยืนสืบไป

โดยในปีงบประมาณพ.ศ.2550 ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์นี้ทั้งหมด สรุปแยกตามลักษณะกิจกรรมและตามกลุ่มผู้ได้รับการสนับสนุนได้ดังนี้

แยกตามลักษณะกิจกรรมได้ดังนี้

1. กิจกรรม/โครงการประเภทจิตอาสา
2. กิจกรรม/โครงการประเภทแผนที่ความดี
3. กิจกรรม/โครงการประเภทเศรษฐกิจพอเพียง
4. กิจกรรม/โครงการประเภทเครือข่ายการเรียนรู้ และการอบรม
5. กิจกรรม/โครงการประเภทศาสนสัมพันธ์
6. กิจกรรม/โครงการประเภทศูนย์เรียนรู้

**หมายเหตุ : กิจกรรม / โครงการหนึ่งๆมีวัตถุประสงค์ของกิจกรรม / โครงการมากกว่า 1 วัตถุประสงค์เสมอ

และแยกตามกลุ่มผู้ได้รับการสนับสนุนได้ดังนี้

ผู้ได้รับการสนับสนุน	จำนวนโครงการ
1. ประเภทสถาบันการศึกษา	9
2. ประเภทสถาบันทางศาสนา	9
3. ประเภทชุมชน องค์กรเครือข่าย	20
รวม	38

ผลการดำเนินงานแยกเป็นภาคได้ดังนี้

ภาค	ผลการประเมิน			รวม	ผลการประเมิน	
	ดี	ดีเยี่ยม	เกือบดี		แล้วเสร็จ	กำลังดำเนินการ
กลาง	4	2	12	18	18	-
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1	-	7	9	8	-
ใต้	-	-	5	5	5	-
เหนือ	1	-	5	6	6	-
รวม	6	2	29	38	37	1

**หมายเหตุ : ผลการดำเนินงานของโครงการที่แสดงเป็นผล ตามผลการวิจัยและประเมินผลของ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ตามรายงานฉบับสมบูรณ์ของโครงการวิจัยประเมินผลโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากศูนย์คุณธรรม ปีงบประมาณ 2549-2550

**หมายเหตุ: ดีเยี่ยม : เป็นตัวอย่างและสามารถเป็นโครงการต้นแบบได้อย่างดี
 ดี : สามารถเป็นโครงการต้นแบบได้
 เกือบดี : หากได้รับการสนับสนุนต่อเนื่องอาจจะพัฒนาให้ดีขึ้นไปสู่ระดับดีหรือดีเยี่ยมได้
 พอใช้ : ควรได้รับการปรับปรุง ควรมีการดำเนินการประเมินติดตามอย่างใกล้ชิด

สรุปรายละเอียดกิจกรรม/โครงการทั้ง 37 กิจกรรม/โครงการ

ที่	ผู้ริบทุ	โครงการ / ผลการดำเนินงาน	ผลเชิงปริมาณ
1.	วัดอาศรม ธรรมทายาท	<p>โครงการปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพศูนย์เรียนรู้วัดอาศรมธรรมทายาท เพื่อสังคมเป็นสุขอย่างยั่งยืน</p> <p>เกิด "ศูนย์เรียนรู้พัฒนาเสริมสร้างสุขภาพชุมชนเข้มแข็ง" ที่ปรับปรุงจากอาคารเดิม ขยายพื้นที่กว้างขวางขึ้น พร้อมติดตั้งไฮดรอลิกปั๊มเพื่อการผลิตและเผยแพร่สื่อต่างๆ รวมทั้งปรับปรุงอาคารห้องประชุม ที่พักของพระสงฆ์ สามเณร ชรราวาสฝ่ายชายที่มาเข้าอบรม ซึ่งเยาวชนก็ได้มาช่วยกันทำความสะอาด และได้เปิดใช้สถานที่จัดกิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรมกับกลุ่มเยาวชนต่างๆแล้ว มีเครื่องมือตรวจสุขภาพเคลื่อนที่ จัดเก็บไว้ที่ศูนย์ และวิทยากรได้สาธิตการใช้เครื่องมือเหล่านี้แก่ผู้เข้ารับการอบรมแล้ว ศูนย์เรียนรู้สามารถเป็นแหล่งฝึกอบรม ศูนย์กลางการจัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายชุมชน และเป็นที่พักพิงงานต่างๆให้กับชุมชนและหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ร่วมกัน (คุณธรรม/สุขภาพ/ชุมชนเข้มแข็ง)</p>	ศูนย์เรียนรู้ 1 แห่ง
2.	วัดอาศรม ธรรมทายาท	<p>โครงการขยายผลการสร้างผู้นำจิตอาสาเพื่อความกตัญญูต่อแผ่นดิน เถลิงพระเกียรติ 80 พรรษามหाराช ปี 2549-2550</p> <p>เกิด 5 หลักสูตร ในที่นี้จัดหลักสูตรเอง 4 หลักสูตร ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หลักสูตรพัฒนาศักยภาพแกนนำพระสังฆพัฒนา จังหวัดนครราชสีมา (2 รุ่น) เกิดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน และเผยแพร่คุณธรรมจริยธรรมให้กับชุมชนของตนเอง 2. หลักสูตรพัฒนาศักยภาพแกนนำชุมชน ครอบคลุมทั้ง 16 อำเภอ (2 รุ่น) 3. การฝึกอบรม "เครือข่ายชุมชนด้านพุทธศาสนา จิตอาสา พัฒนา สิ่งแวดล้อม" ให้กับเยาวชนทั้งในและนอกพื้นที่ (5 รุ่น) ทำให้เกิดจิตอาสา จิตสำนึก รักรวมชาติและสิ่งแวดล้อม 4. หลักสูตร "การฝึกปฏิบัติการถอดองค์ความรู้ชุมชน" (5 รุ่น/ตำบล) โดยเป็นการระดมสมองจากพระ ผู้นำ ชาวบ้าน และเยาวชน เพื่อค้นหาทุนทางสังคม จุดแข็ง จุดอ่อน และแนวทางแก้ไข เพื่อจัดทำแผนแม่บทชุมชนร่วมกัน และข้อมูลเหล่านี้ก็กลับคืนสู่ชุมชน ซึ่งทั้ง 5 พื้นที่นี้เป็นศูนย์เรียนรู้เครือข่ายคุณธรรมขยายผลต่อไป 5. หลักสูตร "พัฒนาคุณภาพชีวิต" โดยสถาบันฝึกอบรมผู้นำ มูลนิธิพลตรีจำลอง ศรีเมือง ทำให้เกิดอุดมการณ์กับพระสงฆ์ ครู ประชาชน และเยาวชน ที่จะนำไปปรับใช้ดำเนินชีวิต และทางโรงเรียนก็จะช่วยขยายผลองค์ความรู้นี้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น <p>เครือข่ายคุณธรรม บ้าน (เยาวชน) วัด (แกนนำพระสงฆ์) ชุมชน (ผู้นำชุมชน) โรงเรียน (ครู)</p>	<p>4 หลักสูตร แกนนำพระสงฆ์ 60 รูป แกนนำชุมชน 90 คน เยาวชน คนรุ่นใหม่ 278 คน</p> <p>ศูนย์เรียนรู้ เครือข่าย 5 ศูนย์/ชุมชน ผู้สนใจถอด องค์ความรู้ 166 คน</p>

ที่	ผู้ริบทุน	โครงการ / ผลการดำเนินงาน	ผลเชิงปริมาณ
3.	วัดปัญญานันทาราม ตำบลคลองหลวง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี	<p>โครงการคืนวิถีชีวิตชาวพุทธให้สังคมไทย (บวร) หรือ โครงการ Bomb to Bell : สันติสุข สันติภาพ ในโรงเรียนวิถีพุทธ</p> <ul style="list-style-type: none"> เกิดรูปแบบโรงเรียนวิถีพุทธที่มีฐานคิดแห่งความดี 5 ประการ คือ “สถานที่ดี วันที่ดี สัญลักษณ์ที่ดี กิจกรรมที่ดี และกาลยามเมตต์ที่ดี” ประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขา (ศีล สมาธิ ปัญญา) ในการพัฒนาผู้เรียนให้กิน อยู่ ดู และฟังเป็น รวมถึงการพัฒนาสภาพบรรยากาศด้วยปัญญาวัฒนธรรม 4 ไกล่คนดี ผู้รู้ ครูอาจารย์ สื่อ ข้อมูลดี หลักสูตรการเรียนการสอน กระบวนการคิดดี ถูกต้อง ปฏิบัติดี และนำไปใช้ได้ โดยเกิดจากความร่วมมือของ บ้าน วัด โรงเรียน (บวร) คณาจารย์ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่เข้ารับการอบรม รวม 3 รุ่น 6 จังหวัด ได้แก่ ลำปาง นครปฐม ราชบุรี สมุทรปราการ ปทุมธานี และ กรุงเทพฯ มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากโดยเฉพาะเรื่องวิถีชีวิตชาวพุทธ ที่มีการประยุกต์เข้ากับสถานการณ์จริงในสังคม สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ คณาจารย์ได้วางแผนที่จะพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอนตามแนววิถีพุทธ เช่น การประยุกต์ใช้นิทานในการสอน การจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระต่างๆ การจัดทำแผนการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาตามแนววิถีพุทธ 	<p>อาจารย์ 491 คน จาก 132 โรงเรียน 8 สำนักพื้นที่ เขตการศึกษา</p>
4.	มูลนิธิพลตรีจำลอง ศรีเมือง	<p>โครงการศูนย์การเรียนรู้ด้านคุณธรรมสู่เศรษฐกิจพอเพียง</p> <ul style="list-style-type: none"> “สถาบันฝึกอบรมผู้นำ” เป็นศูนย์การเรียนรู้ และศูนย์ประสานงานเครือข่ายด้านคุณธรรม ได้ปรับปรุงขยายอาคารสถานที่ เกิดอาคารใหม่ที่มีเทคโนโลยีทันสมัยในพื้นที่ 2 ไร่ ให้เพียงพอต่อการรองรับผู้เข้าฝึกอบรมแต่ละครั้งได้ 400 คน จากเดิมรับได้เพียง 160 คน โดยเป็นการสมทบงบก่อสร้างจาก 3 ฝ่าย ได้แก่ มูลนิธิพลตรีจำลอง ศรีเมือง มูลนิธิกลุ่มเพื่อนเสรี และศูนย์คุณธรรม รวมวงเงิน 14,714,000 บาท ในช่วงปี 2550 มีจำนวนองค์กรที่เข้าอบรม 12 องค์กร รวม 62 รุ่น รวมแล้ว 6,000 คน ได้แก่ ข้าราชการตำรวจ ทหาร ครู กระทรวงสาธารณสุข รัฐวิสาหกิจ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ บริษัทห้างร้านต่างๆ ผู้นำนักเรียนและนักศึกษา อบจ. อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำเครือข่ายต่างๆ ผู้นำเกษตรกร อสม. เป็นแหล่งสร้างพัฒนาและประสานเชื่อมโยงแกนนำ ผู้นำจากภาคส่วนต่างๆ ทำให้เกิดเครือข่ายภาคีที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นประชาชนทั่วไป หน่วยงานราชการ องค์กรเอกชน องค์กรสาธารณประโยชน์ และองค์กรชุมชน และองค์กรศาสนาต่างๆ 	<p>ศูนย์เรียนรู้ 1 แห่ง เครือข่ายภาคี 12 องค์กร ผู้รับประโยชน์ 6,000 คน</p>

กั	ผู้รับทุน	โครงการ / ผลการดำเนินงาน	ผลเชิงปริมาณ
5.	ศูนย์ประสานงาน ชมรมสร้างสุข เพื่อสังคม	<p>โครงการสร้างเสริมคุณธรรมนำจิตอาสาแก่กุลชุมชน จังหวัดเชียงใหม่</p> <p>เกิดองค์ความรู้ที่ได้จากกระบวนการจัดทำแผนที่ความดีจากการมีส่วนร่วมของคนทุกวัยทุกกลุ่มในชุมชน โดยเริ่มจากการศึกษาความเปลี่ยนแปลงของชุมชน เปรียบเทียบระหว่างอดีตกับปัจจุบัน การค้นหาคุณธรรมที่มีอยู่ และคุณธรรมที่ขาดไป และวิธีแก้ไข นำไปสู่แผนงานจิตอาสา ส่วนใหญ่ได้ข้อสรุปว่า ต้องเริ่มลงมือทำจากตัวเอง และครอบครัว ทำในสิ่งที่ดี มีประโยชน์ต่อชุมชน และสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน</p> <ul style="list-style-type: none"> • เกิดฐานข้อมูลอาสาสมัครที่รับแจ้งเรื่องร้องทุกข์ และผู้สูงอายุที่ประสบปัญหา ซึ่งบอกสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขรายบุคคล (Case) โดยเน้นที่ครอบครัว เพื่อนบ้าน และอาสาสมัคร ช่วยกันดูแลผู้สูงอายุทั้งด้านสุขภาพกาย และใจ บางกรณีต้องประสานให้สถานเอนามัย หรือ อบต. ผู้นำชุมชน เข้ามาช่วยเหลือต่อไป • เกิดคณะทำงานอาสาสมัครที่มีส่วนร่วมจากหลายฝ่าย ทั้งพระสงฆ์ อบต. ผู้นำชุมชน อสม. จนท.อนามัย พัฒนาการ ครู ผู้สูงอายุ และเยาวชน ทำงานร่วมกัน • เกิดอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุในชุมชนใน 4 พื้นที่ ได้แก่ บ้านโฮ่งมะค่า อำเภोजอมทอง บ้านไชยสถาน อำเภอสาร์ภี บ้านศรีงามพัฒนา อำเภอสันทราย บ้านพิบูลทอง ตำบลโหลงขอด อำเภอฟัวว ซึ่งใช้ฐานกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ขับเคลื่อนต่อยอด • เกิดปฏิทินกิจกรรมจิตอาสาของชุมชนตลอดทั้งปี ส่วนใหญ่จะเป็นการจัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์ กิจกรรมด้านวัฒนธรรมประเพณีต่างๆ 	<p>องค์ความรู้ 1 ชุด ผู้สูงอายุที่ควร ช่วยเหลือ/ เยี่ยมเยียน 114 คน คณะทำงาน 110 คน อาสาสมัคร 60 คน ผู้เข้าอบรม จิตอาสา 173 คน ผู้เข้าร่วม กิจกรรม จิตอาสา 187 คน</p>
6.	โรงเรียน แม่ริมวิทยาคม	<p>โครงการละอ่อนอาสา พัฒนาสังคมคุณธรรม</p> <p>โรงเรียนแม่ริมวิทยาคม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เป็นอีกแห่งหนึ่งที่เข้าร่วมขบวนการจิตอาสา โดยจัดทำโครงการละอ่อนอาสาตั้งแต่ปลายปี 2548 จนถึงปี 2550 ได้จัดค่ายอบรมให้กับเยาวชนจากโรงเรียนแห่งนี้ และตัวแทนเยาวชนจากโรงเรียนเครือข่ายอีก 5 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนบ้านแม่โต โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เชียงใหม่ โรงเรียนแม่แตง โรงเรียนพร้าววิทยาคม กับอีก 1 วัด คือ วัดมณีประดิษฐ์ รวม 160 คน กิจกรรมค่ายจะให้แต่ละคนบันทึกเรื่องราวประทับใจลงในสมุดบันทึกของตนเองตามจินตนาการ และความพอใจจากกิจกรรมที่ได้ทำ เช่น การไปเยี่ยมผู้สูงอายุที่บ้านพักคนชรา ซึ่งสอนให้เด็กเห็นคุณค่าและดูแลเอาใจใส่ผู้สูงอายุ อีกทั้งยังเป็นการฝึกให้เด็กมีจิตอาสาในการช่วยเหลือผู้อื่นด้วย เมื่อจบค่าย ทีมอาจารย์ก็ได้นำบันทึกเรื่องราวของเด็กๆ มาจัดทำ “วารสารลายเส้นสีรุ้ง” เพื่อเผยแพร่กิจกรรมที่เด็กได้ร่วมกันทำไปสู่โรงเรียนอื่นๆ และหน่วยงานราชการต่างๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ นับว่าเป็นผลงานสื่อคุณธรรมที่มาจากฝีมือของเยาวชนซึ่งช่วยกระตุ้นจุดประกายขบวนการจิตอาสาให้ขยายเครือข่ายไปสู่สังคมวงกว้างอีกช่องทางหนึ่ง</p>	<p>แกนนำ 160 คน ผู้เข้ารับการ อบรม 310 คน วารสารเผยแพร่ 5,000 เล่ม</p>

ที่	ผู้ริบทุน	โครงการ / ผลการดำเนินงาน	ผลเชิงปริมาณ
7.	เครือข่ายบัณฑิต กองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมืองแห่งชาติ จังหวัดขอนแก่น	<p>โครงการส่งเสริมและพัฒนาวัดเป็นฐานการเรียนรู้คุณธรรมนำชีวิตชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none"> • แกนนำพระสงฆ์และนักพัฒนาพระพุทธศาสนาได้รับความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม จากชุดองค์ความรู้ที่ศูนย์คุณธรรมผลิตขึ้นมา ความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์สังคมไทย และสังคมโลก เกษตรกรรมแบบพอเพียง การสร้างสุขภาพที่ดี การเป็นนักพัฒนาที่ดี มีภาวะผู้นำ และเศรษฐกิจพอเพียง เกิดการกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของการนำหลักปรัชญานี้มาปฏิบัติ และยึดหลัก "ความสะอาด ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ เสียสละ กตัญญู" ใช้ธรรมะเป็นแนวทางการดำเนินชีวิต โดยจะต้องปลูกฝังเรื่องคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดในครอบครัวและชุมชนก่อน และสร้างเครือข่ายนิยมไทย รักชาติไทย ให้เกิดความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน • เกิดเครือข่ายพระสงฆ์ที่มีแกนนำพระสงฆ์ และนักพัฒนาพระพุทธศาสนา ขับเคลื่อนงานพัฒนาคุณธรรม พระพุทธศาสนา และงานจิตอาสาในพื้นที่ โดยร่วมมือกับกลุ่มเยาวชน โรงเรียน และชุมชน • เกิดกิจกรรมจิตอาสา บำเพ็ญประโยชน์ต่างๆ ได้แก่ การทำความสะอาดวัด หมู่บ้าน และโรงเรียน ปลูกต้นไม้ในที่สาธารณะ บริจาคอาหารให้กับเด็กยากจน ผักสมาริให้กับเด็กและเยาวชน อุบาสก อุบาสิกา เผยแพร่ธรรมะของพระพุทธเจ้า และการช่วยเหลืองานกิจกรรมของวัด เช่น กองทุนผ้าป่า งานบุญประจำปี เป็นต้น 	<p>วัด 8 แห่ง แกนนำพระสงฆ์ 37 รูป นักพัฒนา พระพุทธศาสนา 64 คน เยาวชน 1,400 คน</p>
8.	สมาคมปกากะญอ เพื่อการพัฒนาสังคม และสิ่งแวดล้อม ตำบลสันทรายน้อย อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่	<p>โครงการอบรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่เยาวชนปกากะญอ</p> <ul style="list-style-type: none"> • เกิดเครือข่ายชาติพันธุ์ปกากะญอ 1 เครือข่ายใน จังหวัดตาก ที่มีแกนนำเยาวชน พระสงฆ์ สามเณร เป็นแกนขับเคลื่อนงาน เชื่อมโยงการเรียนรู้กับองค์กรภาคีต่างๆในพื้นที่จังหวัด • แกนนำเหล่านี้ได้เรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรมจากการลงมือฝึกปฏิบัติจริงในกิจกรรมจิตอาสา และเกิดการพัฒนาภาวะผู้นำ ซึ่งส่วนใหญ่มีความเห็นว่าจะนำความรู้คุณธรรมไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันต่อไป • เกิดกิจกรรมจิตอาสา ได้แก่ การทำความสะอาดบริเวณศูนย์พัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีชาวเขา ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย และที่วัดศรีโสดา ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง ทำให้แกนนำเยาวชน และพระสงฆ์ เกิดความร่วมมือ ความเสียสละ และความสามัคคี ในการทำงานร่วมกัน ซึ่งการทำความสะอาด เปรียบเสมือนกับการชำระล้างจิตใจให้บริสุทธิ์ เกิดความ "อิมบุญ อิมใจ" <p>นอกจากนี้ยังเกิดกิจกรรมเยี่ยมเยียนและรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ ณ บ้านวัยทองนิเวศน์ ตำบลสันมหาพน อำเภอแม่แจ่ม และไปเลี้ยงอาหารกลางวันเด็กกำพร้า ณ มูลนิธินิรมิตเอเชีย อำเภอดอยสะเก็ด ทำให้เห็นความสำคัญของการสร้างความรักความอบอุ่นในครอบครัว การดูแลไม่ทอดทิ้งกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> • มีการทำแผนที่ความดีในกลุ่มแกนนำและคนในชุมชน เกิดฐานข้อมูลคนดีใน 2 ตำบล คือ ตำบลบ้านจันทร์ อำเภอแม่แจ่ม และ ตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง ส่วนใหญ่ในกลุ่มเยาวชนตั้งเป้าหมายการทำความดีเริ่มจากที่บ้าน คือ กตัญญูช่วยเหลือพ่อแม่ทำงาน ช่วยเหลือครู เพื่อน และคนชรา นอกจากนี้คนดีในชุมชนส่วนใหญ่ตั้งเป้าหมายการทำความดีในเรื่อง ความเสียสละต่อส่วนรวม ซื่อสัตย์อดทน และใช้ชีวิตแบบพอเพียง 	<p>แกนนำพระสงฆ์ เยาวชน 80 รูป/คน คนดีในชุมชน 107 คน</p>

ก	ผู้รับทุน	โครงการ / ผลการดำเนินงาน	ผลเชิงปริมาณ
9.	เครือข่ายพระสงฆ์ เมืองมหาสารคาม	<p>โครงการส่งเสริมเครือข่ายวิถีชุมชนสร้างคุณธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> • แกนนำพระสงฆ์ ได้เรียนรู้การพัฒนาศักยภาพผู้นำที่สถาบันผู้นำ และชุมชน ศรีระอโศก จ.ศรีสะเกษ ทำให้เกิดความรู้แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เรียนรู้การทำเกษตรผสมผสาน การจัดการขยะ การบริหารจัดการชุมชน และทรัพยากรในท้องถิ่น การดำเนินชีวิตตามแนววิถีพุทธ • เกิดเครือข่ายพระสงฆ์ในเขตอำเภอเมืองทำงานร่วมกับชุมชน พัฒนาวัดให้เป็น ศูนย์กลางกิจกรรม รวมกลุ่มต่างๆในชุมชนเข้ามาเป็นเครือข่ายด้วย • จัดทำแผนที่คนดีศรีชุมชน 6 ตำบล • จัดทำห้องสมุด “คุณธรรมส่องนำชุมชน” ในพื้นที่นาร่อง 2 ตำบล ที่วัดโนนตูม ตำบลเก็ง และวัดขุนพลคำรี ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง • เกิดหมู่บ้านที่ร่วมทำเกษตรกรรมพอเพียง 7 หมู่บ้าน / 7 ตำบล (บ้าน วัด โรงเรียน ท้องถิ่น) ทำปุ๋ยชีวภาพ ปลูกพืชผักสวนครัวปลอดสารพิษ 	<p>7 วัด/ตำบล แกนนำพระสงฆ์ 14 รูป แกนนำชุมชน (กลุ่มผู้นำชุมชน นักพัฒนาชุมชน ครู) 23 คน กลุ่มแกนนำ เยาวชน 63 คน</p>
10.	ศูนย์พัฒนาคุณธรรม จังหวัดอ่างทอง	<p>โครงการกองทัพธรรม กองทัพไทยร่วมสร้างสังคมคุณธรรมนำความรู้ ธรรมสัจจะ “หลักพุทธธรรม นำพุทธบุตร จุดประกายชีวิต ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง”</p> <p>จัดกิจกรรมธรรมสัจจะ “หลักพุทธธรรม นำพุทธบุตร จุดประกายชีวิต ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง” ให้กับโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา และ ปวช. ผลการดำเนินกิจกรรม โรงเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า เป็นการจัดกิจกรรมที่มีรูปแบบทันสมัยทั้งพระวิทยากร และการนำเสนอ ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน และเกิดการกระตุ้นจิตสำนึกของเยาวชน เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ นักเรียนสามารถนำความรู้ด้านหลักธรรม และเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เพื่อทำประโยชน์ให้กับครอบครัว ชุมชน และสังคม ทางโรงเรียนจึงต้องการให้จัดกิจกรรมนี้อย่างต่อเนื่องภาคการศึกษาละครั้ง เพื่อปลูกฝังคุณธรรมให้กับนักเรียนแต่ละรุ่นต่อไป</p>	<p>นักเรียน/ นักศึกษา 13,800 คน ครู 1,060 คน สถานศึกษา 64 แห่ง ใน 7 อำเภอ</p>
11.	โรงเรียนในเดา พิทยาคม ตำบลในเดา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง	<p>โครงการ อบรมเยาวชนคนสร้างชาติ ตอนการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม กสิกรรมไร้สารพิษแห่งประเทศไทย และรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น</p> <ul style="list-style-type: none"> • เกิดกิจกรรมที่ทำอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรม 5 ส. ,การปลูกพืชไร้สารพิษ การทำปุ๋ยชีวภาพนำหลักธรรมทางศาสนาไปใช้ในชีวิตประจำวัน กิจกรรมสมุดบันทึกความดีที่โรงเรียนและที่บ้าน จริยธรรม 15 ประการ กิจกรรม 8 ชมรม ได้แก่ ชมรมปุ๋ยชีวภาพ (40 คน) สามารถผลิตได้ 1,500 กิโลกรัม ชมรมปลูกพืชผักสมุนไพร (120 คน) สามารถเก็บผลผลิตไปใช้ประโยชน์ได้ ชมรมเกษตรครัวเรือน (50 คน) ชมรมไม้กวาดดอกหญ้า (119 คน)ผลิตไม้กวาดได้ 140 อัน ชมรมแยกขยะ มี 2 จุดรับขยะ ประดิษฐ์ผลงานได้ 20 ชิ้น ชมรมกลองยาว (20 คน) โดยมีวิทยากรจาก ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสอนนักเรียนเอง ชมรมแม่ครัวน้อย (20 คน) ช่วยกันจัดทำ วัตถุประสงค์ในโรงเรียนและชุมชนมาทำอาหารกลางวัน ชมรมเพาะเห็ดนางฟ้า (20 คน) • คณะครู นักเรียน ชุมชน มีความสามัคคีในการทำงาน เกิดประสบการณ์เป็นแบบอย่างได้ • ผู้ปกครอง ชุมชน ให้ความสนใจ สนับสนุนกิจกรรมและส่งลูกหลานมาเข้าเรียน • โรงเรียนมีศักยภาพในการพัฒนาตนเองได้มากขึ้นและมีเครือข่ายช่วยเสริมหนุน • มีเงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้น สามารถพึ่งตนเองในการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน 	<p>เยาวชน 119 คน ครู 10 คน</p>

ก	ผู้รับทุน	โครงการ / ผลการดำเนินงาน	ผลเชิงปริมาณ
12.	โครงการเสริมสร้างเครือข่ายผู้นำชุมชนท้องถิ่นเพื่อการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณธรรม	<p>โครงการเสริมสร้างเครือข่ายผู้นำชุมชนท้องถิ่นเพื่อการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> เกิดวิทยากรอาสาสมัครที่ได้เรียนรู้วิถีชุมชน มีมุมมอง ทักษะการมองคนอื่นที่ดีขึ้น สามารถบันทึกถ่ายทอดได้ 8 คน เกิดข้อมูล แบบอย่างระดับบุคคลและระดับชุมชนใน 4 ตำบล เช่น ตำบลดงมหาวัน ในประเด็นสำนักชุมชนกับการจัดการป่าชุมชน (บ้านป่าสักงาน) และมีผู้ทำความดี 30 คน ตำบลแม่เจดีย์ ในประเด็นการฟื้นฟูวัฒนธรรมพื้นบ้าน (ชุมชนหนองบัวสอง) และมีผู้ทำความดี 26 คน เป็นต้น และมีการแลกเปลี่ยนแนวคิดเพื่อนำไปประชุมใช้พัฒนาพื้นที่ต่อไป กลุ่มผู้นำความดี เกิดความตระหนักและเน้นคุณค่าความดีความสามารถของตนเอง นำไปสู่การถ่ายทอดความรู้ของตนเอง ส่งผลต่องานการพัฒนาชุมชนและกระบวนการมีส่วนร่วมในพื้นที่ เกิดมุมมองเรื่องคุณธรรม ความดีในชุมชน แยกเป็นประเด็นด้านพฤติกรรมบุคคล เช่น การเป็นที่ยอมรับของชุมชน เสียสละต่อชุมชน ชยัน/อดทน ซื่อสัตย์ ต่อหน้าที่ ไม่ยุ่งเกี้ยวบายมุข ฯลฯ ประเด็นด้านวัฒนธรรม เช่น รักษาประเพณี สืบทอดและเผยแพร่ความสามารถความรู้ให้แก่ลูกหลาน ฯลฯ ประเด็นด้านจิตสำนึก เช่น ส่งเสริมความสามัคคีในชุมชน ทำความดีบนพื้นฐานความถูกต้องตามกฎหมาย และศีลธรรม รักษาสิ่งแวดล้อม ฯลฯ 	<p>วิทยากร 8 คน ตำบลต้นแบบ 4 ตำบล ผู้รับประโยชน์ 300 คน</p>
13.	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	<p>โครงการเสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรมในกลุ่มเยาวชน</p> <ul style="list-style-type: none"> เกิดเครือข่ายสถาบันการศึกษา ที่หนุนเสริมกระบวนการพัฒนาและเรียนรู้ร่วมกันระหว่างคณะศึกษาศาสตร์ มศว. และ 4 โรงเรียน/ชุมชน เป็นการทำงานร่วมกันของวิทยากร นิสิต อาสาสมัครเยาวชน ครู ผู้นำทางศาสนา และผู้นำชุมชนในพื้นที่ เกิดศูนย์เรียนรู้ 4 ภูมิภาค ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> ศูนย์เรียนรู้ภาคกลาง/ตะวันตก ได้แก่ โรงเรียนหนองตาบ่ง อำเภอกำแพง จังหวัดกาญจนบุรี ศูนย์เรียนรู้ภาคตะวันออก ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลตราด และชุมชนบ้านน้ำเขียว ตำบลบางพระ และตำบลหนองโสน อำเภอเมือง จังหวัดตราด ศูนย์เรียนรู้ภาคเหนือ ได้แก่ โรงเรียนบ้านห้วยไผ่ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ศูนย์เรียนรู้ภาคใต้ ได้แก่ โรงเรียนต้นบากราชบุรีบำรุง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง เกิดเครือข่ายพ่อแม่ผู้ปกครองในพื้นที่ต้นแบบ และชุมชนมีบทบาทในการมีส่วนร่วมดูแล ส่งเสริม และเฝ้าระวังพฤติกรรมเยาวชน เกิดกิจกรรมคาราวานเด็ก ค่ายส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในกลุ่มเยาวชน ค่าย “stop AIDS & Just Say No” 	<p>ศูนย์เรียนรู้ 4 แห่ง</p>
14.	สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	<p>โครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ห้องสมุดโรงเรียนมงคลวิทยา ระยะที่ 2 โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาสำหรับสามเณร วัดมงคลสามัคคี รัชมโทย (เขาสาป) อ.เมือง จ.ระยอง</p> <ul style="list-style-type: none"> เกิดแหล่งศึกษาค้นคว้าของคณาจารย์พระภิกษุ สามเณร และชุมชน สามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้ เกิดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการรู้สารสนเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีสื่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาส่งเสริมคุณภาพทางคุณธรรมจริยธรรมแก่สามเณร/ผู้ใช้อย่างจริงจัง 	<p>แหล่งเรียนรู้ (หอสมุด) 1 แห่ง ผู้รับประโยชน์ 300 คน</p>

ที่	ผู้ริบทุน	โครงการ / ผลการดำเนินงาน	ผลเชิงปริมาณ
15.	เครือข่ายจิตอาสาภาคเหนือและภาคอีสาน (ศูนย์ประสานงานอยู่ที่ โรงเรียน บ้านแม่จ้อง ตำบลตลาดใหญ่ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่)	<p>โครงการศูนย์เรียนรู้ต้นแบบบูรณาการจิตอาสาและความพอเพียง</p> <ul style="list-style-type: none"> เกิดเครือข่ายจิตอาสาภาคเหนือ และภาคอีสาน 6 โรงเรียน คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อกลุ่มชาติพันธุ์ จ.เชียงใหม่ และศูนย์ฝึกอบรมพัฒนาจิตเฉลิมพระเกียรติ เป็นรูปแบบเครือข่าย บวร เกิดหลักสูตรการเรียนรู้ว่าพระธรรม และคู่มือครู เพื่อนำคำสอน ปรัชญา คติธรรม สุภาสิต และพระบรมราโชวาท มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณธรรมของนักเรียน เกิดกิจกรรมจิตอาสา ได้แก่ การทำความสะอาดสถานที่สาธารณะในชุมชน ประจำวัน อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ และผู้ถูกทอดทิ้งในชุมชน เกิดกิจกรรมการจัดการขยะ โดยความร่วมมือของโรงเรียน ชุมชน อปท. และครอบครัวของนักเรียน ที่เริ่มตั้งแต่การคัดแยกขยะจากครัวเรือน การรักษาความสะอาดของบ้านเรือน และสภาพแวดล้อม เกิดกิจกรรมการออมครั้งละ 1 บาท ใส่กระบอกไม้ไผ่ที่จัดไว้ นำไปซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดโรงเรียน ทั้งจากครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน จัดการเรียนรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 	โรงเรียน/องค์กร ในเครือข่าย 8 แห่ง แกนนำ 120 คน
16.	พระครูธรรมธาคำพันธ์ุ อธิปัญญา วัดสว่างบ้านยาง ตำบลยางสว่าง อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์	<p>โครงการเสริมการเรียนรู้และพัฒนาเยาวชนต้นแบบด้านคุณธรรมจริยธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> เกิดกระบวนการเรียนรู้ของเยาวชนในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ให้ตระหนักถึงผลที่เกิดขึ้นจากการขาดคุณธรรมจริยธรรม และปรับทัศนคติที่เหมาะสมกับการดำเนินชีวิต เกิดเยาวชนอาสาที่เข้าร่วมในการพัฒนาศักยภาพ เพื่อให้เกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์จัดตั้งเครือข่ายอาสาสมัครเยาวชนคุณธรรม เกิดทีมงานสนับสนุนภารกิจและมีกลุ่มองค์กรเยาวชนจัดรูปแบบเป็นลักษณะเครือข่าย 	โรงเรียน 18 แห่ง นักเรียน 1,260 คน เยาวชนในชุมชน 200 คน ครู 46 คน แกนนำชุมชน 30 คน รวม 1,536 คน
17.	ศูนย์คาทอลิก เชียงของ จังหวัดเชียงราย	<p>โครงการสร้างเสริมเครือข่ายแกนนำกลุ่มชาติพันธุ์ สูการเป็นผู้นำจิตอาสาเพื่อการฟื้นฟูจิตใจและพัฒนาสุขภาพครอบครัวและชุมชนท้องถิ่น</p> <ol style="list-style-type: none"> แกนนำเกิดความเข้าใจแนวคิดด้านคุณธรรมสามารถนำไปใช้เพื่อการฟื้นฟูจิตใจและพัฒนาสุขภาพครอบครัวและชุมชนท้องถิ่น แกนนำมีจิตสำนึกและมีทักษะด้านการฟื้นฟูจิตใจ มีแหล่งเรียนรู้ผู้นำ จิตอาสาทำงานฟื้นฟูจิตใจความดี 	ผู้รับประโยชน์ 80 คน เกิดแกนนำจิตอาสา 41 คน เกิดแหล่งเรียนรู้ 9 พื้นที่
18.	สังฆมณฑล นครราชสีมา	<p>โครงการยุวทูตศาสนิกสัมพันธ์บนพื้นฐานคุณธรรม รุ่นที่ 2</p> <ul style="list-style-type: none"> เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับ ม.4 และ ม.5 ซึ่งประกอบด้วยเยาวชนศาสนาพุทธ อิสลาม และคริสต์ พัฒนาเป็น ยุวทูตศาสนิกสัมพันธ์ เกิดแกนนำจัดกิจกรรมศาสนสัมพันธ์ให้แก่เยาวชนที่เข้ารับการอบรมในพื้นที่ภาคเหนือ โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการจัดตั้งชมรมศาสนสัมพันธ์ในสถานศึกษา ดำเนินกิจกรรมโดยยุวทูตที่ผ่านการฝึกอบรม และครูอาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการสามารถเป็นที่ปรึกษาการดำเนินงานเกี่ยวกับศาสนสัมพันธ์ เครือข่ายองค์กรและสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับศาสนสัมพันธ์เกิดการตระหนักถึงคุณค่าของการทำศาสนสัมพันธ์ เยาวชน 3 ศาสนาในภาคเหนือ ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์โดยอาศัยวิธีการศาสนสัมพันธ์ สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการได้เห็นรูปแบบการจัดกิจกรรมศาสนสัมพันธ์นำไปใช้ได้ 	

ที่	ผู้ริบทุน	โครงการ / ผลการดำเนินงาน	ผลเชิงปริมาณ
19.	โรงเรียนบ้าน รางมะเตือ ตำบลสามควายเผือก อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม	โครงการเสริมพลังความคิด สร้างจิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อม น้อมใจสู่ความพอเพียง <ul style="list-style-type: none"> เกิดโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สามารถจัดทำโครงการพัฒนาจิตอาสาในโรงเรียนได้ เด็กนักเรียนเกิดความตระหนักในเรื่องจิตอาสา และรวมทำกิจกรรมที่หลากหลายด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการขยะ ความสะอาด ฯลฯ ด้านเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การปลูกผัก ฯลฯ ด้านสาธารณประโยชน์ เช่น พัฒนาสถานที่สาธารณะ เยี่ยมผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส ฯลฯ ผู้บริหารและคณะครูสามารถนำความรู้ความเข้าใจปรับเปลี่ยนเป็นพลังใจพลังความคิด เปลี่ยนพฤติกรรมเป็นผู้มีคุณธรรมเป็นต้นแบบ 	โรงเรียน 29 แห่ง
20.	ดร.สุวิดา แสงสีหนาท นักวิชาการด้าน พุทธปรัชญา	โครงการแผนที่ความดี : นักบวชสตรีไทยในพุทธศาสนา พลังขับเคลื่อนคุณธรรมสู่สังคม <ul style="list-style-type: none"> เกิดแผนที่ความดีจากบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งของสังคม นักบวชสตรีไทยในพระพุทธศาสนาทั้งนิกายเถรวาทและมหายาน ซึ่งเป็นแบบอย่างการทำกิจกรรมนำคุณธรรมสู่สังคมไทย ที่มุ่งเน้นเยาวชนสตรี ครอบครัวเศรษฐกิจพอเพียง และจิตอาสาในมุมมองของสตรี เป็นแหล่งที่พึ่งทั้งในด้านจิตใจและการปฏิบัติธรรมของสตรีและเยาวชน เกิดพลังเครือข่ายการทำความดีในกลุ่มสตรีซึ่งเป็นกำลังสำคัญของสังคมไทย แลกเปลี่ยนเรียนรู้และช่วยเหลือกัน นำไปสู่กิจกรรมที่หลากหลาย และมีประสิทธิภาพในการนำคุณธรรมสู่สังคมไทย 	องค์ความรู้ 1 ชุด
21.	กลุ่มโรงเรียน เศรษฐกิจพอเพียง ภาคใต้ จังหวัด นครศรีธรรมราช	โครงการการพัฒนาเครือข่ายจิตอาสาคุณธรรมนำความรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง <ul style="list-style-type: none"> เกิดแกนนำครู สามารถประยุกต์การเรียนการสอนคุณธรรม จริยธรรมแนวใหม่ และเชื่อมโยงการสอนกับชุมชน เกิดแกนนำผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนและดูแลบุตรหลานทั้งในโรงเรียนและในชุมชน เกิดแกนนำเยาวชนแกนนำชุมชนที่ได้ทำกิจกรรมจิตอาสา ช่วยเหลือชุมชน และเผยแพร่ความดีในโรงเรียนและชุมชน เกิดแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีข้อมูลความดี "แผนที่ความดี" 5 โรงเรียน และในชุมชน 10 ชุมชน 25 หมู่บ้าน 	แกนนำครู 35 คน แกนนำผู้ปกครอง 80 คน แกนนำจิตอาสา 120 คน แหล่งเรียนรู้ 15 แห่ง
22.	เครือข่ายแผนแม่บท ชุมชนพึ่งตนเอง ภาคอีสาน (ศูนย์ประสานงาน จังหวัดขอนแก่น)	โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมระดับตำบล <ul style="list-style-type: none"> เกิดตำบลต้นแบบ สร้างการเรียนรู้และขยายผลกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมด้านคุณธรรมในพื้นที่ 25 ตำบล สู่ครอบครัวและชุมชนอื่นๆ เชื่อมโยงจากปี 2549 และต่อเนื่องไปถึงปี 2551 เพื่อความยั่งยืน เกิดพื้นที่ขับเคลื่อนงานพัฒนาคุณธรรมขั้นใหม่ 	25 ตำบล 11 จังหวัด
23.	มูลนิธิมูลมิตรไทย	โครงการเยาวชนจิตอาสา คัดแยกขยะและลดปริมาณขยะเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม <ul style="list-style-type: none"> เกิดกองทุนขยะ ที่มีคณะกรรมการหลายฝ่ายร่วมบริหารจัดการ มีการจัดทำบ่อเก็บขยะที่คัดแยกประเภท ชุมชนร่วมกันคัดเลือกคนทำดี มีคุณธรรม หน้าบ้านหน้ามอง (แกนนำ เยาวชน สตรีจิตอาสา และแกนนำชุมชนองค์กรปกครองท้องถิ่น เกิดแกนเยาวชนจิตอาสา ต้นแบบในการคัดแยกขยะและลดปริมาณขยะในครอบครัว ชุมชน และนำขยะมาใช้ประโยชน์งานประดิษฐ์ ชุมชนมีวิสัยทัศน์และแผนกิจกรรมสิ่งแวดล้อมเรื่องการคัดแยกขยะและลดปริมาณขยะ 	ผู้รับประโยชน์ 260 คน แกนนำ 200 คน แหล่งเรียนรู้ 5 ชุมชน

ที่	ผู้ริบทุน	โครงการ / ผลการดำเนินงาน	ผลเชิงปริมาณ
24.	ศูนย์ประสานงานเครือข่ายองค์กรประชาชนจังหวัดพิษณุโลก	<p>โครงการสร้างสังคมผู้รักสามัคคี และอยู่ดีมีสุขบนวิถีแห่งความพอเพียงภาคเหนือ</p> <ul style="list-style-type: none"> • เกิดขบวนการเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการสร้างนโยบายสาธารณะด้านคุณธรรมจริยธรรมเพื่อความอยู่ดีมีสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในทุกระดับ ให้ครอบคลุมทุกตำบลใน 3 ปี (2550-2552) • เครือข่ายแผนแม่บทชุมชนภาคเหนือ มีเครือข่ายด้านสังคมคุณธรรมและสุขภาวะของ 13 จังหวัดในภาคเหนือ และภาคีทุกภาคส่วน ภาครัฐ ภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น • มีการพัฒนากิจกรรมคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ต้นแบบที่สอดคล้องกับทุนทางสังคมและวิถีชีวิตของคนในชุมชน • สามารถพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม และขยายผลไปยังพื้นที่อื่นๆ มีกลไกคณะทำงานระดับพื้นที่ ระดับจังหวัด และภาค • เสริมสร้างให้ภาคีทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนให้เกิดนโยบายสาธารณะด้านคุณธรรมจริยธรรมในระดับตำบลและพื้นที่ทุกระดับ มีการจัดการความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมสามารถส่งผลให้เกิดแรงกระเพื่อมในวงกว้างของการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม 	36 ตำบล 1 เครือข่าย 13 จังหวัด
25.	ศูนย์ประสานงานเครือข่ายคุณธรรมภาคใต้	<p>โครงการพัฒนาคุณธรรมและแหล่งเรียนรู้ ความดีชุมชนเพื่อสร้างสังคม “ผู้รักสามัคคี”</p> <ul style="list-style-type: none"> • เกิดกลไกคณะทำงานขับเคลื่อนคุณธรรมในแต่ละระดับเพื่อให้เกิดการเคลื่อนงานเชิงคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง 3 ระดับ คือ ระดับพื้นที่จังหวัด/โซน และระดับภาค โดยมีแนวทาง/ยุทธศาสตร์และแผนงานการขับเคลื่อนงานเชิงคุณธรรมในภาคใต้ • เกิดแหล่งเรียนรู้ต้นแบบในพื้นที่ที่มีการจัดการความรู้ กิจกรรมรูปธรรมความดีตามปฏิญญา “การสร้างสังคมให้ผู้รักสามัคคี” การจัดทำแผนที่ความดีเพื่อการเรียนรู้เผยแพร่ความดี • เกิดเวทีการเชื่อมโยง/แลกเปลี่ยนเรียนรู้การขับเคลื่อนคุณธรรมในทุกระดับ คือระดับพื้นที่ จังหวัด และชาติ 	32 ตำบล
26.	นายโสภณ นาขวัญ	<p>โครงการศูนย์คุณธรรมระดับตำบลภาคตะวันตกและภาคตะวันออก</p> <ul style="list-style-type: none"> • เกิดการพัฒนาแกนนำให้มีจิตสำนึกในการทำเกษตรที่ไม่ทำลายธรรมชาติและผู้บริโภคมุ่งคุณธรรม • เกิดพื้นที่แปลงเกษตรอินทรีย์ทดลองของแกนนำที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้ในการผลิตผลผลิตทางการเกษตรที่ไร้สารพิษแบบครบวงจร • เกิดความรู้เรื่องการทำอาชีพเกษตรอินทรีย์สู่การเป็นนักผลิตที่มีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ ไม่มีปัญหาสารพิษตกค้างในผลผลิต ทำให้ผู้บริโภคปลอดภัย • เป็นชุมชนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีความคิดตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถเป็นต้นแบบให้กับชุมชนอื่นๆ ได้ 	แกนนำ 300 คน 22 ชุมชน แปลงทดลอง 5 พื้นที่
27.	โรงเรียนนายร้อยตำรวจ	<p>โครงการนักเรียนนายร้อยตำรวจจิตอาสาพัฒนาคุณธรรมสานสัมพันธ์ชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none"> • นักเรียนนายร้อยตำรวจเกิดจิตสำนึกและเจตคติต่อวิชาชีพในอนาคต เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทำงานร่วมกับชุมชนองค์กรพัฒนาเอกชนและหน่วยงานราชการอื่นได้ • สามารถมีส่วนช่วยแก้ไขปัญหาของชุมชน โดยชุมชนมีส่วนร่วมดำเนินการ โดยเฉพาะเรื่องการป้องกันอาชญากรรม ยาเสพติด อบายมุข และการแก้ไขปัญหาสิทธิเด็กและสตรี • ชุมชน ประชาชน ตื่นตัวในการแก้ปัญหาต่างๆ ร่วมกับองค์กรพัฒนาเอกชนและตำรวจโดยตระหนักว่าเป็นหน้าที่โดยตรงของประชาชน • เกิดภาพลักษณ์ที่ดีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ 	แกนนำ 250 คน ผู้รับประโยชน์ 2,390 คน

ที่	ผู้รับทุน	โครงการ / ผลการดำเนินงาน	ผลเชิงปริมาณ
28.	กลุ่มโรงเรียน เศรษฐกิจพอเพียง ภาคกลาง กลุ่มกรุงเทพฯ (ศูนย์ประสานอยู่ที่ โรงเรียนมัธยม พระธานีเวศน์)	<p>โครงการปลูกฝังคุณธรรมด้านจิตอาสาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <ul style="list-style-type: none"> • สร้างเสริมคุณธรรมด้านจิตอาสาและพัฒนาความรู้ความเข้าใจชีวิตพอเพียงเป็นแนวทางให้บุคลากรในโรงเรียนได้นำหลักปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิต • มีเครือข่ายเป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนคุณธรรมด้านจิตอาสาและองค์ความรู้เศรษฐกิจพอเพียงสู่สังคม เพื่อสร้างเยาวชนของชาติ ให้เป็นคนเข้มแข็ง มีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณภาพในการทำงาน • โรงเรียนมีศักยภาพในการพัฒนานวัตกรรมโครงการและเครือข่ายต่างๆ จนเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านจิตอาสาและเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ กทม. อย่างยั่งยืนต่อไป 	<p>แกนนำ 150 คน ผู้รับประโยชน์ 5,000 คน</p>
29.	สมาคมเกษตร อินทรีย์วิถีไท	<p>โครงการศูนย์เรียนรู้คุณธรรมเพื่อเศรษฐกิจพอเพียง</p> <ul style="list-style-type: none"> • เกิดการพัฒนาศูนย์ฝึกอบรม เป็น "ศูนย์เรียนรู้ด้านคุณธรรมเพื่อเศรษฐกิจพอเพียงภาคใต้" สามารถรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมใน 14 จังหวัดภาคใต้ โดยพัฒนามาตรฐานด้านอาคารสถานที่ให้มีความมั่นคง ใช้เป็นสถานที่ประชุม และเป็นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับองค์กรภาคประชาชน สมาคมเกษตรอินทรีย์วิถีไท และเครือข่ายเกษตรกรในภาคใต้ และสามารถเป็นศูนย์เชื่อมประสานกับหน่วยงานภาครัฐและเครือข่ายองค์กรภาคีเชิงคุณธรรม และสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาด้านเศรษฐกิจที่ถูกกระทบจากปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 	<p>ศูนย์เรียนรู้ 1 แห่ง ผู้รับประโยชน์ 770 คน (ระยะดำเนินการ พฤศจิกายน 2550 - มีนาคม 2551)</p>
30.	มูลนิธิเด็ก	<p>โครงการพัฒนากระบวนการสอนธรรมะแบบมีส่วนร่วมสำหรับพระสงฆ์ และนักบวชสตรี</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เกิดกระบวนการสอนธรรมะแบบมีความสามารถในการรับฟังอย่างลึกซึ้งและจับประเด็นได้ การถามคำถามเปิด คำถามเจาะ การสรุปสามารถวิเคราะห์และเชื่อมโยงหลักธรรมกับสภาพสังคมปัจจุบันได้ 2. พระสงฆ์และนักบวชสตรีสามารถพัฒนากิจกรรมบวชสามเณรภาคฤดูร้อน ให้เป็นการบวชที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำพาผู้บวชได้สัมผัสแก่นแท้ของศาสนา พุทธ การจัดเวทีเสวนาวิเคราะห์สังคม มีจิตอาสารับผิดชอบต่อสังคม สามารถนำหลักธรรมมาใช้กับชีวิตประจำวันได้ เป็นต้น 3. เกิดเครือข่ายกระบวนการสอนธรรมะแบบมีส่วนร่วมกันอย่างต่อเนื่องและพร้อมจะประสานกันทำประโยชน์เพื่อสังคมอย่างกว้างขวาง 4. เกิดผลสะท้อนต่อสังคมกระแสหลักในแง่ของการประยุกต์ธรรมะอย่างสมสมัย และเกิดการเปลี่ยนแปลงการสอนธรรมะอย่างเหมาะสมกับยุคสมัย 5. พระสงฆ์และนักบวชสตรีที่ผ่านการฝึกอบรมเครือข่ายที่ขยายผลสามารถเผยแผ่พระพุทธศาสนาได้อย่างยั่งยืน 6. มีการขยายผลนำกระบวนการสอนธรรมะแบบมีส่วนร่วมเข้าไปใช้ในโรงเรียน 	<p>พระสงฆ์และ นักบวชสตรี 45 รูป โรงเรียน 7 แห่ง</p>
31.	สมาคมสัจจะพัฒนา คุณธรรมตราด	<p>โครงการพัฒนาศักยภาพเยาวชนแสงอรุณ</p> <ul style="list-style-type: none"> • เยาวชนได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านความรู้ ความคิด และประสบการณ์ เป็นเยาวชนผู้นำที่สามารถใช้ศักยภาพของตนในการสร้างสรรค์คุณงามความดี ขยายเครือข่ายไปสู่กลุ่มเยาวชน • เกิดกลุ่มและเครือข่ายเยาวชนที่มีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นแกนนำกลุ่มเพื่อนเยาวชนที่ยึดมั่นในการทำความดี 	<p>เยาวชน 200 คน</p>

ที่	ผู้รับทุน	โครงการ / ผลการดำเนินงาน	ผลเชิงปริมาณ
32.	ชมรมพัฒนาเสนา	<p>โครงการความเข้มแข็ง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างและเฝ้าระวังคุณธรรมจริยธรรม</p> <p>1. เกิดการพัฒนาปรับปรุงจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการสำหรับโรงเรียนต้นแบบนำร่อง พื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ด้านการเสริมสร้างและเฝ้าระวังคุณธรรมจริยธรรมอย่างมีส่วนร่วมระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน ชุมชน</p> <p>2. เกิดหลักสูตรพัฒนาและฝึกอบรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในบทบาทการเป็นผู้นำเพื่อเสริมสร้างและเฝ้าระวังคุณธรรมจริยธรรมอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน สามารถนำไปเผยแพร่ขยายผลสู่พื้นที่อื่น</p> <p>3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เข้าร่วมโครงการ มีศักยภาพเพิ่มขึ้น และมีบทบาทในการเสริมสร้างเฝ้าระวังคุณธรรมจริยธรรมโดยร่วมมือกับชุมชนในการกำหนดเป็นมาตรการทางสังคม เพื่อการเฝ้าระวังปัญหาที่คุกคาม และส่งผลกระทบต่อคุณธรรมจริยธรรมในชุมชน</p> <p>4. เกิดสื่อเพื่อประกอบการเรียนการสอน การฝึกอบรม และรณรงค์เผยแพร่ด้านการส่งเสริมและเฝ้าระวังคุณธรรมจริยธรรมแบบบูรณาการระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน ชุมชน</p>	<p>แกนนำ (คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน) 115 คน</p> <p>แหล่งเรียนรู้ 3 แห่ง</p>
33.	มูลนิธิมูลมิตรไทย	<p>โครงการกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านคุณธรรมจริยธรรม</p> <p>1. เด็กและเยาวชนในสถานศึกษาในชุมชนและท้องถิ่นที่เข้าฝึกอบรมค่ายพักแรมสืบค้นความดีของบุคคล</p> <p>2. ครู ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการสืบค้นความดีและยกย่องเชิดชูความดีของบุคคล</p> <p>3. เด็กและเยาวชนได้ร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมและจิตอาสาในชุมชนท้องถิ่น</p>	<p>แกนนำเยาวชน 60 คน</p> <p>ชุมชนเข้าร่วม 3 ชุมชน</p> <p>ต้นฉบับหนังสือถอดองค์ความรู้ 1 ชุด</p> <p>แกนนำเยาวชนคุณธรรมจริยธรรม 3 โรงเรียน</p> <p>ชมรมจิตอาสาแผนที่ความดี 3 โรงเรียน</p>
34.	สภาประมุขแห่งบาทหลวงโรมันคาทอลิก	<p>โครงการส่งเสริมอาสาสมัครเพื่อสังคม</p> <p>สามารถส่งเสริมและพัฒนาจิตอาสาของอาสาสมัครในชุมชนตามแนวทางศาสนา และตามระเบียบของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้อาศัยการรวบรวมและเรียนเรียงคุณลักษณะจิตอาสา และบทบาทที่เป็นจริงของอาสาสมัครในการอนุเคราะห์ช่วยเหลือผู้อยู่ในภาวะลำบาก ทำให้สามารถพัฒนาโครงสร้างอาสาสมัครเครือข่ายศาสนาต่างๆ ได้</p>	<p>ผู้รับประโยชน์ 280 ชุมชน</p>
35.	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2 เขต 3	<p>โครงการพัฒนารูปแบบการสร้างเสริมความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเสริมสร้างและเฝ้าระวังคุณธรรมจริยธรรมของของนักเรียน โดยบูรณาการการทำงานร่วมกันภายใต้กรอบแนวคิดที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน</p> <p>ได้รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการเสริมสร้างและเฝ้าระวังคุณธรรมภายใต้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งรูปแบบการพัฒนานี้หน่วยงานรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องสามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาประสบความสำเร็จ</p>	<p>ผู้รับประโยชน์ 63 คน</p> <p>แกนนำ (คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน) 5 โรงเรียน</p> <p>นักเรียน 120 คน</p>

ก.	ผู้รับทุน	โครงการ / ผลการดำเนินงาน	ผลเชิงปริมาณ
36.	คณะละครมรดกใหม่	<p>โครงการเครือข่ายละครยามเช้า เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมอย่างยั่งยืน สำหรับเยาวชน</p> <ul style="list-style-type: none"> • เกิด “ชมรมละครยามเช้า” ในโรงเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งมีสมาชิกเบื้องต้น 25 คน แบ่งเป็นแกนนำชมรมที่เข้มแข็งจำนวน 8 คน และสมาชิกซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนงานของชมรมอีก 17 คน โดยมีครู 3 คนที่ผ่านการฝึกอบรมกระบวนการเป็นที่ปรึกษาที่เข้าใจ • ครูเกิดอุดมการณ์ เกิดความตั้งใจที่จะสอนเพื่อเด็กอย่างแท้จริงด้วยเมตตาธรรม และเกิดกระบวนการส่งต่อทักษะความรู้สู่ครูด้วยกัน • เยาวชนมีทักษะการทำงานเพื่อคนอื่นผ่านกิจกรรมของชมรม และการขยายผลดูแลเยาวชนอย่างต่อเนื่อง 3 ปี จะทำให้ชมรมละครยามเช้ามีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น โดยโรงเรียนเป็นแกนนำเรื่องการทำเพื่อผู้อื่นด้วย 	<p>แกนนำ 330 คน โรงเรียนแกนนำ 6 โรงเรียน ครูแกนนำ 18 คน แกนนำเยาวชน 48 คน ชมรมละคร ยามเช้า 6 ชมรม (6 โรงเรียนใน 6 จังหวัด)</p>
37.	มูลนิธิโรงเรียน รุ่งอรุณ	<p>โครงการประกวดโครงงานคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติโดยบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ “เยาวชนทำดีถวายในหลวง”</p> <p>ผลการประกวดโครงงานคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนส่งเสริมคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ 10 โรงเรียน 2. โครงงานคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติยอดเยี่ยมระดับประเทศ 9 โครงงาน 3. โครงงานคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติดีเยี่ยมระดับประเทศ 9 โครงงาน 4. โครงงานคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติดีเด่นระดับประเทศ 22 โครงงาน 5. โครงงานสื่อคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติดีเด่นระดับประเทศ 7 เรื่อง 6. โครงงานสื่อคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติดีเยี่ยมระดับประเทศ ประเภทสื่อสารคดีสั้น 3 เรื่อง 7. โครงงานสื่อคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติดีเด่นระดับประเทศ ประเภทสื่อสารคดีสั้น 10 เรื่อง <p>ผลการดำเนินงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีโครงการคุณธรรมเกิดขึ้นเป็นอย่างน้อย 10,000 โครงการ ที่มาจากความคิดและการร่วมมือกันทำงานจากคนรากหญ้า (บวร) ในพื้นที่เอง ซึ่งจะสร้างผลกระทบมหาศาลทั้งต่อโรงเรียนและชุมชนและต่อภาพรวมของสังคมไทย โดยผลแห่งคุณความดีที่เกิดขึ้นนี้จะเป็นสิ่งสูงสุดที่จะน้อมถวายเป็นพระราชกุศลแด่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 2. เยาวชนมีทัศนคติค่านิยมในการทำความดีมีคุณธรรม สามารถพัฒนาตนเองจนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้นำในการแก้ไขปัญหาและสร้างสิ่งที่ดี รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้อื่นได้ทำความดีและพัฒนาตนเองได้ต่อไป 3. เยาวชนมีศักยภาพและทักษะด้านความเป็นผู้นำ การวางแผนโครงการ ความเป็นผู้นำ การทำงานเป็นกลุ่ม การเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหา การประเมินผล และความรับผิดชอบ 	<p>เยาวชนที่เข้าร่วม จัดทำโครงงาน คุณธรรม จำนวน 1,780 คน</p>

**หมายเหตุ : ผลสำเร็จของโครงการที่แสดง เป็นผลตามผลการวิจัยและประเมินผลของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ตามรายงานฉบับสมบูรณ์ของโครงการวิจัยประเมินผลโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากศูนย์คุณธรรม ปีงบประมาณ 2549-2550

แผนยุทธศาสตร์ที่ 2 การวิจัยและการจัดการความรู้

ศูนย์คุณธรรม ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนในการทำงานกิจกรรม โครงการในลักษณะงานวิเคราะห์ สังเคราะห์ งานวิจัย และงานประเมินผลเชิงคุณธรรมจริยธรรมในหัวข้อที่น่าสนใจต่างๆ เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆ ในด้านคุณธรรมจริยธรรมตลอดมา รวมทั้งดำเนินการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อพิจารณาประเด็นวิจัยที่สำคัญและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหาคุณธรรมในสังคมไทย โดยให้นักวิจัยหรือคณะนักวิจัยที่มีศักยภาพความเชี่ยวชาญในประเด็นต่างๆ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ดำเนินการวิจัยฯ ตามระบบ และหลักวิชาการ เพื่อนำเสนอศูนย์คุณธรรม พิจารณาดำเนินการต่อไป และขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้นักวิจัยที่มีความสนใจนำเสนอโครงการในลักษณะงานวิเคราะห์ สังเคราะห์ งานวิจัยและงานประเมินผลเชิงคุณธรรมจริยธรรมในหัวข้อที่น่าสนใจ นำเสนอศูนย์คุณธรรมเพื่อขอรับการสนับสนุนทุนในการวิจัยได้ด้วยเช่นกัน โดยงานวิเคราะห์ สังเคราะห์ งานวิจัย และงานประเมินผลเชิงคุณธรรมจริยธรรมที่ได้รับอนุมัติ ศูนย์คุณธรรมจะให้การสนับสนุนด้านข้อมูล รวมทั้งงบประมาณในการดำเนินการนั้นแก่นักวิจัย จนแล้วเสร็จกิจกรรม/โครงการ

นอกจากนี้ ทางศูนย์คุณธรรมยังให้การสนับสนุนด้านความรู้ความเข้าใจแก่เครือข่ายของศูนย์คุณธรรมที่กระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ ให้มีความสามารถในการทำงานวิจัย อย่างมีหลักวิชาการเบื้องต้นได้ด้วยตนเอง เพื่อที่เครือข่ายต่างๆจะได้สามารถทำงานพัฒนาและเสนอแนะกิจกรรม/โครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมร่วมกับศูนย์คุณธรรมฯได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการดำเนินการจัดจ้างให้มีการวิจัยในหัวข้อที่น่าสนใจต่างๆ เพิ่มเสริมสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆในด้านคุณธรรมจริยธรรม รวมถึงได้จัดการรวบรวมผลงานวิเคราะห์/สังเคราะห์ งานวิจัย และงานประเมินผลเชิงคุณธรรมจริยธรรมที่สำเร็จเรียบร้อยแล้ว ศูนย์คุณธรรมจะเผยแพร่ต่อสาธารณชน เพื่อให้สาธารณชนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ที่น่าสนใจเหล่านั้นรูปแบบต่างๆ เช่น การจัดพิมพ์เผยแพร่ งานวิจัยในลักษณะหนังสือ และเผยแพร่งานวิจัยทางอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาค้นคว้าผ่านทางเว็บไซต์ของศูนย์คุณธรรมเป็นต้น

นอกจากงานวิเคราะห์/สังเคราะห์ งานวิจัย และงานประเมินผลเชิงคุณธรรมจริยธรรมในหัวข้อที่น่าสนใจที่เป็นนวัตกรรมใหม่ๆแล้ว เพื่อให้กิจกรรม/โครงการต่างๆ ที่ศูนย์คุณธรรมเฝ้าติดตามสนับสนุนดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์อื่นๆ เช่น กิจกรรม/โครงการตามแผนยุทธศาสตร์การเสริมหนุน เชื่อมประสาน เพิ่มพลังเครือข่ายองค์กรภาคี กิจกรรม/โครงการตามแผนยุทธศาสตร์การเสริมหนุนสื่อเพื่อส่งเสริมคุณธรรม กิจกรรม/โครงการตามแผนยุทธศาสตร์การรณรงค์สร้างกระแสคุณธรรม และกิจกรรม/โครงการตามแผนยุทธศาสตร์นโยบายส่งเสริมคุณธรรมหรือสังคมแห่งชาติ ว่าประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้และมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นที่ยอมรับหรือไม่เพียงใด และหากประสบอุปสรรคปัญหาใดๆควรแก้ไขอย่างไร ฯลฯ เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานและการสนับสนุนที่เหมาะสม รวมทั้งเป็นการสรุปสืบค้นหาชุมชน/เครือข่ายหรือกิจกรรม/โครงการที่มีผลการดำเนินงานระดับ “ ดีเยี่ยม ” มาเป็นต้นแบบหรือแบบอย่าง และแนวทางในการพัฒนาชุมชน/เครือข่ายในพื้นที่อื่นให้สำเร็จบรรลุตามเป้าหมายได้โดยเร็วยิ่งขึ้นต่อไป ศูนย์คุณธรรมจึงได้มอบหมายให้นักวิจัยและ/หรือคณะวิจัยที่เป็นคนกลางจากสถาบันการศึกษาต่างๆ จัดทำกิจกรรม/โครงการการวิจัยและประเมินผลโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากศูนย์คุณธรรมขึ้นอีกชั้นหนึ่ง ทำการวิเคราะห์ วิจัย และประเมินผลเพื่อให้ได้ผลการประเมินที่มีความโปร่งใส เป็นกลาง ถูกต้อง อ้างอิงและเชื่อถือได้ตามหลักวิชาการสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนา สร้างสรรค์ ปรับปรุงกิจกรรม/โครงการตลอดจนพัฒนาระบบการให้การส่งเสริมและสนับสนุนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้นอย่างยั่งยืนต่อไป และถือเป็นงานติดตามประเมินผลงานกิจกรรม/โครงการของศูนย์คุณธรรมที่มีประสิทธิภาพอย่างมากอีกทางหนึ่ง

ในปีงบประมาณ 2550 ได้ดำเนินโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ด้านการวิจัยและจัดการความรู้ จำนวน 6 โครงการ คือ

โครงการงานวิจัยและจัดการความรู้ ปีงบประมาณ 2550

ก.	โครงการ	ผู้วิจัย
1.	โครงการการวิจัยประเมินผลโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากศูนย์คุณธรรมปีงบประมาณ 2549-2550	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
2.	โครงการศึกษาแนวทางการปลูกจิตสำนึกคุณธรรมผ่านระบบการศึกษา:กรณีศึกษามูลนิธิพุทธฉือจี้ ไต้หวัน	พระเดิมแท้ ชาวหินฟ้า
3.	โครงการวิจัยแนวทางการพัฒนาคุณธรรม : กรณีศึกษาโรงเรียนรุ่งอรุณ	มูลนิธิโรงเรียนรุ่งอรุณ โดย รศ.ประภาภัทร นิยม
4.	โครงการศึกษาระบบการบริหารจัดการงานอาสาสมัครของมูลนิธิพุทธฉือจี้ ไต้หวัน	รศ. ศุภรัตน์ รัตนมุขย์ ประธานคณะกรรมการ ศูนย์ส่งเสริมการให้และการอาสาเพื่อสังคม
5.	โครงการคัดสรรและนำเสนอหนังสือสำคัญในการสร้างคุณธรรม	นายเรืองศักดิ์ ปิ่นประทีป กรรมการผู้จัดการ มูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก
6.	โครงการวิจัยคุณธรรมในกระบวนการยุติธรรมกับการคอร์รัปชันเชิงอำนาจ	มูลนิธิผสานวัฒนธรรม โดย นายสมชาย หอมลออ ประธานมูลนิธิ

และแบ่งแยกตามผู้ได้รับการสนับสนุนเงินทุนได้ดังนี้

ประเภทผู้วิจัย	จำนวนโครงการ
1. สถาบันการศึกษา	1
2. องค์กร เช่น มูลนิธิ	4
3. บุคคล นิตินิตบุคคล	1
รวม	6

1. โครงการการวิจัยประเมินผลโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากศูนย์คุณธรรม ปีงบประมาณ 2549-2550

ศูนย์คุณธรรมได้มอบหมายให้คณะวิจัยซึ่งเป็นคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเป็นคณะวิจัยหลักร่วมทำงานกับคณะวิจัย ซึ่งเป็นคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่างๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และนักวิชาการอิสระ เป็นผู้ร่วมจัดทำโครงการวิจัยและประเมินผลและติดตามผลกิจกรรม/โครงการต่างๆ ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากศูนย์คุณธรรม โดยในการวิจัยและประเมินผลและติดตามผลกิจกรรม/โครงการต่างๆ ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากศูนย์คุณธรรมครั้งนี้เป็นการวิจัยและประเมินผลและติดตามผลกิจกรรม/โครงการต่างๆ ของศูนย์คุณธรรมที่ดำเนินการในปีงบประมาณ 2549 จำนวน 69 โครงการ ปีงบประมาณ 2550 จำนวน 38 โครงการ และโครงการที่ดำเนินการในปีงบประมาณ 2548 แต่ยังมีได้รับการประเมินอย่างเป็นระบบอีก 1 โครงการ ครอบคลุมโครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว และโครงการที่อยู่ในระหว่างดำเนินการในขณะนั้นจำนวนทั้งสิ้น 108 โครงการ ในพื้นที่โครงการโดยตรง ครอบคลุมพื้นที่ภูมิภาคทั่วประเทศ ผลการประเมินพอสรุปได้ดังนี้

ผลการประเมินแยกตามปีงบประมาณ

ผลการประเมิน	ปีงบประมาณ			
	2548	2549	2550	โครงการ
ดีเยี่ยม	-	11	6	17
ดี	-	13	2	15
เกือบดี	1	45	29	75
พอใช้	-	-	-	-
ยกเล็ก	-	-	1	1
รวม	1	69	38	108

ผลการประเมินแยกตามภูมิภาค

ภาค	ผลการประเมิน					
	ดีเยี่ยม	ดี	เกือบดี	พอใช้	รับ	รวม
กลาง	11	6	28	-	-	45
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1	0	20	-	1	22
ใต้	3	6	16	-	-	25
เหนือ	2	3	11	-	-	16
รวม	17	15	75	-	1	108

**ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในหัวเรื่อง “ผลการประเมินกิจกรรม/โครงการ” ในรายงานประจำปีฉบับนี้ และรายละเอียดฉบับสมบูรณ์ได้ที่ศูนย์คุณธรรมหรือที่เว็บไซต์ www.moralcenter.or.th

2. โครงการศึกษาแนวทางการปลูกจิตสำนึกคุณธรรมผ่านระบบการศึกษา:กรณีศึกษา มูลนิธิพุทธฉือจี้ ไต้หวัน

จากการศึกษารูปแบบความสำเร็จในกระบวนการศึกษาของสถานศึกษาฉือจี้ พบว่าสถานศึกษาในสังกัดมูลนิธิพุทธฉือจี้มีบทบาทและประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนนักศึกษาทั้งกาย จิตสำนึก และจิตวิญญาณอย่างมาก โดยพบว่านักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดมูลนิธิพุทธฉือจี้ในทุกระดับการศึกษามีวินัยในตัวเอง มีความกระตือรือร้น และมีความรับผิดชอบต่อตัวเองดีมาก เช่น ตื่นนอนแต่เช้าตรงเวลา รับประทานอาหารอย่างมีระเบียบเรียบร้อย พักผ่อนและนอนตรงเวลา มีความตั้งใจที่จะร่วมกิจกรรมของโรงเรียน มีความเคารพต่อคน สัตว์ สิ่งของ สิ่งแวดล้อม และเรื่องราวต่างๆ มีจิตใจสำนึกในเรื่องของบุญคุณดีมาก ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนดีมาก เนื่องจากนักเรียนเรียนรู้และเข้าใจคุณธรรมคำสอนที่เป็นนามธรรม อันได้แก่ ความรัก การให้อภัย ความสำนึกในบุญคุณ การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ฯลฯ ได้ชัดเจน เห็นและได้รับประโยชน์สุขจากการปฏิบัติตามคุณธรรมเหล่านั้น

ดังนั้นศูนย์คุณธรรมจึงได้มอบหมายให้ สมณะเดิมแท้ ชาวหินฟ้า ทำการวิจัยศึกษาในเชิงลึกเรื่องแนวทางการปลูกจิตสำนึกคุณธรรมจริยธรรมผ่านระบบการศึกษาอย่างจริงจังขึ้น โดยใช้การดำเนินงานของมูลนิธิพุทธฉือจี้ ไต้หวัน เป็นกรณีศึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูลและข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่สนใจ นำไปใช้ปรับปรุงรูปแบบหรือหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนของระบบการศึกษาของตนเองต่อไป

**ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในหัวเรื่อง “สถานภาพคุณธรรมของประชาชนในสังคมไทย” ในรายงานประจำปีฉบับนี้ และรายละเอียดฉบับสมบูรณ์ได้ที่ศูนย์คุณธรรมหรือที่เว็บไซต์ www.moralcenter.or.th

3. โครงการวิจัยแนวทางการพัฒนาคุณธรรม: กรณีศึกษาโรงเรียนรุ่งอรุณ

ศูนย์คุณธรรมต้องการรายงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณธรรมในระบบโรงเรียน เพื่อเรียนรู้ถึงบทบาทการจัดกระบวนการพัฒนาคุณธรรมของสถานศึกษา อันจะเป็นแนวทางให้สถานศึกษาอื่น ๆ นำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาระบบการศึกษาไทยต่อไป ศูนย์คุณธรรมจึงได้มอบหมายให้มูลนิธิโรงเรียนรุ่งอรุณ โดย รศ.ประภาภัทร นิยม ทำการวิจัยกรณีศึกษาโรงเรียนรุ่งอรุณ โดยโรงเรียนรุ่งอรุณเป็นโรงเรียนที่ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2540 และดำเนินการมาครบสิบปีแล้ว โดยจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ตลอดระยะการดำเนินงาน โรงเรียนรุ่งอรุณ ได้มีส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์ประสบการณ์ทางการศึกษาแบบวิถีพุทธ โดยมุ่งนำหลักคิดและแนวทางของพุทธธรรมมาใช้ในการพัฒนาคุณธรรมที่บูรณาการอยู่ในวิถีชีวิต และวิถีการเรียนรู้ ได้ผลเป็นที่น่าพอใจอย่างมาก จากงานวิจัยพอสรุปได้ว่า โรงเรียนรุ่งอรุณใช้หลักคิดทางพุทธธรรมเป็นหลักที่สำคัญคือ หลักบุพพาคทางการศึกษา อันประกอบด้วยปัจจัยสองประการคือ กัลยาณมิตร และโยนิโสมนสิการในการดำเนินงาน โดยหากปัจจัยทั้งสองถึงพร้อมเมื่อใด การศึกษาหรือเรียนรู้ นั้นจะนำไปสู่ปัญญาในขั้นต้นคือ เกิดสัมมาทิฐิ

ด้วยหลักคิดดังกล่าว โรงเรียนรุ่งอรุณได้นำไปใช้ในการพัฒนาคุณธรรม โดยเน้นที่กระบวนการพัฒนาครู กระบวนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน การพัฒนาผู้ปกครอง กระบวนการบริหารจัดการและสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

**ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในหัวเรื่อง "สถานภาพคุณธรรมของประชาชนในสังคมไทย" ในรายงานประจำปีฉบับนี้ และรายละเอียดฉบับสมบูรณ์ได้ที่ศูนย์คุณธรรมหรือที่เว็บไซต์ www.moralcenter.or.th

4. โครงการศึกษาระบบการบริหารจัดการงานอาสาสมัครของมูลนิธิพุทธรณีน้อย ใต้หวัน

ศูนย์คุณธรรมได้มอบหมายให้ รศ. สุภรัตน์ รัตนมุขย์ ประธานคณะทำงานศูนย์ส่งเสริมการให้และการอาสาเพื่อสังคม ศึกษาหลักแนวคิดเรื่องอาสาสมัครของมูลนิธิพุทธรณีน้อย ซึ่งประกอบด้วย 4 เรื่องหลักๆ คือ หลักพุทธศาสนาแนวมนุษยนิยม ความเชื่อในเรื่องชาติภพและกฎแห่งกรรม การมองมนุษย์ในแง่บวก และภาวะผู้นำเปี่ยมบุญญาภาพของท่านธรรมอาจารย์ และรูปแบบการบริหารจัดการงานอาสาสมัครของมูลนิธิพุทธรณีน้อย ใต้หวัน ที่เปี่ยมไปด้วยความศรัทธาในความจริง (Truth) ความดี (Virtue) และความงาม (Beauty) และเสนอรูปแบบการบริหารจัดการงานอาสาสมัครสำหรับสังคมไทย โดยอาศัยความรู้จากระบบการบริหารจัดการงานอาสาสมัครของมูลนิธิพุทธรณีน้อย ใต้หวัน มาประยุกต์ใช้งานด้านอาสาสมัครของไทย

**ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในหัวเรื่อง "สถานภาพคุณธรรมของประชาชนในสังคมไทย" ในรายงานประจำปีฉบับนี้ และรายละเอียดฉบับสมบูรณ์ได้ที่ศูนย์คุณธรรมหรือที่เว็บไซต์ www.moralcenter.or.th

5. โครงการคัดสรรและนำเสนอหนังสือสำคัญในการสร้างคุณธรรม

มีวัตถุประสงค์เพื่อคัดสรรและนำเสนอหนังสือที่มีเนื้อหาที่นำสู่การสร้างคุณธรรมสำหรับผู้อ่านในแต่ละช่วงวัยในรูปแบบบรรณนิทัศน์ สำหรับให้ผู้สนใจได้ใช้เป็นแนวทางในการเลือกซื้อหนังสือที่ส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม ดำเนินการคัดสรรโดยส่งแบบสอบถามและสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ว. วชิรเมธี	แมชีคันสนีย์ เสถียรสุด	นพ.พลเดช-ดร.วณิ ปิ่นประทีป
นพ. ยงยุทธ มัยลาภ	ม.ร.ว.สายสิงห์ ศิริบุตร	ดร.สิริกัร มณีรินทร์
คุณวีระ ไรจน์พจนรัตน์	คุณนราทิพย์ พุ่มทรัพย์	คุณวิริยะ สิริสิงห์
คุณสำเร็จ พันธุ์สนิท	คุณกาญจนา มะลิวัลย์	คุณอภิชาติ ลีลาทิวานนท์
รศ.อำนาจ เย็นสบาย	คุณอุไรวรรณ กรวิทยาธิลป์	รศ.กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์
คุณพวงมาน พงษ์ไพบูลย์	ดร.อรสุดา เจริญรัก	รศ.สุพรรณิ วราทร
คุณสุรนุช ธงศิลา	คุณวิสวาล อ่วมเจริญ	คุณยุพา เพชรฤทธิ
คุณทิพย์สุดา สุขเมธเสนีย์	คุณคำแก้ว ไกรสรพงษ์	คุณสำเร็จ จันทร์โอกุล
คุณเกษร บัวทอง	ดร.ถนอมวงศ์ ล้ายอุดมรรคผล	คุณเบญจลักษณ์ เกิดวงศ์หงส์
คุณพรพิมล เสนมดุง	คุณเพ็ญแข รัตมีไพฑูรย์	รศ.นิตโอละ ระเด่นอาหมัด
คุณไพรินทร์ พรายแก้ว	คุณสุวรรณา ชีวพฤกษ์	คุณณัฐพร ศรีมุกด์
คุณปิ่นอนงค์ คุณกุล	คุณรุ่งนภา ทัดท่าทราย	คุณฮาซัน ลำเสียงพล
คุณอาชวาท พรหมทอง	คุณมะอาลี มะเหซ	คุณสมชาย อิมรัตน์
คุณปราณี ทองธรรมชาติ	คุณแอนก จงเสถียร	คุณธิดา สุวรรณสาครกุล
คุณสมศักดิ์ พันธุ์ทอง	คุณกตัญชลิ พันธุ์ทอง	คุณมาลี กล้าหาญ
คุณยุพิน แก้วสุวรรณ	คุณศิวานาด ตั้งพัฒนาประดิษฐ์	คุณรัชนิยา เขียวแก้ว
คุณมาลี เครือทับ	คุณสมพร กองคุณ	คุณอนุพงษ์ แสงสาคร
คุณวิรัชชัย แก้วนอก	คุณวิโรจน์ บุญราศรี	คุณชาญวี วิวัฒน์วงศ์ธร
คุณจำเนียร อ่อนทอง	คุณภัทราวดี ลีบอพราน	คุณพีรพล พูลสุข
คุณรุ่งทิวา มุกข์แสงเงิน	คุณพัชชา พิมพ์ประสานต์	คุณศรดา กปิตตา ณ อยุธยา
คุณอนันต์ สุขโต	คุณอรรรณพ อิศระยังยืน	คุณเทพรัตน์ มูลวัฒนา
คุณจักรเศ จัปแสงจันทร์	คุณเบญจรงค์ เป็นน้อย	คุณอมรพรรณ เหตุทอง
คุณกฤษณะ แดงไทย	คุณทรงยุทธ หลักคำ	คุณรังสรรค์ สว่างเนตร
คุณรัชณี ระมิ่งน้อย	คุณภัชรี ทองสวัสดิ์	คุณอังคณา ทองกุลธนชัย
ด.ช.สิทธิอินทร์ พิมพ์	คุณนารีรัตน์ มงคลไพพันธ์	คุณอุดาพร สงสุวรรณ
คุณทัศนาว ไหวไว	คุณรัชณี เกษศิริ	คุณสิริรัตน์ นิ่มเงิน
คุณรัตนากร ทองสำราญ	คุณคันสนีย์ สีตะบันย์ เมอลเลอร์	

ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีชื่อเสียงในสังคม เป็นผู้ที่ใช้ชีวิตกระทั่งประสบความสำเร็จ และเป็นที่ยกย่องของสังคมว่าเป็นคนที่มีคุณธรรม ให้ช่วยคัดสรรและนำเสนอรายชื่อหนังสือดีที่เคยอ่านและเห็นว่ามีความดีหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือนำเสนอถึงคุณธรรมด้านใดด้านหนึ่ง และยังคงอยู่ในความทรงจำที่สำคัญ ต้องเป็นหนังสือที่ยังคงหาได้ในปัจจุบัน และประเภทของหนังสือที่ไม่นำมาเสนอ คือกลุ่มหนังสือดีควรอ่านอยู่แล้ว เช่น นิทาน วรรณคดี หนังสือพระราชนิพนธ์ และพระนิพนธ์ในพระบรมวงศานุวงศ์

หนังสือที่ได้รับการเสนอชื่อมีรวมทั้งสิ้น 255 เรื่อง ได้จัดทำบรรณนิทัศน์ พร้อมเสนอว่า
คุณธรรมด้านใดบ้างที่ปรากฏในหนังสือ โดยแบ่งตามกลุ่มอายุผู้อ่าน ดังนี้

• กลุ่มปฐมวัย 0-6 ปี	84	เล่ม
• กลุ่มวัยประถม 7-15 ปี	56	เล่ม
• กลุ่มวัยรุ่น 16-25 ปี	37	เล่ม
• กลุ่มวัยทำงาน 26-60 ปี	61	เล่ม
• กลุ่มวัยเกษียณ 60 ปีขึ้นไป	14	เล่ม

6. โครงการวิจัยคุณธรรมในกระบวนการยุติธรรมกับการคอร์รัปชันเชิงอำนาจ

คุณธรรม เป็นปัจจัยสำคัญในทุกภาคส่วนของสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการยุติธรรม ถือว่าเป็นที่พึ่งของประชาชนในการนำความเป็นธรรม ความถูกต้อง และสันติสุขมาสู่สังคม รวมทั้งเป็นรากฐานของสังคมประชาธิปไตย ขณะเดียวกัน การคอร์รัปชันเชิงอำนาจ จัดว่าเป็นวิกฤติคุณธรรมร้ายแรงในกระบวนการยุติธรรมและกระบวนการตรวจสอบ ทั้งนี้ กระบวนการยุติธรรมและองค์กรตรวจสอบมีหลักจริยธรรม ข้อกำหนด ระเบียบกฎเกณฑ์ที่เป็นเครื่องมือในการกำกับพฤติกรรมของบุคลากรซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักนิติธรรมหรือนิติรัฐ รวมถึงการเคารพและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน จึงได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อวิเคราะห์ประเด็นปัญหา สาเหตุ และปัจจัยที่มีผลต่อคุณธรรมจริยธรรมในกระบวนการยุติธรรม เสนอแนวทางให้ทุกภาคส่วนได้ร่วมติดตามตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชันและหาแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหา โดยการเสริมสร้างคุณธรรมในกระบวนการยุติธรรมและองค์กรตรวจสอบ

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การคอร์รัปชันรูปแบบต่างๆในกระบวนการยุติธรรม ส่งผลทำให้กลไกในกระบวนการยุติธรรมบิดเบือนไป และมีแนวโน้มความไม่เชื่อมั่นของประชาชน ซึ่งข้อเสนอแนะที่สำคัญคือ การส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม ทั้งลักษณะของการศึกษาเรียนรู้ และสัมผัสเพิ่มพูนประสบการณ์ในกระบวนการยุติธรรม ขณะเดียวกัน การตรวจสอบจากภายนอกอาจเป็นแรงกระตุ้นให้บุคลากรในกระบวนการยุติธรรมมีความกล้าหาญทางจริยธรรมมากขึ้น ตลอดจนควรมีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เพื่อสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

แผนยุทธศาสตร์ที่ 3

การเสริมหนุนสื่อเพื่อส่งเสริมคุณธรรม

ศูนย์คุณธรรมได้ดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การเสริมหนุนสื่อและรณรงค์เพื่อส่งเสริมคุณธรรมดังนี้

แผนงานสื่อส่งเสริมคุณธรรม

โครงการส่งเสริมสื่อทั่วไปเพื่อส่งเสริมคุณธรรม

1. จัดการประกวดสพอตรณรงค์เชิงคุณธรรมทางโทรทัศน์
ในหัวข้อ “คนไทย...ใจซื่อสัตย์”

โครงการนี้ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจาก สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานโล่รางวัลชนะเลิศ โดยดำเนินงานระหว่างเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2550 การดำเนินงานการจัดการประกวดสพอตรณรงค์เชิงคุณธรรม “คนไทย...ใจซื่อสัตย์” แบ่งการประกวดเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทประชาชนทั่วไป และประเภทนักเรียนนักศึกษา โดยมีผลงานที่ส่งเข้าประกวดรวมทั้งสิ้น 141 ผลงาน แบ่งเป็นประเภทประชาชนทั่วไป ส่งผลงานเข้าประกวด 74 ผลงาน ประเภทนักเรียนนักศึกษา ส่งผลงานเข้าประกวด 67 ผลงาน ผลการประกวดมีรายละเอียดดังนี้

ประเภท นักเรียน นักศึกษา

- รางวัลชนะเลิศ เรื่อง "ปลูกคน ปลูกต้นไม้" ได้แก่ นางสาววิญญา โต๊ะซันดี
นางสาวจิตรา ลุผลแท้ นางสาววัชรพร พอพันธ์วิจิตร
- รางวัลดีเด่น เรื่อง "ก๊ี้จะโกง" ได้แก่ นางสาวอวิกา วราทร นางสาวชนาพร พิกุลนาควงศ์
นางสาวปติชา ผลพิสิษฐ์
- รางวัลดีเด่น เรื่อง "เด็กน้อย" ได้แก่ นายวีรพล สุดใจ นายเอกลักษณ์ วรภิจจานุวัฒน์
นายวรรณกร พิณวานิช
- รางวัลชมเชย เรื่อง "Taxi" "ทิม นั้งซิจ๊ะ ที่รัก" ได้แก่ นายวิรัชญ์ สุขพราว
นางสาวพีรยา ตันติโชติวงศ์ นายปัฐวิ อับดุลเลาะ
นางสาววาสนา เรื่องวรรณ นางสาวสุนธรา เอกจิตร
- รางวัลชมเชย เรื่อง "นิกได้ทัน" ได้แก่ นางสาวนิฏฐา เจริญคิด นางสาวปัญญาพร แสงสมพร

ประเภท ประชาชนทั่วไป

รางวัลชนะเลิศ	เรื่อง “โจร 500” “ทีม Heartworks” ได้แก่ นายกิตติศักดิ์ ขุนเพชร นายกฤษฎา เปาณิล นายภูมิรัฐ เจริญขวัญ
รางวัลดีเด่น	เรื่อง “คาร์ถ ค่าคน” ได้แก่ นายชุตีเทพ หิรัญโน นายปวีริศ สืบศักดิ์ธรรม นายสุเมธ พวงอก
รางวัลดีเด่น	เรื่อง “เตือนจิต” ได้แก่ นายสุรียา จริยาภีรัต
รางวัลชมเชย	เรื่อง “เสรีจตรู” ได้แก่ นายคมเพชร หงหา นายรุ่งโรจน์ ปรัชญาคุณ
รางวัลชมเชย	เรื่อง “กรรม” ได้แก่ นายปฐมพงษ์ ลมชาย นายณัฐกร วานวิริยะ

ศูนย์คุณธรรมได้ส่งผลงานที่ได้รับรางวัลในรูปแบบ DVD พร้อมแบบสอบถามแสดงความ
 คิดเห็นไปยังสถาบันการศึกษาต่างๆ จำนวน 500 ชุด ตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม 2551 ถึงวันที่ 29
 กุมภาพันธ์ 2551 และได้รับแบบสอบถามตอบกลับจำนวน 360 ชุด จากสถาบันการศึกษา 80 สถาบัน
 คิดเป็นร้อยละ 72 จากจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด ซึ่งผลจากการสำรวจความคิดเห็นต่อโครงการ นี้
 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากและมากที่สุด เช่น ความพึงพอใจโดยรวม
 อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 58 ระดับมากที่สุด ร้อยละ 24.44 เป็นต้น ส่วนประเด็นที่น่าสนใจ คือ ประเด็น
 คุณธรรมที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่ามีมีความสำคัญและควรส่งเสริม คือ

- ลำดับที่ 1 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต (ร้อยละ 42.67)
- ลำดับที่ 2 ด้านความมีสติสัมปชัญญะ (ร้อยละ 19.02)
- ลำดับที่ 3 ด้านความมีวินัย (ร้อยละ 17.99)
- ลำดับที่ 4 ด้านความรับผิดชอบ (ร้อยละ 12.34)
- ลำดับที่ 5 ด้านจิตอาสา (ร้อยละ 4.88)
- ลำดับที่ 6 ด้านความขยันหมั่นเพียร (ร้อยละ 1.54) เป็นต้น

2. จัดกิจกรรมสื่อส่งเสริมคุณธรรม ศาสนิตสฆานฉันทน์ การดำเนินกิจกรรมการแสดง ปาฐกถารธรรม

โดยนิมนต์พระภิกษุ ดิช นัท ฉันท์ พระสงฆ์ในพระพุทธศาสนาชาวเวียดนามที่ได้รับยกย่องให้เป็นผู้นำทางจิตวิญญาณในหมู่ผู้นับถือศาสนาพุทธในทวีปยุโรปและอเมริกาเหนือ และเป็นผู้ออกตั้งชุมชนหมู่บ้านพลัม ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งเป็นชุมชนการปฏิบัติธรรมของพุทธบริษัท 4 ที่เน้นการเจริญสติในการดำเนินชีวิตประจำวัน มาแสดงปาฐกถาในวันที่ 20 พฤษภาคม 2550 ณ อาคารลุมพินีสถานสวนลุมพินี กรุงเทพฯ มีผู้เข้าร่วมงาน คือ สื่อมวลชนและประชาชนทั่วไป จำนวน 800 คน และจัดภาวนา: ศานติสูสฆานฉันทน์ในวันที่ 23-27 พฤษภาคม 2550 ณ ศูนย์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ มีสื่อมวลชนเข้าร่วมกิจกรรม 50 คน การจัดกิจกรรมนี้ เพื่อสนับสนุนให้เยาวชนประชาชน และสื่อมวลชนเกิดความรู้ความเข้าใจในหลักแห่งพระพุทธศาสนา และสามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวัน และสร้างกระแสค่านิยมเชิงคุณธรรม และเพื่อให้สื่อมวลชนถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้รับสู่สาธารณะ

3. จัดการเสวนา “พรรคการเมืองจะเข้ามาทำงานการเมืองด้วยคุณธรรมได้อย่างไร”

จัดขึ้นในวันที่ 17 พฤศจิกายน 2550 ณ ห้องเกษตร โรงแรมหลุยส์แทเวิร์น โดยมีผู้แทนพรรคการเมืองเข้าร่วมการเสวนาจำนวน 5 พรรค ได้แก่

1. นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ	หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์
2. นายแพทย์วินัย วีริยะกิจจา	รองหัวหน้าพรรคชาติไทย
3. พ.ต.ท.กานต์ เทียนแก้ว	รองหัวหน้าพรรคพลังประชาชน
4. นายอุทัย พิมพ์ใจชน	ที่ปรึกษาพรรครวมใจไทยชาติพัฒนา
5. นายถิรชัย วุฒิธรรม	ผู้แทนพรรคเพื่อแผ่นดิน

การเสวนาครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมเสวนา คือ ประชาชนทั่วไป และนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนคร รวมทั้งสิ้น 153 คน ผลที่ได้รับจากการเสวนาทำให้ได้แนวคิดในการทำงานการเมืองด้วยคุณธรรมและจริยธรรมจากผู้แทนนักการเมือง โดยศูนย์คุณธรรมได้รวบรวมแนวคิดของผู้แทนพรรคการเมืองทั้ง 5 พรรค ตีพิมพ์เป็นหนังสือชื่อ งานเสวนา “พรรคการเมืองจะเข้ามาทำงานการเมืองด้วยคุณธรรมได้อย่างไร” เพื่อเผยแพร่แก่ผู้สนใจโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

4. ผลิตและเผยแพร่รายการดงไม้บานสื่อสารความดี

ได้ดำเนินการผลิตสารคดีสั้น ความยาว 3 นาที จำนวน 74 ตอน เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 ทุกวัน ศุกร์ เวลาประมาณ 12.30 – 12.45 น.

ผลที่ได้รับ มีผู้ชมรายการเฉลี่ยต่อครั้งประมาณ 1,000,000 คน(จากผลสำรวจผู้ชมทางโทรทัศน์ของ AGB NIELSEN MEDIA RESEARCH)

5. ผลิตและเผยแพร่รายการการ์ตูน “รู้ฮีโร่ฮีโร่”

ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี (ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.) ทุกวันจันทร์ เวลาประมาณ 16.30 - 17.10 น.และออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ดาวเทียม TGN ทุกวัน สู่ 170 ประเทศทั่วโลก ระหว่างเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2550 รวม13 ตอน

ผลที่ได้รับ มีผู้ชมรายการเฉลี่ยต่อครั้งประมาณ 100,000 คน (จากผลสำรวจผู้ชมทางโทรทัศน์ของ AGB NIELSEN MEDIA RESEARCH)

6. ผลิตและเผยแพร่วารสารคุณธรรมรายเดือน ปีที่ 2

ดำเนินการจัดทำวารสารคุณธรรมเพื่อเผยแพร่ความเคลื่อนไหวการดำเนินงานขององค์กรและเครือข่ายด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยจัดพิมพ์เผยแพร่แก่สถานศึกษาและประชาชนทั่วไป เดือนละ 5,000 ฉบับ

7. ผลิตและเผยแพร่รายการ มุมมืด และ เรื่องจริงมุมมืด

ดำเนินการผลิตและเผยแพร่สารคดีสะท้อนปัญหาสังคม โดยรายการ “มุมมืด” ออกอากาศทุกวันเสาร์ เวลาประมาณ 06.50 - 06.55 น. ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง 3 (จำนวน 9 ตอน) และต่อมาย้ายมาออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เวลา 17.30 — 18.10 น.

ผลที่ได้รับ มีผู้ชมรายการเฉลี่ยต่อครั้งประมาณ 600,000 คน (จากผลสำรวจผู้ชมทางโทรทัศน์ของบริษัท AGB NIELSEN MEDIA RESEARCH)

และนำมาเผยแพร่เรื่องราวอย่างละเอียดอีกครั้ง ในรายการเรื่องจริงผ่านจอ ช่วง “เรื่องจริงมุมมืด” ทุกวันพฤหัสบดี เวลา 22.20 - 23.50 น. ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 ระหว่างเดือนมิถุนายน 2550 - กุมภาพันธ์ 2551 รวมทั้งสิ้น 38 ตอน

ผลที่ได้รับ มีผู้ชมรายการเฉลี่ยต่อครั้งประมาณ 5,900,000 คน (จากผลสำรวจผู้ชมทางโทรทัศน์ของบริษัท AGB NIELSEN MEDIA RESEARCH)

8. ผลิตและเผยแพร่สโปตวิทยุเชิงคุณธรรม

ผลิตสโปตรณรงค์คุณธรรมทางสื่อวิทยุ ความยาว 30 วินาที เป็นสโปตคั่นรายการ (FILLER) เพื่อเป็นสื่อรณรงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรม ทางสถานีวิทยุ F.M. 88.5 (รวมทั้งหมด 132 ครั้ง) และ 104.5 เมกะเฮิรตซ์ (รวมทั้งหมด 132 ครั้ง) ทางสถานีวิทยุ F.M 94.5 และทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ F.M. 92.5 เมกะเฮิรตซ์ (รวมทั้งหมด 90 ครั้ง) ระหว่างเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2550

9. ผลิตและเผยแพร่หนังสือที่ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ ความรู้ และคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 22 รายการ

รวมทั้งสิ้น 92,500 เล่ม (รายชื่อตามรายการหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่ผลิตและเผยแพร่ในปีงบประมาณ 2550 ทำรายงานประจำปีฉบับนี้)

10. ผลิตและเผยแพร่ DVD/VCD/CD

- สารคดีรายการดอกไม้บานสื่อสารความดี
- การ์ตูน “รู้โอโหน่อิเหน่”
- CD เพลงของหลวงวิจิตรวาทการ ฯลฯ

11. สื่ออินเทอร์เน็ต

จัดทำเว็บไซต์เพื่อเผยแพร่ข่าวสารและผลงานของศูนย์คุณธรรมและเครือข่ายคุณธรรม รวมทั้งนำเสนอองค์ความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม เผยแพร่สื่อและนวัตกรรมผ่านวิธีการต่างๆ โดยเฉพาะการเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้เกิดการขยายผลในวงกว้าง

มีจำนวนคนเข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์ของศูนย์คุณธรรมแล้วทั้งสิ้น 246,052 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2550)

แผนงานรณรงค์ส่งเสริมคุณธรรม

โครงการร่วมกันทำความดีถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ดำเนินการจัดประกวดเรียงความ วาดภาพ และบทกลอน บทกวี และพิมพ์ไปรษณียบัตรถวายพระพร โดยนำผลงานผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศและรองชนะเลิศจากการประกวดวาดภาพ มาจัดพิมพ์ลงบนไปรษณียบัตรจำนวน 200,000 ใบ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้เขียนข้อความแสดงความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ 80 พรรษา

ผลการดำเนินงาน

มีสถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการจาก 74 จังหวัดทั่วประเทศเข้าร่วมส่งผลงานเข้าประกวดจำนวน 1,450 ผลงาน ซึ่งมีผลการประกวดดังนี้

ผลการประกวดบทกวีร่วมสมัย “กายยักลอน..สอนคุณธรรมตามแนวพระราชดำริส”

ระดับนิสิตนักศึกษา และประชาชน

รางวัลชนะเลิศ	นางสาวนิชานันท์ นันทศิริศรีธน
รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 1	นางรพีพรรณ เพชรอนันต์กุล
รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 2	นางสาววีณา วุฒิจำนงค์

ผลการประกวดเรียงความ “เรียงถ้อย ร้อยคำ...บอกเล่าความดีของคนที่ดีจัก”

ระดับประถมศึกษา

รางวัลชนะเลิศ	เด็กชายสิรภพ รอดพันธุ์ โรงเรียนวัดดอนยายหอม (หลวงพ่ोजินอุปถัมภ์)
รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 1	เด็กหญิงวิชญา สมานชาติ โรงเรียนอนุบาลนางรอง (สังฆกฤษฎ์อนุสรณ์)
รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 2	เด็กหญิงสิริธร มีสุขสบาย โรงเรียนวัดไผ่เงินโชตนาราม

ระดับมัธยมศึกษา

รางวัลชนะเลิศ	นางสาวธนิศา สุวรรณสินธุ์ โรงเรียนตรุณราชบุรี
รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 1	สามเณรณรินทร์ ฐรรธรรม โรงเรียนมงคลวิทยา
รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 2	นางสาวเกศรินทร์ ไชโยธา

ผลการประกวดวาดภาพ “วาดเส้นสาย ถ่ายทอดความซื่อตรง..ถวายองค์กษัตริย์”

ระดับประถมศึกษา

รางวัลชนะเลิศ	เด็กหญิงกนกกร เพชรประไพ โรงเรียนท้าวสุรนารี
รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 1	เด็กหญิงปาริชาติ เจนนรงค์ยุทธ โรงเรียนวัดม่วงแคว
รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 2	เด็กชายธวัชวัฒน์ แจ่มประเสริฐ โรงเรียนชัยมงคลวิทยา

ระดับมัธยมศึกษา

รางวัลชนะเลิศ	นายกฤตธี นันทิทัศน์ โรงเรียนดาราสมุทร
รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 1	เด็กหญิงกษิรภัทน์ ปานทอง (ชมรมศิลปะกลุ่มกระท่อมศรีธา) โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ
รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 2	นายพร้อมพงษ์ ทวีชาติ โรงเรียนเสด็จ

แผนยุทธศาสตร์ที่ 4

นโยบายสาธารณะ

นโยบายสาธารณะ เป็นเครื่องมือหนึ่งในการบริหารจัดการทางสังคม และมีบทบาทสำคัญในฐานะแหล่งพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของสังคม โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน ซึ่งจะเป็นพลังเสริมให้เกิดการผลักดันนโยบายเพื่อชี้ทิศทางของสังคม โดยคุณลักษณะของนโยบายสาธารณะที่ดีจะนำไปสู่เป้าหมายหลักในแง่ความถูกต้องเป็นธรรมและประโยชน์สุขของมหาชน สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน ขณะเดียวกันประชาชนได้มีบทบาทสำคัญในฐานะเจ้าของนโยบาย ทั้งนี้ นโยบายสาธารณะที่ดีจำเป็นต้องอาศัยการวิจัยและจัดการความรู้เพื่อเป็นรากฐานของนโยบายสาธารณะที่มีประสิทธิผลต่อไป

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ศูนย์คุณธรรมจึงได้จัดให้มีแผนยุทธศาสตร์ด้านนโยบายสาธารณะ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานและประชาชนทุกภาคส่วน เพื่อเป็นพลังและกลไกขับเคลื่อนให้เกิดกระแสคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทย ในลักษณะของการร่วมคิด (ร่วมกำหนดนโยบาย) ร่วมทำ (ร่วมนำนโยบายไปปฏิบัติ) และร่วมติดตามประเมินผลนโยบายอย่างต่อเนื่อง วัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์ฯ มุ่งบูรณาการองค์ความรู้ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมสู่การปฏิบัติจริงโดยมีระบบเสริมหนุนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดนวัตกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในระดับพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนศึกษาสำรวจสถานการณ์ด้านคุณธรรมจริยธรรมของสังคมไทย เพื่อสะท้อนภาวะคุณธรรมโดยรวมและประเด็นคุณธรรมเร่งด่วน

ในปีงบประมาณ 2550 ศูนย์คุณธรรมได้ดำเนินโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ด้านนโยบายสาธารณะ จำนวน 2 โครงการ คือ

โครงการตามแผนนโยบายสาธารณะ: ปีงบประมาณ 2550

ที่	โครงการ	ผู้วิจัย
1.	โครงการสำรวจสถานภาพคุณธรรมของประชาชนในสังคมไทย	ศูนย์วิจัยเอแบคนวัตกรรมทางสังคม มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ โดย ดร.นพดล กรรณิกา
2.	โครงการวิจัยและประเมินโครงการสมัชชาคุณธรรม: ศักยภาพและโอกาสเพื่อเพิ่มพูนคุณธรรม	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดย ศ.ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย และคณะ

โครงการสำรวจสถานภาพคุณธรรมของประชาชนในสังคมไทย

โดยมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

สถานภาพคุณธรรมในประเทศไทย จัดเป็นข้อมูลสำคัญเพื่อใช้พัฒนาหลักข้อบ่งชี้คุณธรรมและกระตุ้นให้เกิดการติดตาม เฝ้าระวังพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ รวมทั้งใช้ประกอบการตัดสินใจและวางแผนดำเนินงานส่งเสริม พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของประชาชนในสังคมไทยไปสู่สังคมคุณธรรมในทุกภาคส่วน จึงได้ทำการวิจัยสำรวจความคิดเห็นและพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณธรรมของประชาชนชาวไทยในพื้นที่ 18 จังหวัด 4 ภูมิภาค และพื้นที่กรุงเทพฯ-ปริมณฑล เกี่ยวกับคุณธรรม 7 ประการ ได้แก่ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต สติสัมปชัญญะ จิตอาสา ความขยันหมั่นเพียร และความรักชาติ

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า คุณธรรมโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างดีถึงดีมาก โดยเฉพาะคุณธรรมด้านความรักชาติ และจิตอาสา เป็นคุณธรรมที่กลุ่มตัวอย่างมีค่าคะแนนค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับคุณธรรมด้านอื่นๆ สำหรับคุณธรรมที่ควรได้รับการส่งเสริมอย่างเร่งด่วน ได้แก่ ความมีสติสัมปชัญญะ ความมีวินัย และความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งประชาชนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงด้านคุณธรรมและควรได้รับการแก้ไขเร่งด่วน ได้แก่

1. กลุ่มเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี
2. กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี
3. กลุ่มผู้มีรายได้น้อย หรือไม่เกิน 15,000 บาท
4. กลุ่มนักเรียน นักศึกษา และผู้ว่างงาน

ฉะนั้น ในการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อแก้ไขปัญหาค่าคุณธรรมที่ต่ำ ควรแก้ไขปัญหาค่าคุณธรรมอย่างเป็นองค์รวม การกำหนดเป้าหมายของยุทธศาสตร์อาจจะเริ่มจากหน่วยย่อย คือ ครอบครัว สถาบันการศึกษา ชุมชน และสังคม ตลอดจนการรณรงค์ส่งเสริมคุณธรรมในพื้นที่เสี่ยง และส่งเสริมให้ประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อคุณธรรม อันจะนำไปสู่ความร่วมมือของประชาชนทุกระดับอย่างต่อเนื่อง

**ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในหัวเรื่อง “สถานภาพคุณธรรมของประชาชนในสังคมไทย” ในรายงานประจำปีฉบับนี้

และรายละเอียดฉบับสมบูรณ์ได้ที่ศูนย์คุณธรรมหรือที่เว็บไซต์ www.moralcenter.or.th

โครงการวิจัยและประเมินโครงการสมัชชาคุณธรรม: ศักยภาพ และโอกาส เพื่อเพิ่มพูนคุณธรรม

โดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมัชชาคุณธรรม เป็นขบวนการที่สามารถสร้างการมีส่วนร่วมในการระดมความคิด ความร่วมมือ รวมพลังจากทุกภาคส่วนของสังคม อันนำไปสู่ปฏิญญาหรือข้อตกลงร่วมกันของสาธารณะ ในการ ขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม ต่อเนื่อง ศูนย์คุณธรรมได้เล็งเห็น ประโยชน์ของสมัชชาในฐานะเป็นกลไกที่นำไปสู่การรวมพลัง ทั้งทางด้านความคิด ความรู้ และการ ลงมือทำเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในสังคมวงกว้าง จึงได้จัดสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรม ครั้งที่ 3 ในระดับจังหวัดและภูมิภาค ควบคู่ไปกับการวิจัยประเมินผล โดยวัตถุประสงค์ของการประเมิน มุ่งศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการเสริมหนุนทางวิชาการสำหรับการเสริมพลังแก่ภาคีสมาชิก การติดตามผล ภายหลังเสร็จสิ้นสมัชชาคุณธรรมฯ และประเมินประสิทธิผลของกระบวนการดำเนินงานและผลกระทบ ของโครงการฯ ตลอดจนเพื่อศึกษาวิจัยพื้นที่ต้นแบบเชิงคุณธรรมในพื้นที่ 4 ภูมิภาคของประเทศ โดยใช้ ตัวบ่งชี้เปรียบเทียบคุณธรรมอันเป็นจุดเริ่มต้นกับคุณธรรมในส่วนที่เกิดขึ้นจากการเสริมหนุนโดย ศูนย์คุณธรรม

ผลการประเมินสมัชชาคุณธรรมสรุปได้ว่า ทุกจังหวัดมีผลการประเมินการดำเนินงานผ่านเกณฑ์ ขึ้นต่ำ ขณะที่ผลการประเมินการจัดสมัชชาคุณธรรมระดับภูมิภาคมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ทุก มิติ ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมสมัชชาคุณธรรมได้เรียนรู้ถึงกระบวนการจัดสมัชชา การติดตามและประเมิน สมัชชาคุณธรรม รวมถึงมีมีโนทัศน์และแนวทางพัฒนาคุณธรรม ส่วนผลประเมินพื้นที่ต้นแบบเชิง คุณธรรมใน 68 จังหวัด จัดเป็นระดับดีมาก 6 พื้นที่ ระดับดี 34 พื้นที่ และระดับพอใช้ 28 พื้นที่ ซึ่ง จากผลการวิจัยดังกล่าวควรพัฒนาพื้นที่ต้นแบบและขยายผลรูปแบบการพัฒนาให้กว้างขวาง พร้อมทั้ง นำเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเวทีสมัชชาคุณธรรม ตลอดจนส่งเสริมให้สมัชชาคุณธรรมเป็นเรื่อง สาธารณะของทุกภาคส่วนต่างร่วมเป็นเจ้าของ และทำให้เป็นประเพณีปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและขยาย ผลเพิ่มเติมถึงระดับสถานศึกษา หมู่บ้าน ตำบล และระดับหน่วยงาน ทั้งภาควิชาการและภาคปฏิบัติ จะช่วยเสริมพลังของสมัชชาคุณธรรมให้มีความเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ และยั่งยืน

**ดูรายละเอียดเพิ่มเติมและรายละเอียดฉบับสมบูรณ์ได้ที่ศูนย์คุณธรรมหรือที่เว็บไซต์ www.moralcenter.or.th

แผนยุทธศาสตร์ที่ 5

สมัชชาคุณธรรม

แผนงานสมัชชาคุณธรรม

โครงการสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมปีที่ 3

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) ร่วมกับภาคีเครือข่ายต่างๆ ร่วมกันจัดสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติและตลาดนัดคุณธรรมมาแล้ว 2 ครั้ง คือ ในปีงบประมาณ 2548 ได้จัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติและตลาดนัดคุณธรรมครั้งที่ 1 และปีงบประมาณ 2549 ได้จัดงานสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมระดับภาค และงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติและตลาดนัดคุณธรรมครั้งที่ 2 โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การพัฒนาสังคมคุณธรรม การร่วมกันทำความดีในระดับต่างๆ ร่วมกันจัดทำเจตนารมณ์ในการขับเคลื่อนการสร้างสรรค์สังคมแห่งความดีในสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติและตลาดนัดคุณธรรม

เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง ศูนย์คุณธรรมจึงร่วมกับภาคีเครือข่าย จัดงานสัปดาห์ชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมขึ้นเป็นปีที่ 3 ติดต่อกัน แต่ได้เน้นขยายงานสัปดาห์ชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมให้แผ่กว้างออกไป โดยในปีงบประมาณ 2550 จะเป็นการจัดงานสัปดาห์ชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมที่ขยายฐานกว้างออกไปเริ่มต้นที่ระดับจังหวัด เป็นงานสัปดาห์ชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมระดับจังหวัดก่อน แล้วจึงรวบรวมข้อมูลคุณธรรมจริยธรรมที่ได้จากงานสัปดาห์ชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมระดับจังหวัดมาสังเคราะห์ก่อนนำเข้าสู่งานสัปดาห์ชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมระดับภาคใน 4 ภูมิภาคหลักครอบคลุมทั่วประเทศ คือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และ ภาคเหนือ เพื่อให้องค์กรภาคีเครือข่ายได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ เรื่องคุณธรรม ความดีความงามในแต่ละบริบท และเป็นการจุดกระแสการสร้างสังคมแห่งความดี เพื่อความอยู่เย็นเป็นสุขของสังคมไทยต่อไปได้ในวงกว้างยิ่งขึ้นกว่าเดิม โดยกำหนดจัดงานสัปดาห์ชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมระดับจังหวัด และงานสัปดาห์ชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมระดับภาคทั้ง 4 ภาค แล้วนำข้อมูลในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมที่ได้ในแต่ละจังหวัดมาสังเคราะห์ก่อนนำสู่สัปดาห์ชาคุณธรรมระดับภาค เพื่อประมวลผลให้ได้เป็นปฎิญาและเจตนารมณ์ของสัปดาห์ชาคุณธรรมระดับภาค 4 ภาค แล้วจึงนำมาสังเคราะห์สรุปก่อนนำเข้าสู่งานสัปดาห์ชาคุณธรรมแห่งชาติ และตลาดนัดคุณธรรมครั้งที่ 3 ซึ่งจะจัดในเดือนมกราคม พ.ศ.2551 ด้วยงบประมาณปี 2551ต่อไปในที่สุด

สมาชิกคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมระดับจังหวัดและระดับภาค

ในการจัดสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติและตลาดนัดคุณธรรมปีที่ 3 ประจำปีงบประมาณ 2550 เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมโดยกระบวนการสมาชิกของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) ในครั้งนี้ นับเป็นครั้งแรกที่มีการจัดกระบวนการสมาชิกเต็มรูปแบบ และมีความสมบูรณ์ตามหลักการสมาชิก เพราะศูนย์คุณธรรมทำหน้าที่สนับสนุนงบประมาณและความช่วยเหลือด้านวิชาการ และประสานงานให้คณะทำงานระดับภูมิภาค รวม 4 คณะ เป็นผู้แทนรับผิดชอบการจัดสมาชิกคุณธรรมระดับจังหวัด และระดับภูมิภาค โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานให้นำปฏิญญา/เจตนารมณ์ร่วมจากระดับพื้นที่ นำเข้าสู่สมาชิกระดับจังหวัด แล้วนำผลการประชุมที่เป็นปฏิญญา/เจตนารมณ์ระดับจังหวัด นำเข้าสู่สมาชิกระดับภูมิภาค เพื่อนำผลการประชุมที่เป็นปฏิญญา/เจตนารมณ์เข้าสู่เวทีสมาชิกระดับชาติต่อไป การดำเนินงานทั้งหมดนี้จึงมีคณะทำงานทั้งระดับจังหวัด และระดับภูมิภาคที่เข้าร่วมทำงานกับศูนย์คุณธรรม และได้ผลการดำเนินงานปรากฏเป็นรูปธรรม ประจักษ์ต่อสาธารณชนทุกจังหวัด และทุกภูมิภาคทั่วประเทศ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรมร่วมกับภาคีเครือข่ายดำเนินการจัดสัมมนาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรม ระดับจังหวัดและระดับภาค ใน 4 ภูมิภาค เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยสนับสนุนองค์กรภาคีเครือข่ายได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ เรื่องคุณธรรม ความดีความงามในแต่ละบริบท เป็นการจุดกระแสการสร้างสังคมแห่งความดี แล้วนำข้อมูลในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมที่ได้ในแต่ละจังหวัดมาสังเคราะห์ ก่อนนำเสนอสัมมนาคุณธรรมระดับภาค เพื่อประมวลผลให้ได้เป็นเจตนารมณ์ของสัมมนาคุณธรรมระดับชาติ

การจัดงานสัมมนาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมระดับจังหวัดและระดับภาคในครั้งนี้ มีจังหวัดที่ร่วมดำเนินการจัดงานทั้งสิ้น 73 จังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งมากกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ 60 จังหวัด แบ่งการจัดงานออกเป็น 4 ภาค และมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมรวมทั้งสิ้น 21,797 คน ซึ่งมากกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ 10,000 คนอย่างมาก พอสรุปการจัดงานประชุมได้ดังนี้

สรุปผลการดำเนินงานสัมมนาคุณธรรมระดับจังหวัดและระดับภาค

ระดับ	ภาค	วันที่	สถานที่	จังหวัดเข้าร่วม	ผู้เข้าร่วม
จังหวัด	กลาง	กันยายน 2550	27 จังหวัด	28	6,883
ภาค	กลาง	18-20 ตุลาคม 2550	ราชบุรี	28	504
จังหวัด	ตะวันออกเฉียงเหนือ	สิงหาคม-กันยายน 2550	19 จังหวัด	19	5,149
ภาค	ตะวันออกเฉียงเหนือ	25-27 ตุลาคม 2550	อำนาจเจริญ	19	898
จังหวัด	ใต้	กันยายน 2550	11 จังหวัด	11	2,625
ภาค	ใต้	12-14 ตุลาคม 2550	กระบี่	11	1,000
จังหวัด	เหนือ	มิถุนายน-กันยายน 2550	15 จังหวัด	15	2,633
ภาค	เหนือ	5-7 ตุลาคม 2550	พิษณุโลก	15	2,105
รวม				73	21,797
				** เป้าหมาย **	10,000

ปฏิญญาคุณธรรมระดับภาค

ข้อมูลด้านคุณธรรมและจริยธรรมจากงานสัมมนาคุณธรรมระดับจังหวัดต่างๆ ได้ถูกนำเข้าสู่ประชุมหารือในงานสัมมนาคุณธรรมระดับภาคที่จังหวัดนั้นตั้งอยู่ใน 4 ภาคหลัก คือ งานสัมมนาคุณธรรมระดับภาคกลาง งานสัมมนาคุณธรรมระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ งานสัมมนาคุณธรรมระดับภาคใต้ และงานสัมมนาคุณธรรมระดับภาคเหนือ และแต่ละภาคได้สังเคราะห์ข้อมูลด้านคุณธรรมเหล่านั้นออกมาเป็นปฏิญญาคุณธรรมระดับภาค เพื่อนำเสนอเข้าสู่งานสัมมนาคุณธรรมแห่งชาติและตลาดนัดคุณธรรมที่จะจัดขึ้นในเดือนมกราคม พ.ศ. 2551 ต่อไป ปฏิญญาคุณธรรมของภาคต่างๆ สรุปได้ดังนี้

ภาคกลาง

ผลจากการดำเนินการจัดเวทีสัมมนาคุณธรรมภาคกลาง จากความร่วมมือของทั้ง 28 จังหวัด จัดเวทีสัมมนาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมระดับภาค เมื่อวันที่ 18 – 20 ตุลาคม 2550 ณ โรงแรมเนชั่นเอ็มโอบีโอเมือง จังหวัดราชบุรี ผู้เข้าร่วมงานสัมมนาคุณธรรมจำนวน 504 คน สรุปเป็นปฏิญญาคุณธรรม ดังนี้

ปฏิญญาคุณธรรมภาคกลาง

ในช่วงเวลา 5 ปีที่ผ่านมา สังคมไทยเริ่มตระหนักและเห็นผลเสียของการพัฒนาประเทศจากการละเลยจริยธรรมและคุณธรรมของคนทุกระดับในชาติ ทั้งระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรต่างๆ รวมถึงระดับรัฐบาล ประกอบกับกระแสพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งมีคุณธรรมเป็นเงื่อนไขของการพัฒนาสู่สังคมแห่งความรู้รักและสามัคคี ภาควิชาคุณธรรมในภาคกลาง 28 จังหวัดตระหนักในเรื่องนี้ และร่วมกันประกาศวาระคุณธรรม 4 ประเด็น คือ การสร้างเสริมคุณธรรมในเยาวชน คุณธรรมกับสื่อสาธารณะ ศาสนธรรมกับการสร้างคุณธรรม และชุมชนต้นแบบคุณธรรม เพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมนำพาสังคมไทยสู่สังคมคุณธรรมภายในปีพุทธศักราช 2555 จึงเสนอแนวทางปฏิบัติภายใต้คำขวัญ “คุณธรรมนำใจไทยเป็นสุข” และแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. สมาชิกทุกคนในครอบครัวต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดี มีความรัก ความเข้าใจ และห่วงใยซึ่งกันและกัน เป็นครอบครัวที่อบอุ่น พ่อ-แม่เป็นต้นแบบที่ดี ปลูกฝังคุณธรรมแก่บุตรหลาน สมาชิกในครอบครัวมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน ดำรงชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นครอบครัวคุณธรรมต้นแบบของสังคม
2. ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคธุรกิจ เอกชน องค์กรสาธารณประโยชน์ และสถาบันการศึกษา ต้องส่งเสริมค่านิยมสร้างสรรค์คุณธรรมจริยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม และส่งเสริมการรวมกลุ่มของสมาชิกเป็นชมรมจริยธรรมอย่างกว้างขวางทั่วทุกภาคส่วน พร้อมทั้งสร้างกลไกการขับเคลื่อนสังคมอย่างกว้างขวาง เช่น ส่งเสริมเครือข่ายเด็กและเยาวชน ยกย่องคนดี จัดให้มีสมัชชาคุณธรรมระดับพื้นที่ สมัชชาคุณธรรมเฉพาะประเด็น จัดให้มีค่ายคุณธรรมและการจัดการความรู้ในเรื่องคุณธรรม
3. สถาบันศาสนาทุกศาสนาจะต้องเร่งรัดเผยแพร่หลักธรรมคำสอนสู่ประชาชนอย่างกว้างขวางและทั่วถึง พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีศาสนสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างความรัก ความเข้าใจ และเคารพศรัทธาในเพื่อนมนุษย์ทุกคน
4. สถาบันสื่อมวลชนทุกระดับทุกประเภทต้องเพิ่มเวลาให้กับรายการและข่าวสารด้านคุณธรรม เสนอเรื่องดีดีของสังคม เป็นสื่อสีขาวบริสุทธิ์ ส่งเสริมการเรียนรู้คุณธรรม ควรมีคณะกรรมการกลั่นกรองและตรวจสอบสื่อที่ประชาชนมีส่วนร่วม ซึ่งมีกลไกเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้
5. รัฐจะต้องสร้างกระแสคุณธรรมอย่างต่อเนื่องโดยบูรณาการกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกาศให้การสร้างคุณธรรมเป็นวาระแห่งชาติ เช่น กำหนดให้ปี 2551 - 2552 เป็นปีคุณธรรมแห่งชาติ สนับสนุนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เยาวชน สื่อสาธารณะ บ้าน วัด โรงเรียน และชุมชน เร่งรัดการออกกฎหมายส่งเสริมคุณธรรม เช่น พ.ร.บ. สื่อสาธารณะ พ.ร.บ. เด็กและเยาวชน ฯลฯ พร้อมทั้งส่งเสริมการบังคับใช้อย่างจริงจัง และรัฐสนับสนุนให้มีกองทุนเสริมสร้างคุณธรรมแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนคุณธรรมในทุกภาคส่วนของสังคมไทย

ประกาศ ณ วันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ.2550

สมัชชาคุณธรรมภาคกลาง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลจากการดำเนินการจัดเวทีสมัชชาคุณธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากความร่วมมือของ ทั้ง 19 จังหวัด โดยจัดเวทีสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมระดับภาค เมื่อวันที่ 25 – 27 ตุลาคม 2550 ณ วัดโพธิ์ศิลา ตำบลเปือย อำเภอสิโสมอำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ มีผู้เข้าร่วมงาน จำนวน 898 คน ภาคประชาชน จาก 34 ตำบล ตัวแทนสมัชชาจาก 19 จังหวัด ตัวแทนองค์กรภาคี พันธมิตร สรุปเป็นปฏิญญาคุณธรรมดังนี้

ปฏิญญาคุณธรรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม

1. ค้นหาศักยภาพของชุมชนที่เกี่ยวกับการทำความดี

- ครอบครัว
- องค์กรชุมชน
- ชุมชน
- ตำบล

2. การพัฒนากระดับศักยภาพของชุมชนที่เป็นต้นแบบการทำความดี

- การพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง
- การจัดการความรู้
- ยกย่องเชิดชูให้เกียรติ

3. การขยายผลศักยภาพของชุมชนที่ทำความดีไปสู่พื้นที่สาธารณะ

- การผลิตสื่อ
- การใช้สื่อท้องถิ่น
- การจัดทำแผนขยายผลการพัฒนาคุณธรรมร่วมระหว่างขบวนชุมชนกับภาคีท้องถิ่นจังหวัด
- สร้างคนรุ่นใหม่

4. เชื่อมพื้นที่ศักยภาพเพื่อนำไปสู่ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณธรรมจังหวัด

- การเชื่อมร้อยและการประสานภาคี
- การจัดทำแผนยุทธศาสตร์จังหวัด
- การพัฒนากลไกระดับจังหวัด (อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน)

ภาคใต้

ผลจากการดำเนินการจัดเวทีสมัชชาคุณธรรมภาคใต้ จากความร่วมมือของทั้ง 11 จังหวัด โดยจัดเวทีสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมระดับภาค เมื่อวันที่ 12 – 14 ตุลาคม 2550 ณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ มีผู้เข้าร่วมงานจำนวน 1,000 คน มีผู้ฟังวิทยุชุมชนมากถึง 10,000 คน สรุปเป็นปฏิญญาคุณธรรม ดังนี้

ปฏิญญาคุณธรรม ภาคใต้

ว่าด้วย “เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพลังแผ่นดิน”

ในปีอันเป็นมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงเจริญพระชนมายุ 80 พรรษา พวกเราสมัชชาคุณธรรมถิ่นใต้ ขอ่วมกันสืบสานพระราชปณิธานของพระองค์ที่ว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” และพระราชดำริหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ดังนั้น เครือข่ายประชาคมภาคใต้ ประกอบด้วย กลุ่ม องค์กรชุมชน ประชาสังคม หน่วยงานราชการ เอกชน สื่อสารมวลชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ร่วมกันจัดสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมภาคใต้ครั้งที่ 2/2550 ขึ้นในระหว่างวันที่ 12-14 ตุลาคม 2550 ณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ ซึ่งมีการประสานความร่วมมือและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

พวกเรา กลุ่ม องค์กร ภาคีสมัชชาคุณธรรมถิ่นใต้ มีความมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนงานเกษตรวิถีธรรม ต้นกล้าคุณธรรม ครอบครัวคุณธรรม ธรรมาธิปไตย สื่อคุณธรรม สิ่งแวดล้อมสร้างสุขยั่งยืน และสวัสดิการเพื่อชุมชน ให้เกิดความสัมฤทธิ์ผลในการอยู่ดีมีสุขของคนใต้ภายในปีพุทธศักราช 2554 พวกเราจึงพร้อมใจกันประกาศปฏิญญาสมัชชาคุณธรรมถิ่นใต้ ดังนี้

1. เรา จะเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายต้นกล้าคุณธรรม โดยการจัดค่ายเยาวชนและเน้นปลูกฝังวินัยเศรษฐกิจพอเพียง ลด ละ เลิกบริโภคนิยม สืบทอดประเพณีวัฒนธรรมชุมชน และร่วมกันจัดเทศกาลการเรียนรู้ต้นกล้าคุณธรรมประจำปี

2. เรา จะร่วมกันเปิดพื้นที่สาธารณะเพื่อการเชื่อมโยงเครือข่ายครอบครัวคุณธรรม ด้วยการใช้สื่อทุกรูปแบบถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัวคุณธรรมให้แพร่หลาย

3. เรา จะร่วมกันสร้าง พัฒนา ขยายการเรียนรู้สวัสดิการชุมชนกับพหุภาคีและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดสังคมไม่ทอดทิ้งกัน นำไปสู่การพึ่งตนเองและการอยู่ดีมีสุข

4. เรา จะร่วมกันสร้างชุมชนธรรมาธิปไตยด้วยการส่งเสริมให้มีวินัยด้านคุณธรรมจริยธรรมขั้นพื้นฐานตามหลักศาสนา โดยเริ่มตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน เครือข่ายอย่างกว้างขวาง

5. เรา จะส่งเสริม พัฒนา ให้เกิดสื่อคุณธรรมทุกรูปแบบด้วยการสร้างสื่อคุณธรรมต้นแบบให้เกิดขึ้นแล้วขยายเป็นเครือข่ายทั่วภูมิภาค

6. เรา จะร่วมกันสร้าง หนุนเสริม เกษตรวิถีธรรม โดยมีการผลิต การแปรรูปที่ปลอดภัยทุกขั้นตอน ซึ่งมีศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบ เพื่อประสานเครือข่ายตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน ในทุกจังหวัด

7. เรา จะร่วมกันอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการอย่างจริงจัง ที่เป็นระบบและเกิดความสมดุลอันนำไปสู่การสร้างสุขที่ยั่งยืน

8. เรา จะปลูกฝังความนิยมไทยตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการเป็นอยู่พอประมาณ แบบวิถีไทยอย่างยั่งยืน พร้อมปลูกฝังอุปนิสัยความเป็นกัลยาณมิตร ความมีน้ำใจ ทั้งนี้ โดยจัดให้มีเครือข่าย ร่วมรณรงค์นิยมไทยที่เน้นปฏิบัติด้วยตนเองให้เป็นแบบอย่าง แล้วใช้สื่อขยายผลไปสู่ “สังคมนิยมไทยด้วยหัวใจพอเพียง”

พวกเรา สมาชิกคุณธรรมถิ่นใต้ขอให้คำมั่นสัญญาว่าจะร่วมกันผนึกกำลังและมุ่งมั่นสร้างสังคมรักสามัคคี โดยใช้แผนปฏิบัติการเป็นตัวนำกระบวนการขับเคลื่อนไปสู่สังคมอยู่ดีมีสุขของชาวไทยร่วมกัน

ภาคเหนือ

ผลจากการดำเนินการจัดเวทีสมัชชาคุณธรรมภาคเหนือ จากความร่วมมือของทั้ง 15 จังหวัด โดยจัดเวทีสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมระดับภาค เมื่อวันที่ 5 – 7 ตุลาคม 2550 ณ โรงแรมไพลิน และสวนชมม่านเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีผู้เข้าร่วมงานจำนวน 2,105 คน สรุปเป็นปฏิญญาคุณธรรม ดังนี้

ปฏิญญาคุณธรรมภาคเหนือ

6-7 ตุลาคม 2550

ผลจากการดำเนินเวทีสมัชชาคุณธรรมครั้งนี้สรุปเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนาคุณธรรมของคนภาคเหนือ โดยแยกออกเป็น 4 ลักษณะสังคม ได้ดังนี้

สังคมความรู้

ประเด็นการพัฒนาศักยภาพของคนภาคเหนือ

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงสนับสนุน และส่งเสริมการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้รองรับการศึกษาเรียนรู้ของคนในชุมชนในลักษณะที่เป็นการศึกษาตลอดชีวิตได้

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงอนุรักษ์ สืบสาน ฟื้นฟู และถ่ายทอดความรู้ในท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีท้องถิ่น อย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยในชุมชนเพื่อการอนุรักษ์ สืบสาน ฟื้นฟูและถ่ายทอด ความรู้ในท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีท้องถิ่น อย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงรักษาประเพณีวัฒนธรรมในชุมชน เพื่อสืบทอดวิถีชีวิตชุมชน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศวัฒนธรรมท้องถิ่น

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึงสนับสนุน ส่งเสริมและจัดให้มีศูนย์การเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อการดำรงชีวิตอย่างแท้จริงในชุมชน

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึงสนับสนุนกลุ่มองค์กรที่มีศักยภาพในการจัดการความรู้ให้กับชุมชน

รัฐต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังต่อผู้กระทำผิด

รัฐพึงควบคุมสื่อให้เหมาะสมต่อเด็กและเยาวชน

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ทุนทางสังคมในการพัฒนาท้องถิ่น

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมในการพัฒนาพลเมืองให้รู้จักและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองที่แท้จริงตามสารบบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมากขึ้นกว่าเดิม

ประเด็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนเหนือ

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับชุมชนอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมในอันที่จะพัฒนาความเข้มแข็งของสังคมให้เป็นสังคมอยู่ดีมีสุขอย่างต่อเนื่อง

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พึงส่งเสริม สนับสนุนให้มีปัจจัยที่ทำให้ชุมชนมีสุขภาวะที่ดี

รัฐควรกำหนดมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองกลุ่มจิตอาสาที่มีส่วนร่วมต่อภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพ

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงส่งเสริมและสนับสนุนการเลิกดื่มสุราลดลงไป

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำบัญชีรับ—จ่ายในครัวเรือน

สังคมแห่งความรัก

ประเด็นเด็กและเยาวชน

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องกำหนดและดำเนินนโยบายในการพัฒนาเด็กและเยาวชนบนพื้นฐานของสิทธิเด็ก

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีพื้นที่ทางสังคมในการแสดงออกซึ่งศักยภาพของเด็กและเยาวชน

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องกำหนดมาตรการในการพัฒนาพื้นที่ทางสังคมสำหรับเด็กอย่างจริงจัง ชัดเจนและเหมาะสม

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องสนับสนุนให้มีการพัฒนาศักยภาพของครอบครัวให้เป็นครอบครัวคุณภาพและมีสถานะเป็นครอบครัวเข้มแข็ง

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องสนับสนุนให้มีการผลิตสื่อคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชน

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องสนับสนุนให้หน่วยงานทางการศึกษาได้จัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้กับเด็กและเยาวชน

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้ใหญ่แสดงออกซึ่งความรัก ความเข้าใจ ความอบอุ่นและยอมรับฟังความคิดเห็นของเด็ก

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงเปิดโอกาสให้เด็กให้เรียนรู้อย่างเต็มที่บนฐานของความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ประเด็นผู้สูงอายุ

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน ต้อง ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมที่จะทำให้ผู้สูงอายุมีชีวิตอย่างมีคุณค่าในสังคม

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พึงสนับสนุนและจัดให้มีระบบสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ กรณีสวัสดิการ เบี้ยยังชีพและอุปกรณ์ยังชีพที่จำเป็นแก่ผู้สูงอายุ

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดตั้งศูนย์สุขภาพอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม และจัดให้มีการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พึงจัดให้มีการส่งเสริมอาชีพ รายได้และเงินทุน แก่ผู้สูงอายุ

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและอาคารสถานที่ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพร่างกายของผู้สูงอายุ

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงจัดให้มีการจัดฌาปนกิจสงเคราะห์ สำหรับครอบครัวผู้สูงอายุที่ยากไร้ ชาติที่พึ่ง และต่อโอกาสในชุมชน

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมในการสร้างความใกล้ชิด ความรัก ความเข้าใจ จากบุคคลในครอบครัวและสังคม

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงส่งเสริม สนับสนุน และจัดให้มีการยกย่องคุณค่าของผู้สูงอายุ

ประเด็นสตรี

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนภาคีเครือข่ายต่างๆ พึงส่งเสริมสตรีให้เข้ามามีส่วนร่วม และเข้าสู่กิจกรรมทางการเมืองมากขึ้น

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พึงสนับสนุนและส่งเสริมการฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพขององค์กรสตรีทุกระดับ ในอันที่จะทำให้กล้าพูด กล้าคิด และกล้านำเสนอได้ กับทำให้มีอาชีพมีรายได้

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และภาคีเครือข่ายต่างๆ ต้องดำเนินกิจกรรมที่เน้นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพศสภาพและความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างเพศ

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงสนับสนุนและส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งให้กับสุขภาพทางกายและจิตใจให้กับสตรีเพศทุกคน

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงสนับสนุนและส่งเสริมสุขภาพกายและใจแก่สตรีหม้าย โดยเน้นการช่วยเหลือและพึ่งตนเอง เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีศักดิ์ศรี

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดความเท่าเทียมกันระหว่างเพศหญิงและเพศชาย

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงสนับสนุนและส่งเสริมการยุติการทำร้ายและการทำคามรุนแรงแก่สตรีทั้งทางร่างกายและจิตใจ

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงสนับสนุนและส่งเสริมการยอมรับในศักยภาพของสตรีในวงสังคมและรับฟังความคิดเห็นของสตรี มากยิ่งขึ้น

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงสนับสนุนและส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มสตรีเพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ

ประเด็นผู้พิการ

รัฐต้องสร้างและพัฒนาศักยภาพคนพิการให้เป็นผู้ประกอบการเปลี่ยนแปลง จัดอบรมคนพิการและผู้ปกครองคนพิการในชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพ จัดให้มีการพิทักษ์สิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การพัฒนาศักยภาพและจิตสาธารณะ การประสานแหล่งทรัพยากร และการใช้หลักธรรมาภิบาลในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและครอบครัว

รัฐต้องปรับโครงสร้างและแนวทางการดำเนินงาน การสนับสนุนเงินอุดหนุนประจำปีแก่องค์กรด้านคนพิการระดับชาติ ท้องถิ่นและเครือข่าย ในด้านการบริหารจัดการ การจัดจ้างเจ้าหน้าที่ การสัมมนาเครือข่าย การพัฒนาองค์กร การพัฒนาผู้นำคนพิการ รวมทั้งการสนับสนุนชมรม กลุ่ม สมาคม เครือข่าย และภาคีด้านคนพิการ การสร้าง นวัตกรรมหรือองค์ความรู้ใหม่ๆ การสร้างเครือข่ายความรู้ และการเสริมบทบาทของสภาคนพิการทุกประเภท

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องสนับสนุนการจัดตั้งกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการประจำจังหวัดและเครือข่ายคนพิการ ใช้สำหรับการจัดบริการตามความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่น

ประเด็นผู้ด้อยโอกาส

รัฐต้องสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนากองทุนของชุมชนทั้งทางด้านประสิทธิภาพและศักยภาพของกองทุนต่างๆ ในชุมชน เพื่อให้เป็นแหล่งทุนสำหรับการประกอบอาชีพของชุมชน

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงสนับสนุน ส่งเสริม และจัดให้มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งด้านศักยภาพและประสิทธิภาพของมนุษย์ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวาระสุดท้าย

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พึงสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพในการประกอบอาชีพเพื่อให้ประชาชนผู้พิการ/ผู้ด้อยโอกาสกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้มีอาชีพและมีรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงสนับสนุนและส่งเสริมให้คนในสังคมเห็นคุณค่าผู้ด้อยโอกาสและเข้าใจในความเป็นจริงที่ผู้ด้อยโอกาสประสบอยู่

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงสนับสนุนและส่งเสริมการจัดบริการต่างๆ ให้กับผู้ด้อยโอกาส

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงสนับสนุนและส่งเสริมการเปิดให้ผู้ด้อยโอกาสพัฒนาตนเอง โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยเหลือในเรื่องของการส่งเสริมอาชีพ พร้อมทั้งจัดหาเงินทุนในการประกอบอาชีพ

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงจัดให้มีการช่วยเหลือและสร้างมาตรการสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้ด้อยโอกาสไม่ต้องถูกทอดทิ้งจากสังคม พร้อมทั้งให้สังคมช่วยเหลือกันอย่างทั่วถึง

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้ด้อยโอกาสมีสิทธิเท่าเทียมกับคนปกติ

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงสนับสนุนและส่งเสริมการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณพื้นที่สาธารณะ

ประเด็นครอบครัว

รัฐต้องดูแลการจัดระเบียบละครเพื่อป้องกันการเอาแบบอย่าง

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงสนับสนุนและส่งเสริมการให้ครอบครัวอยู่กันพร้อมหน้า

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงสนับสนุนและส่งเสริมให้แต่ละครอบครัวมีกิจกรรมที่ทำร่วมกัน

สังคมความสามัคคี

ประเด็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รัฐต้องกำหนดนโยบายบริหารราชการให้เอื้อต่อกระบวนการนโยบายสาธารณะของท้องถิ่น

รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายท้องถิ่นในการกำหนดนโยบายสาธารณะของท้องถิ่นผ่านนวัตกรรมท้องถิ่น

รัฐต้องสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดกลไกการกำหนดนโยบายสาธารณะของท้องถิ่นที่เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ของท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องผลักดันให้เกิดเครือข่ายองค์กรในท้องถิ่น ในการกำหนด และดำเนินกระบวนการนโยบายสาธารณะ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในท้องถิ่นในการดำเนินกระบวนการนโยบายสาธารณะของท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรวบรวมสิ่งดี ๆ ของการรักษา สร้างเสริมสุขภาพของคนในท้องถิ่นและเผยแพร่ต่อสาธารณะชน

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พึงส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนมีการจัดการใกล้เคียงเมื่อเกิดปัญหาความขัดแย้งในชุมชน

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พึงส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มองค์กรชุมชนในทุกหมู่บ้านมีการพัฒนาคุณภาพสินค้าในชุมชนเพื่อการดำรงชีพและสร้างรายได้

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พึงส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดอาชีพในชุมชนอย่างจริงจัง

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พึงส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมให้คนในชุมชนทุกกลุ่มอายุ ทุกระดับ และทุกองค์กร

รัฐต้องต้องสนับสนุนงบประมาณ ให้เกิดการเชื่อมร้อยเครือข่ายทุกเครือข่าย เกิดการสร้างสังคมฐานความรู้ เพื่อให้เครือข่ายเข้มแข็งอย่างแท้จริง

รัฐต้องสนับสนุนงบประมาณกลุ่มองค์กรเครือข่ายที่มีศักยภาพ ในการติดตาม ประเมินผล เรื่องการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายชุมชน

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พึงส่งเสริม สนับสนุน และจัดให้มีศูนย์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการให้เกิดทุกหมู่บ้าน และอย่างต่อเนื่อง

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พึงส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินด้านอนุรักษ์ ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญา ของกลุ่มองค์กรเครือข่าย ให้เกิดความเข้มแข็ง และครอบคลุมทุกชุมชนหรือหมู่บ้าน

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พึงส่งเสริมและสนับสนุนบุคคลหรือชุมชนต้นแบบด้านต่างๆ ในการพัฒนาความรู้ของตนเองหรือชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นตัวอย่างให้กับบุคคลชุมชนอื่น ๆ

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พึงส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมดี ๆ ในชุมชนต่อสาธารณะอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

รัฐต้องสนับสนุนงบประมาณให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพวิถีชีวิต

รัฐต้องสนับสนุนและเชิดชูองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารกิจการบ้านเมือง โดยประกาศให้ทราบทั่วถึงกันในระดับประเทศ และสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างจริงจังกับอีกทั้งสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารกิจการบ้านเมืองของพื้นที่ปกครอง

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พึงส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนรวบรวม และเชื่อมโยง กลุ่มองค์กรเครือข่ายที่หลากหลายโดยการทำกิจกรรมร่วมกันอย่างบูรณาการ เพื่อให้เกิดพลัง สร้าง ความเชื่อมั่นต่อชุมชน ภาครัฐ ภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รัฐพึงสนับสนุนงบประมาณในการสร้างนโยบายสาธารณะแก่กลุ่มองค์กร เครือข่าย ทั้งในระดับ หมู่บ้าน ชุมชน จังหวัด ภาค และระดับชาติ เพื่อสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมือง

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พึงบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใส ทัวถึง เท่าเทียม ครอบคลุมประชากรในพื้นที่

รัฐพึงปรับปรุงแก้ไขกฎหมายข้อบังคับในการบริหารงบประมาณให้กลุ่มองค์กรเครือข่ายที่ เข้มแข็ง สามารถเข้าถึงงบประมาณได้อย่างสะดวก เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

รัฐต้องสนับสนุนงบประมาณให้กับชุมชน กลุ่มเครือข่ายองค์กรที่เข้มแข็งในลักษณะจ่ายตรง เพื่อดำเนินกิจกรรมที่ก่อประโยชน์ และเป็นความต้องการที่แท้จริงของชุมชน

รัฐพึงติดตามตรวจสอบปัญหาให้กับชุมชน เพื่อให้เกิดความตระหนัก แยกแยะ และเข้าใจกระบวนการ เลือกคนดี เพื่อเป็นตัวแทนตนเอง

รัฐพึงประชาสัมพันธ์คุณสมบัติที่ควรเลือกของนักการเมืองทุกระดับอย่างจริงจัง ชุมชนต้อง กำหนดกฎระเบียบกติกาชุมชนแบบมีส่วนร่วมในการสร้างความเข้มแข็งด้านคุณธรรมในชุมชน เช่น การลดละเลิกยาเสพติดในงานศพ งานบวช งานพิธีต่างๆ

สังคมอยู่ดีมีสุข

ประเด็นเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

รัฐต้องดำเนินการบังคับต่อมาตรการและข้อเสนอต่างๆ ที่ผ่านมาในระดับประเทศอย่างจริงจัง

รัฐต้องสนับสนุนการมีส่วนร่วมของสาธารณชนและภาคประชาชนในการควบคุมสารเคมีเกษตร อย่างเป็นรูปธรรม

รัฐต้องพัฒนากระบวนการกำหนดข้อบังคับทางกฎหมายโดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วม

รัฐต้องให้การสนับสนุนการเรียนรู้วิถีการผลิตที่เอื้อต่อสุขภาพ และมีการจัดแปลงสาธิตการผลิต ที่ครอบคลุมทั่วถึง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเสนอข้อเสนอแนะต่างๆ และผลักดันผ่านช่องทางนักการเมือง ทุกระดับ ทั้งระดับชาติ และระดับท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการกำหนดข้อบังคับหรือกฎระเบียบของท้องถิ่นใน การควบคุม ตรวจสอบการโฆษณา การจำหน่าย และการใช้สารเคมีเกษตรในพื้นที่

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อการปฏิบัติและ การเรียนรู้ด้านการเกษตรที่เอื้อต่อสุขภาพ เช่น โรงเรียนเกษตรกร กลุ่ม/องค์กรผู้บริโภคภาคประชาชน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องสนับสนุนให้มีการจัดการความรู้ด้านการเกษตรที่เอื้อต่อสุขภาพ และจัดให้มีหน่วยจัดการเรียนรู้ในระดับพื้นที่

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคประชาชนต้องร่วมกันสร้างเครือข่ายภาคประชาชนเพื่อการพิทักษ์รักษาสิทธิการตรวจสอบ เฝ้าระวังและควบคุมการโฆษณา และการใช้สารเคมี

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชน ต้องสร้างความตระหนักต่อเกษตรกรด้านการพึ่งตนเองตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงโดยไม่รอฟังภาครัฐแต่เพียงฝ่ายเดียว

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชน ต้องร่วมกันสร้างมาตรการในการกำหนดคุณค่าผลิตภัณฑ์เกษตรที่เอื้อต่อสุขภาพด้วยกลไกทางราคา

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงสนับสนุนและส่งเสริมให้คนในชุมชนมีความรักและความสามารถในการดูแลตนเองและครอบครัวทั้งทางจิตใจและร่างกาย ผู้นำชุมชนทั้งที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือมิใช่ก็ตาม พึงมีพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างแก่ชนรุ่นหลัง

บุคลากรของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องมีความโปร่งใส และสนับสนุนให้ทุกส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาชุมชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องแผนชุมชน หรือการมีส่วนร่วมในการจัดการกับทรัพยากรที่มีอยู่ภายในชุมชนโดยชุมชนเอง

รัฐพึงทบทวนสาระสำคัญในนโยบายทางการเงิน การกู้เงิน สุราเสรี สุรากลั่นหมักของชุมชน และนโยบายที่มีปัญหาหรือมีกระแสการต่อต้าน

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน พึงสนับสนุนและส่งเสริมให้โรงเรียนนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และกิจกรรมทางศาสนาเข้ามาจัดกิจกรรมในโรงเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี และยกย่องคนที่ทำความดีอยู่แล้ว พร้อมทั้งรณรงค์การรับกระแสการบริโภคนิยม

รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน ต้องส่งเสริมให้มีการใช้ภูมิปัญญาที่มีอยู่ภายในชุมชนมาแก้ไขปัญหา โดยพึ่งพาจากภายนอกชุมชนให้น้อยที่สุด และลดการใช้สารเคมีหรือควบคุมการใช้สารเคมี

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พึงสนับสนุนให้มีการแก้ไขจุดอ่อนทางการเมืองการปกครองที่เกิดขึ้นในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นการปกครองระดับท้องถิ่น หรือระดับประเทศ

รัฐพึงออกเอกสารสิทธิให้กับผู้ที่ถือครองที่ดินเกินกว่า 20 ปี

รัฐพึงรับรองกฎหมายการจัดระเบียบชุมชน

รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องวางแผนการพัฒนาขององค์กรอย่างโปร่งใสและจริงใจ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน

รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึงส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างจริงจัง

รัฐพึงมีมาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางวิชาการ และมาตรการทางสังคมควบคู่กันไป ในการให้สิทธิกับชุมชนในการจัดการทรัพยากร และที่ทำกิน

สมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมครั้งที่ 3

ผลการจัดสมัชชาในระดับจังหวัดและระดับภูมิภาค ที่ผ่านพ้นไปแล้วด้วยดีนี้ นับเป็นการรวมพลังครั้งสำคัญในรอบปีของภาคประชาชน ภาคเอกชน ภาคราชการ รวมทั้งสื่อมวลชน นักเรียน นิสิต นักศึกษาผู้มีศรัทธาในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม และผู้ที่ตั้งสัจจะ รู้รักสามัคคี และมุ่งมั่นที่จะทำดี ข้อมูลคุณธรรมจากงานสมัชชาคุณธรรมระดับจังหวัด ได้ถูกรวบรวมและสังเคราะห์ออกมาเป็นปฏิญญาคุณธรรมระดับภาค 4 ปฏิญญา คือ ปฏิญญาคุณธรรมภาคกลาง ปฏิญญาคุณธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปฏิญญาคุณธรรมภาคใต้ และปฏิญญาคุณธรรมภาคเหนือ เพื่อนำผลไปใช้ในการจัดสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ และตลาดนัดคุณธรรม ครั้งที่ 3 และการจัดสมัชชาคุณธรรมระดับจังหวัดและระดับภูมิภาคในปีต่อไป

กระบวนการสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติและตลาดนัดคุณธรรมครั้งที่ 3 ซึ่งจะจัดในเดือนมกราคม 2551 ด้วยงบประมาณปี 2551 จะเป็นผลสุดท้ายของการจัดสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมปีที่ 3 ซึ่งเริ่มต้นจากการจัดงานสมัชชาคุณธรรมระดับจังหวัด ที่จัดขึ้นระหว่างเดือนกรกฎาคม – กันยายน 2550 นำผลการประชุมเข้าสู่งานสมัชชาคุณธรรมระดับภูมิภาคที่จัดขึ้นเมื่อเดือนตุลาคม 2550 ใน 4 ภูมิภาคทั่วประเทศ โดยเครือข่ายภาคีสมาชิกและบุคลากรแกนนำ 4 ภูมิภาค เพื่อนำผลการประชุมเข้าสู่งานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติและตลาดนัดคุณธรรมครั้งที่ 3

เครือข่าย / ศูนย์เรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้ เชิงคุณธรรม

ภาคกลาง

- สถาบันฝึกอบรมผู้นำ มูลนิธิพลตรี จำลอง ศรีเมือง ที่ตั้ง: 99 หมู่ที่ 7 บ้านพุประดู่ ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี 71190
- ศูนย์เรียนรู้คุณธรรมและสัมมาอาชีพแบบเศรษฐกิจพอเพียงบนวิถีชีวิตชุมชนบุญนิยม (โรงเรียนสัมมาสิกขาสันตือโคก)
- โรงเรียนสัมมาสิกขาสันตือโคก 65/37 ซอยนวนมินทร์ 48 ถนนนวนมินทร์ แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ 10240
- ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์เรียนรู้ศูนย์บุญนิยมสิกขาสันตือโคก
- ที่ตั้ง เลขที่ 65/1 ซอยนวนมินทร์ 48 ถนนนวนมินทร์ แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ 10240
- ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ด้านวิถีชุมชน
- ศูนย์เรียนรู้สถาบันฝึกอบรมผู้นำ มูลนิธิพลตรีจำลอง ศรีเมือง
- ที่ตั้ง สามแยกบ้านเก่า (ประมาณหลัก กม.ที่ 12) ถนนสี่แยกแก่งเสี้ยน-ไทรโยค ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี
- ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบด้านจิตอาสาเพื่อสังคม โรงเรียนบ้านหนองตาบ่ง
- ที่ตั้ง โรงเรียนบ้านหนองตาบ่ง ตำบลวังขนาย อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี
- ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านจิตอาสา
- ศูนย์เรียนรู้สภาวัฒนธรรม ตำบลบ้านซ่อง
- ที่ตั้ง 229 หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านซ่อง อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา 24120
- ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์เรียนรู้ศูนย์บุญนิยมสิกขาปฐมอโคก
- ที่ตั้ง เลขที่ 66 หมู่ที่ 5 ตำบลพระประโทน อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
- ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ด้านวิถีชุมชน
- ศูนย์เรียนรู้ละครกลางทุ่ง แหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต (คณะละครมรดกใหม่)
- ที่ตั้ง เลขที่ 25/5 หมู่ที่ 5 ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120 โทรศัพท์-โทรสาร 02-9045665
- ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านสื่อคุณธรรม (ละครคุณธรรม)
- ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบด้านการส่งเสริมเด็กดี มีคุณธรรม”
- ที่ตั้ง โรงเรียนอนุบาลตราด ตำบลบางพระ อำเภอเมือง จังหวัดตราด โทรศัพท์ 039-511120
- ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านจิตอาสา
- ศูนย์เรียนรู้ห้องสมุดโรงเรียนมงclairวิทยา
- ที่ตั้ง วัดมงคลสามัคคีอัมโมทัย (วัดเขาสาป) ตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โทรศัพท์ 038-651493
- ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านพัฒนาห้องสมุดเรียนรู้

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ส่วนศูนย์ฝึกอบรมกลุ่มแก่นอโคก

ที่ตั้ง 242 หมู่ 5 ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000 โทรศัพท์ 089-7124955 โทรสาร 043-241905
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

- ศูนย์เรียนรู้วิถีธรรมนำชีวิตสู่เศรษฐกิจพอเพียง

ที่ตั้ง โรงเรียนสนามบิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ถนนประชาสโมสร อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

- ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบบูรณาการจิตอาสาและความพอเพียง โรงเรียนบ้านกุดกว้างประชาสรรค์

ที่ตั้ง 24 หมู่ 17 ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000 โทรศัพท์ 043-261145 โทรสาร 043-262580
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

- ด้านจิตอาสา

- ศูนย์เรียนรู้แบบบูรณาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนกัลยาณวัตร

ที่ตั้ง โรงเรียนกัลยาณวัตร เลขที่ 240 ถนนหลังเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000 โทรศัพท์ 043-320598
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

- ศูนย์เรียนรู้คู่คุณธรรมนำสู่เศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน

ที่ตั้ง โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ถนนกลางเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
โทรศัพท์ 043-241964 โทรสาร 043-243922

ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

- ศูนย์เรียนรู้บุญนิยมสิกขา หินผาฟ้าน้ำ

ที่ตั้ง 9 หมู่ 17 (บ้านนาแก) ตำบลนาหนองทุ่ม อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ 36150 โทรศัพท์ 044-810095
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

- ด้านวิถีชีวิตชุมชน

- ศูนย์เรียนรู้ อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ

ที่ตั้ง 22 หมู่ 15 ตำบลบ้านแท่น อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

- ศูนย์เรียนรู้ศูนย์ฝึกอบรมศรีโคตรบูรณ์อโคก

ที่ตั้ง เลขที่ 385 หมู่ที่ 7 บ้านปากอูน ตำบลศรีสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม 48150
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

- ด้านวิถีชุมชน

- ศูนย์เรียนรู้ชุมชนตำบลนาคู่

ที่ตั้ง หมู่ที่ 2 ตำบลนาคู่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม 48130
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

- ศูนย์เรียนรู้ด้านคุณธรรมชุมชนตำบลท่าลาด

ที่ตั้ง ตำบลท่าลาด อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม 48170
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

- ศูนย์เรียนรู้บุญนิยม สีมอโคก

ที่ตั้ง 94 หมู่ 5 ตำบลหนองบัวศาลา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000 โทร 044-212797, 044-327306
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

- ด้านวิถีชีวิตชุมชน

- ศูนย์เรียนรู้เพื่อการเผยแพร่ — เครือข่ายบุญนิยม ศูนย์ศึกษาพัฒนาชาวบ้านวังน้ำเขียว

ที่ตั้ง 14 หมู่ 11 (บ้านน้ำซับ) ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา 30370
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

- ศูนย์เรียนรู้คู่วัดอาศรมธรรมทายาท**
 ที่ตั้ง วัดอาศรมธรรมทายาท ตำบลมิตรภาพ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา 30140
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์เรียนรู้ผักหวานป่า และหลักเศรษฐกิจพอเพียง**
 ที่ตั้ง โรงเรียนสีคิ้วหนองหญ้าขาว เลขที่ 45 หมู่ที่ 1 ตำบลหนองหญ้าขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา 30140
 โทรศัพท์ 044-249727
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์เรียนรู้เชิงคุณธรรมเมฆาอโศก**
 ที่ตั้ง เลขที่ 56 หมู่ที่ 7 บ้านสายตรี 4 (ใต้) ตำบลบึงเจริญ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ 31180
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์เรียนรู้ชุมชนตำบลร่อนทอง**
 ที่ตั้ง เลขที่ 24 หมู่ 10 ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ 31150
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
 - ด้านแผนที่คนดี
- ศูนย์เรียนรู้ด้านคุณธรรมตำบลบ้านเป่า**
 ที่ตั้ง หมู่ 3 ตำบลบ้านเป่า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร 49160
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์เรียนรู้ด้านคุณธรรมตำบลหนองสูงใต้**
 ที่ตั้ง เลขที่ 26 หมู่ 2 (บ้านโคกกลาง) ตำบลหนองสูงใต้ อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร 49160 โทรศัพท์ 042-642804
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านวิถีชุมชน/วัฒนธรรม
- ศูนย์เรียนรู้ชุมชนร้อยเอ็ดอโศก**
 ที่ตั้ง เลขที่ 110 หมู่ที่ 6 (บ้านเหล่าแหลม) ตำบลเกาะแก้ว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด 45120
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
 - ด้านวิถีชุมชน
- ศูนย์เรียนรู้ศูนย์ฝึกอบรมชุมชนเล็ยอโศก**
 ที่ตั้ง เลขที่ 246 หมู่ที่ 7 ตำบลผาอินทร์แปลง กิ่งอำเภอเอราวัณ จังหวัดเลย 42220
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
 - ด้านวิถีชุมชน
- ศูนย์เรียนรู้ชุมชนสกลอโศก**
 ที่ตั้ง เลขที่ 168 หมู่ที่ 5 ตำบลค้อเขียว อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร 47150
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
 - ด้านวิถีชุมชน
- ศูนย์เรียนรู้เชิงคุณธรรมเกษตรธรรมชาติวังสมบูรณ์**
 ที่ตั้ง เลขที่ 109 หมู่ที่ 4 ตำบลวังใหม่ อำเภอวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว 27250 โทรศัพท์ 037-251299
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์เรียนรู้ชุมชนบุญนิยมวังสวนฟ้า**
 ที่ตั้ง เลขที่ 200 หมู่ 12 (บ้านวังสุวรรณ) ตำบลวังทอง อำเภอวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว 27250
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
 - ด้านวิถีชุมชน
- ศูนย์เรียนรู้ศูนย์ฝึกอบรมสุรินทร์อโศก**
 ที่ตั้ง เลขที่ 161 หมู่ที่ 11 ตำบลสลักได อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
 - ด้านวิถีชุมชน
- ศูนย์เรียนรู้โรงเรียนตั้งใจวิทยาคม**
 ที่ตั้ง โรงเรียนตั้งใจวิทยาคม หมู่ที่ 3 ตำบลตั้งใจ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

- ศูนย์เรียนรู้ด้านคุณธรรมตำบลมระวี
ที่ตั้ง หมู่ที่ 2 ตำบลมระวี อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ 32180
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์เรียนรู้ด้านคุณธรรมตำบลเป็นสุข ที่ตั้ง หมู่ที่ 6 ตำบลเป็นสุข อำเภอจอมพระ จังหวัด 32180
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบบูรณาการจิตอาสาและความพอเพียง โรงเรียนบ้านจับไม้
ที่ตั้ง โรงเรียนบ้านจับไม้ หมู่ที่ 3 (บ้านจับไม้) ตำบลเฝ้าไร่ กิ่งอำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย 43120
โทรศัพท์ & โทรสาร 042-417272
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ด้านจิตอาสา
- ศูนย์เรียนรู้ด้านคุณธรรมชุมชนตำบลเปือย
ที่ตั้ง หมู่ที่ 7 (บ้านเปือย) ตำบลเปือย อำเภอลืออำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ 37000
โทรศัพท์ 045-272169
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์เรียนรู้ศูนย์ฝึกอบรมคุณธรรมกสิกรรมไร้สารพิษสวนส้ม
ที่ตั้ง เลขที่ 216 หมู่ที่ 11 ถนนอเนกอำนาจ ตำบลบุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ 37000
โทรศัพท์ 045-270233
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ด้านวิถีชุมชน
- ศูนย์เรียนรู้คู่คุณธรรมตำบลนาผือ
ที่ตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลนาผือ หมู่ที่ 12 ตำบลนาผือ อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ 37000
โทรศัพท์ & โทรสาร 045-542003
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์เรียนรู้ชุมชนตำบลคำโพน
ที่ตั้ง เลขที่ 98 หมู่ที่ 4 ตำบลคำโพน อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ 37110
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์เรียนรู้บุญนิยมดินหนองแดนเหนือ
ที่ตั้ง เลขที่ 159 หมู่ที่ 11 ตำบลบ้านตาด อำเภอเมือง จังหวัดอุตรธานี 41000
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ด้านวิถีชุมชน
- ศูนย์เรียนรู้บุญนิยมสิกขาราชธานีอโศก
ที่ตั้ง ศูนย์การเรียนรู้ราชธานีอโศก เลขที่ 95 หมู่ที่ 10 ตำบลบึงไผ่ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 34190
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ด้านวิถีชุมชน

ภาคใต้

- ศูนย์การเรียนรู้ แผนชีวิตชุมชนเชิงคุณธรรมเครือข่ายแผนแม่บทชุมชนพึ่งตนเองภาคใต้ (ตำบลวังตะกอก)

ที่ตั้ง 12 หมู่ 2 ตำบลวังตะกอก อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์การเรียนรู้ ทักษิณอโศก

ที่ตั้ง 41 หมู่ 3 ตำบลบ้านควน อำเภอเมือง จังหวัดตรัง 92000

ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ด้านวิถีชุมชน
- ศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบด้านการเสริมสร้างเด็กดีมีวินัย

ที่ตั้ง โรงเรียนต้นบากราชบุรินทร์บำรุง หมู่ 7 ตำบลนาพล อำเภอมือง จังหวัดตรัง 92000

ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านจิตอาสา
- ศูนย์การเรียนรู้เครือข่ายจัดการเรียนรู้คุณธรรมนำสู่เศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนวัดโพธิ์ทอง

ที่ตั้ง โรงเรียนวัดโพธิ์ทอง หมู่ที่ 5 ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000 โทรศัพท์ 075 - 447006

ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช

ที่ตั้ง เลขที่ 660 ถนนราชดำเนิน ตำบลคลัง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์เรียนรู้พัฒนากระบวนการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าชายเลนสู่ความพอเพียง

ที่ตั้ง โรงเรียนวัดบางใหญ่ หมู่ที่ 5 ตำบลบางจาก อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80330 โทร. 075-473081-2

ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์การเรียนรู้คุณธรรมนำความรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง

ที่ตั้ง โรงเรียนบ้านหนองหนอง หมู่ที่ 12 ตำบลท่าเรือ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000
โทรศัพท์ 075-450089

ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์การเรียนรู้เชิงคุณธรรมโรงเรียนวัดสระแก้ว

ที่ตั้ง หมู่ที่ 1 ตำบลบางจาก อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80330 โทรศัพท์ 075-399125

ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์การเรียนรู้ แผนชีวิตชุมชนเชิงคุณธรรมเครือข่ายแผนแม่บทชุมชนพึ่งตนเองภาคใต้ ตำบลเกาะขันธุ์

ที่ตั้ง อาคารศูนย์การเรียนรู้ หมู่ 2 ตำบลเกาะขันธุ์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โทร. 075-4932069

ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ด้านวิถีชุมชน
- ศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนบ้านขนหาด

ที่ตั้ง หมู่ที่ 1 ตำบลขนหาด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โทร. 075-426134

ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์การเรียนรู้อาชีพชุมชนกรุงชิง (คุ่มตาน้อย)

ที่ตั้ง 40/2 บ้านห้วยพาน ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช 80160

ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์การเรียนรู้ปทุมานกุลให้ความสมบูรณ์ชีวิตด้วยเศรษฐกิจพอเพียง

ที่ตั้ง ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์การเรียนรู้พัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ที่ตั้ง โรงเรียนสตรีปากพนัง เลขที่ 006 ถนนประชาวิวัฒนา อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โทร.075-517493

ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์การเรียนรู้กลุ่มบ้านตาเย็น

ที่ตั้ง 1/1 หมู่ที่ 3 ตำบลตำนาน อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง 93000 โทร.074-616484

ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านจิตอาสา

- ศูนย์การเรียนรู้สวนสร้างสุข
ที่ตั้ง เลขที่ 59 หมู่ 5 บ้านเกาะทั้ง ตำบลนาโหนด อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง 93000
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์การเรียนรู้สวนป่าห้วยพุด
ที่ตั้ง 304 หมู่ 7 ตำบลโคกลัก อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง 93160
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านแผนที่ความดี
- ด้านจิตอาสา
- ศูนย์การเรียนรู้แผนชีวิตชุมชนเชิงคุณธรรม ตำบลตะโหมด
ที่ตั้ง อาคารศูนย์การเรียนรู้ หมู่ที่ 9 ตำบลตะโหมด อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์การเรียนรู้ฝาละหมี ที่ตั้ง อาคารศูนย์การเรียนรู้ หมู่ที่ 7 ตำบลฝาละหมี อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
ประเภท- ด้านเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรม/การเรียนรู้/การศึกษาดูงาน
- ศูนย์การเรียนรู้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อสวัสดิการบ้านเกาะหมาก
ที่ตั้ง 221 หมู่ 6 ตำบลเกาะหมาก อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านแผนที่ความดี
- ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนบ้านคลองหมวย
ที่ตั้ง บ้านคลองหมวย หมู่ 1 ตำบลลำสินธุ์ อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านวิถีชุมชน
- ศูนย์การเรียนรู้พัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
ที่ตั้ง โรงเรียนมัธยมสิริวัณวรี 2 สงขลา ตำบลคูหาใต้ อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา โทร. 074-269277-8
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ศูนย์การเรียนรู้กลุ่มออมทรัพย์เกษตรทฤษฎีใหม่ ตำบลบ่อแดง
ที่ตั้ง 34 หมู่ 1 ตำบลบ่อแดง อำเภอสะทิงพระ จังหวัดสงขลา 90190
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- การเรียนรู้โรงเรียนเกษตรอินทรีย์ ทำกินทำใช้
ที่ตั้ง 49/1 หมู่ 3 ตำบลวัดจันทร์ อำเภอสะทิงพระ จังหวัดสงขลา ผู้ประสานงาน นายระนอง ชื่นสุวรรณ
โทร. 081-9597385, 074-485307
ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

ภาคเหนือ

- **ศูนย์เรียนรู้ชุมชนบุญนิยมเพชรมาภูมิ**
 ที่ตั้ง 63 หมู่ที่ 21 บ้านฟ้าเกือ ตำบลวังทอง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร 62000
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
 - ด้านวิถีชุมชน
- **ศูนย์เรียนรู้ตำบลคลองน้ำไหล**
 ที่ตั้ง หมู่ที่ 19 (หมู่บ้านชัยมงคล) ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอกลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร 62180
 โทรศัพท์ 055-786628 , 055-786453
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
 - ด้านวิถีชุมชน
- **ศูนย์เรียนรู้บุญนิยมตอยรายปลายฟ้า**
 ที่ตั้ง 259 หมู่ที่ 8 ตำบลท่าสาย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57000 โทรศัพท์ 053-700504
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
 - ด้านวิถีชุมชน
- **ศูนย์เรียนรู้โรงเรียนชวนาเกษตรยั่งยืนตำบลศรีเมืองชุม**
 ที่ตั้ง ตำบลศรีเมืองชุม อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- **ศูนย์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครอบครัวกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ (ศูนย์คาทอลิกเชียงใหม่)**
 ที่ตั้ง เลขที่ 97/2 บ้านทุ่งพัฒนา หมู่ที่ 13 ตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย 57140
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - จิตอาสาเพื่อสังคม
- **ศูนย์เรียนรู้เกษตรกรรมยั่งยืนกลุ่มผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ดอกคำ**
 ที่ตั้ง ต.น้ำแพร่ อ.พร้าว จ.เชียงใหม่ โทรศัพท์ 053-474171
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- **ศูนย์เรียนรู้สู่แนวพระราชดำรินวัตกรรมชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่คุณธรรม โรงเรียนบ้านป่าไม้แดง**
 ที่ตั้ง โรงเรียนบ้านป่าไม้แดง เลขที่ 195 หมู่ที่ 2 ตำบลป่าป้อง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ 50220
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- **ศูนย์เรียนรู้ศูนย์เครือข่ายจัดการเรียนรู้คุณธรรมนำสู่เศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนบ้านแม่จ้อง**
 ที่ตั้ง โรงเรียนบ้านแม่จ้อง ตำบลตลาดใหญ่ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ 50220
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
 - ด้านจิตอาสา
- **ศูนย์เรียนรู้เชิงคุณธรรมโรงเรียนแม่ริมวิทยาคม**
 ที่ตั้ง โรงเรียนแม่ริมวิทยาคม เลขที่ 668 หมู่ที่ 1 ตำบลริมใต้ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
 - ด้านจิตอาสา
- **ศูนย์เรียนรู้ชุมชนภูผาฟ้าน้ำ**
 ที่ตั้ง 31/1 หมู่ 5 บ้านแม่เลา ตำบลป่าแป๋ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ 50150 โทรศัพท์ 053-271262
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
 - ด้านวิถีชุมชน
- **ศูนย์เรียนรู้ตำบลช่วงเปา**
 ที่ตั้ง เครือข่ายองค์กรชุมชนอำเภอจอมทอง (คอช.) ศูนย์ประสานงานโบสถ์คริสต์จักรช่วงเปา หมู่ที่ 4 ตำบลช่วงเปา
 อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ โทร/แฟกซ์ 053 - 826054 Email: my_you_one@hotmail.com
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านจิตอาสา
- **ศูนย์เรียนรู้ชุมชนตำบลเชียงทอง**
 ที่ตั้ง ตำบลเชียงทอง กิ่งอำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

- **ศูนย์เรียนรู้บุญนิยมสิกขาศาลือโคก**
 ที่ตั้ง เลขที่ 116 หมู่ที่ 3 ตำบลโคกเคี้ยว อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ 60220
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
 - ด้านวิถีชุมชน
- **ศูนย์เรียนรู้ชุมชนตำบลศรีชะเกษ**
 ที่ตั้ง เลขที่ 21 หมู่ที่ 4 ตำบลศรีชะเกษ อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน 55150 โทรศัพท์ 054-789666
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
 - ด้านวิถีชุมชน
- **ศูนย์เรียนรู้ชุมชนตำบลบัวใหญ่** ที่ตั้ง เลขที่ 82 หมู่ที่ 8 ตำบลบัวใหญ่ อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน 55150
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
 - ด้านวิถีชุมชน
- **ศูนย์เรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมตำบลบ้านถ้ำ**
 ที่ตั้ง หมู่ที่ 2 (บ้านถ้ำสันหัวหม่น) ตำบลบ้านถ้ำ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา 55150
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
 - ด้าน แผนที่ดีความดี
- **ศูนย์เรียนรู้กลุ่มหอมบุญอโคก**
 ที่ตั้ง 4/1 หมู่ที่ 5 บ้านป่าไผ่ ตำบลไพร่ย้อย อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ 54110
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
 - ด้านวิถีชุมชน
- **ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบด้านการอนุรักษ์ป่าชุมชน โรงเรียนบ้านห้วยโผ**
 ที่ตั้ง โรงเรียนบ้านห้วยโผ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านจิตอาสา
- **ศูนย์เรียนรู้เพื่อครอบครัวเข้มแข็งจังหวัดลำปาง**
 ที่ตั้ง ตำบลพระบาท อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง โทรศัพท์ 054-221538
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านจิตอาสา
- **ศูนย์เรียนรู้คุณธรรม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น วัดสบลิน**
 ที่ตั้ง วัดสบลิน เลขที่ 1 หมู่ 7 ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง 52140
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านจิตอาสา
 - ด้านแผนที่ความดี
- **ศูนย์เรียนรู้ตำบลแม่มอก**
 ที่ตั้ง โรงเรียนบ้านหัวน้ำ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านจิตอาสา
- **ศูนย์เรียนรู้สิ่งแวดล้อมเชิงคุณธรรม**
 ที่ตั้ง 8/4 ชุมชนช่างฆ้อง ถนนจิตวงศ์พรณรังสรรค์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน 51000
 โทรศัพท์ 053-510873
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านจิตอาสา
 - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- **ศูนย์เรียนรู้ชุมชนตำบลปากท่า**
 ที่ตั้ง 115/1 หมู่ที่ 1 ตำบลปากท่า อำเภอปากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์ 53160 โทรศัพท์ 055-489153
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- **ศูนย์เรียนรู้ชุมชนตำบลวังแดง**
 ที่ตั้ง 44/1 หมู่ที่ 10 ตำบลวังแดง อำเภอตรอน จังหวัดอุตรดิตถ์ 53140
 ประเภทแหล่งเรียนรู้ - ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงาน

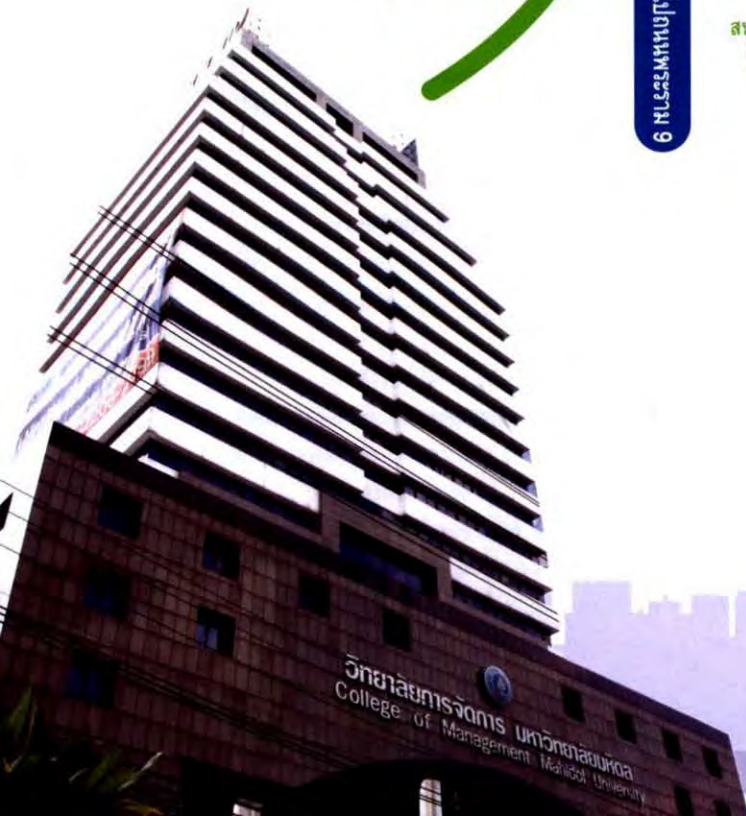
ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

เลขที่ 69 / 16-17 อาคารวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล (CMMU)

ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0-2644-9900 โทรสาร 0-2644 4901-3

บริการทางอินเทอร์เน็ต

www.moralcenter.or.th

ศูนย์คุณธรรมได้จัดทำเว็บไซต์ www.moralcenter.or.th และ dl.moralcenter.or.th ขึ้น เพื่อเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการเผยแพร่ สืบค้น องค์ความรู้และข้อมูลต่างๆ ในรูปแบบสื่อดิจิทัล เพื่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณธรรมเป็นฐานราก สร้างองค์ความรู้ การจัดการความรู้ และเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมต้นแบบ ตลอดจนเป็นการเผยแพร่ค่านิยมด้านคุณธรรมจริยธรรมที่เป็นแบบอย่างต่อสาธารณะชน

นอกจากนี้ ผู้ที่เข้าชมยังสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านทางเว็บบอร์ด ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ใช้ได้ออกความคิดเห็น เสนอแนะ ทิชม ส่งผ่าน เรื่องคุณธรรมจริยธรรม ไปยังผู้ใช้อื่นๆ ทั่วโลกอีกด้วย ตามวิสัยทัศน์ของศูนย์คุณธรรมที่ว่า

“ร่วมสร้างสรรค์สังคมสันติสุขอย่างยั่งยืนด้วยฐานคุณธรรมจริยธรรม”

dl.moralcenter.or.th

รายการทางโทรทัศน์ วิทยุ DVD/VCD/CD ที่ผลิตในปี พ.ศ.2550

รายการทางโทรทัศน์

1. ผลิตและเผยแพร่รายการ “ดอกไม้บานสื่อสารความดี”

ได้ดำเนินการผลิตสารคดีสั้น ความยาว 3 นาที จำนวน 74 ตอน เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 ทุกวันศุกร์ เวลาประมาณ 12.30 – 12.45 น.

2. ผลิตและเผยแพร่รายการการ์ตูน “รู้อีโหน่อีเหน่”

ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี (ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.) ทุกวันจันทร์ เวลาประมาณ 16.30 - 17.10 น. และออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ดาวเทียม TGN ทุกวัน สู่ 170 ประเทศทั่วโลก ระหว่างเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2550 รวม 13 ตอน

3. ผลิตและเผยแพร่รายการ “มูมมิด” และ “เรื่องจริงมูมมิด”

ดำเนินการผลิตและเผยแพร่สารคดีสะท้อนปัญหาสังคม โดยรายการ “มูมมิด” ออกอากาศทุกวันเสาร์ เวลาประมาณ 06.50 - 06.55 น. ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 (จำนวน 9 ตอน) และต่อมาขยายมาออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เวลา 17.30 – 18.10 น.

และนำมาเผยแพร่เรื่องราวอย่างละเอียดอีกครั้ง ในรายการเรื่องจริงผ่านจอ ช่วง “เรื่องจริงมูมมิด” ทุกวันพฤหัสบดี เวลา 22.20 - 23.50 น. ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 ระหว่างเดือนมิถุนายน 2550 - กุมภาพันธ์ 2551 รวมทั้งสิ้น 38 ตอน

รายการทางวิทยุ

ผลิตและเผยแพร่สปอตวิทยุเชิงคุณธรรม

ผลิตสปอตรณรงค์คุณธรรมทางสื่อวิทยุ ความยาว 30 วินาที เป็นสปอตสั้นรายการ (FILLER) เพื่อเป็นสื่อรณรงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรม ทางสถานีวิทยุ F.M. 88.5 (รวมทั้งหมด 132 ครั้ง) และ 104.5 เมกะเฮิรตซ์ (รวมทั้งหมด 132 ครั้ง) ทางสถานีวิทยุ F.M 94.5 และทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ F.M. 92.5 เมกะเฮิรตซ์ (รวมทั้งหมด 90 ครั้ง) ระหว่างเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2550

รายการ DVD/VCD/CD

- VCD สารคดีดอกไม้บาน สื่อสารความดี ตอนที่ 1 - 13
- VCD สารคดีดอกไม้บาน สื่อสารความดี ตอนที่ 14 - 25
- VCD สารคดีดอกไม้บาน สื่อสารความดี ตอนที่ 26 - 35
- VCD สารคดีดอกไม้บาน สื่อสารความดี ตอนที่ 36 - 45
- VCD การ์ตูนธรรมะรู้โอหน่อเห่น
- VCD ชุมชนคุณธรรมวิถีแห่งความพอเพียง
- VCD สื่อและวิจัย ขับเคลื่อนคุณธรรม
- VCD ศาสนา กับชีวิตและการเรียนรู้
- VCD กิจกรรมสร้างสรรค์
- VCD จิตอาสา
- VCD สารคดีดอกไม้บาน เรื่องการส่งเสริมคุณธรรมของเด็กและเยาวชน
- VCD สารคดีดอกไม้บาน เรื่องสมัชชาคุณธรรม ชุมชน และครอบครัว
- VCD พลังนักศึกษา
- CD เพลง รู้ รัก สามัคคี

รายการหนังสือ วารสาร รายงานการวิจัย ที่ผลิตในปี พ.ศ.2550

หนังสือ

- กฎาน - ไทย มิตรภาพแห่งความสุขไร้พรมแดน
- บันทึกความสำเร็จ เยาวชนทำดีถวายในหลวง
- พระเจ้าอยู่หัวกับรหัสพัฒนาใหม่ (ครั้งที่ 2)
- ความสุขปีใหม่
- คู่มือการจัดกิจกรรมศาสนสัมพันธ์ในสถานศึกษา
- การสังเคราะห์การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในประเทศต่างๆ

- จิตอาสา พลังสร้างโลก (ครั้งที่ 2)
- ขยะสร้างคน คนสร้างชาติ (ครั้งที่ 2)
- หนังสือถอดองค์ความรู้ สถาบันฝึกอบรมผู้นำ จุดประกายแห่งอนาคต
- ศาสตร์และศิลป์แห่งการจัดการความดีศึกษา มูลนิธิพุทธนิจोजี
- เป็นคนดีได้อย่างไร (ครั้งที่ 2)
- งานเสวนา พรรคการเมืองจะเข้ามาทำงานการเมืองด้วยคุณธรรมได้อย่างไร
- รายงานการสังเคราะห์ภาพรวมโครงการจัดการความรู้และการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายคุณธรรม
- คู่มือผู้บริหารโรงเรียนวิถีพุทธสร้างการเรียนรู้สู่ปัญญา
- 255 หนังสือเชิงคุณธรรม

ดำเนินการจัดทำวารสารคุณธรรมเพื่อเผยแพร่
ความเคลื่อนไหวการดำเนินงานขององค์กรและเครือข่าย
ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยจัดพิมพ์เผยแพร่แก่สถานศึกษา
และประชาชนทั่วไป เดือนละ 5,000 ฉบับ

รายงานวิจัย

- รายงานการวิจัยแผนที่ทัศนคติ (ครั้งที่ 2)
- รายงานการวิจัยโครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย (ครั้งที่ 2)
- รายงานการศึกษาแนวทางการปลูกจิตสำนึกคุณธรรมผ่านระบบการศึกษา กรณีศึกษาพุทธนิโอจี
- รูปแบบแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน (เอ 4)
- รูปแบบแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน (เอ 5)

ส 03779

สบ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์
16 ความรู้ (องค์การมหาชน)...
1.1 รายงานประจำปี 2550 ศูนย์ส่งเสริม
2550 และพัฒนาต่งแผ่นดินเชิงคุณธรรม
 (ศูนย์คุณธรรม) สำนักงานบริหารและ
 พัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน).

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)
เลขที่ 69 อาคารวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล(CMMU) ชั้น 16-17
ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0-2644-9900 โทรสาร 0-2644-4901-2

